

به نام خدا

تغییرات مبحث نهم مقررات ملی ساختمان

ویرایش ۹۹

ارائه دهنده :

علیرضا فاروقی

دکترای تخصصی مهندسی سازه

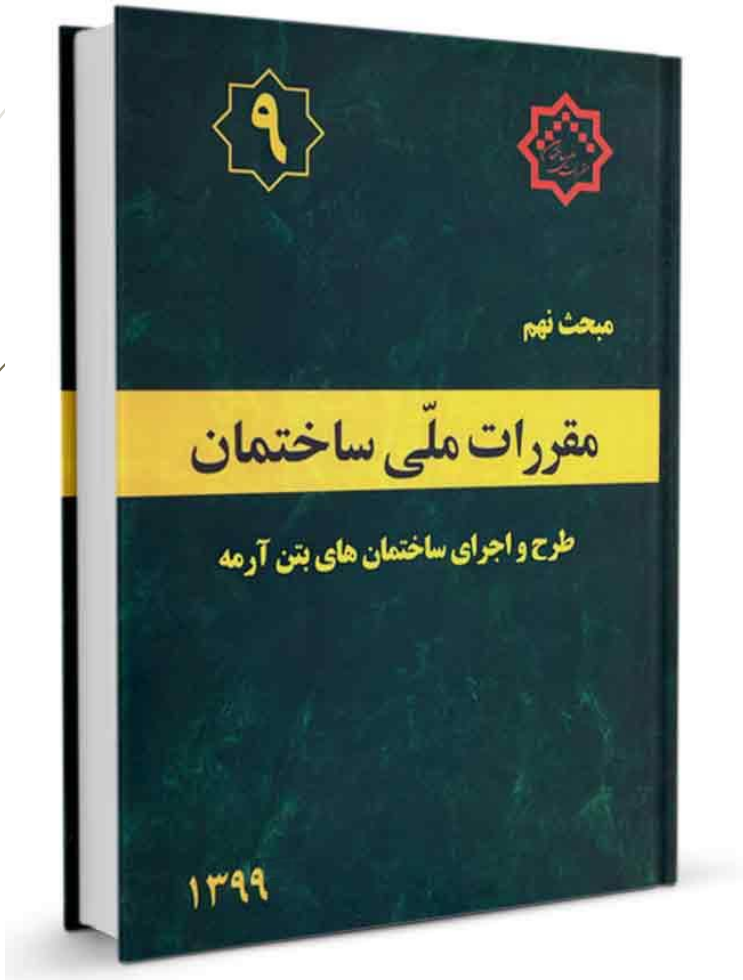
@ISTAINS

@Faroughi.alireza

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق
عضو کارگروه طیف ویرایش پنجم استاندارد ۲۸۰۰
عضو کمیته نرم افزار های مهندسی عمران

سرفصل مطالب :

تقدیر از اعضای محترم کمیته مبحث نهم مقررات ملی ساختمان

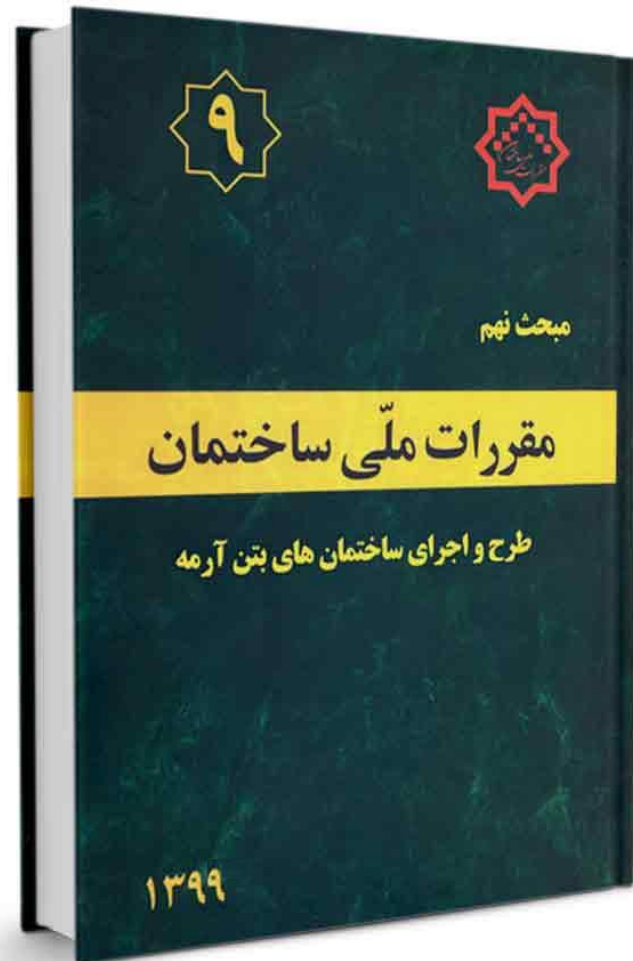
سرفصل مطالب :

موارد کلی

- ۱- حذف ، جابجایی و اضافه شدن برخی فصول
- ۲- تغییر مفهوم طراحی از روش حدی به روش مقاومت

موارد خاص

- ۳- تغییرات ترکیبات بارگذاری
- ۴- تغییرات مربوط به ضرایب کاهش سختی (ترک خوردگی)
- ۵- کنترل خیز و ارتعاش
- ۶- طراحی دیافراگم
- ۷- کاشت میلگرد (مهار به بتن)
- ۸- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط
- ۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)
- ۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

۱- حذف و جابجایی و اضافه شدن برخی فصول

فصول حذف شده یا جابجا شده به بخشهای دیگر و یا به آبا:

۳-۹ مصالح و اجزای بتن

۷-۹ اجرای بتن

۸-۹ اجرای بتن در شرایط غیر متعارف

۹-۹ بتن های ویژه

۱۲-۹ ضوابط قالب بندی در بتن، لوله ها و مجراهای مدفون و درزهای بتن

۲۴-۹ طرح و محاسبه قطعات بتن پیش تنیده

فصول اضافه شده جدید:

فصل ۵-۹- الزامات سیستم های سازه ای

فصل ۱۴-۹- دیافراگم ها

فصل ۱۶-۹- ناحیه اتصال تیر به ستون و دال به ستون

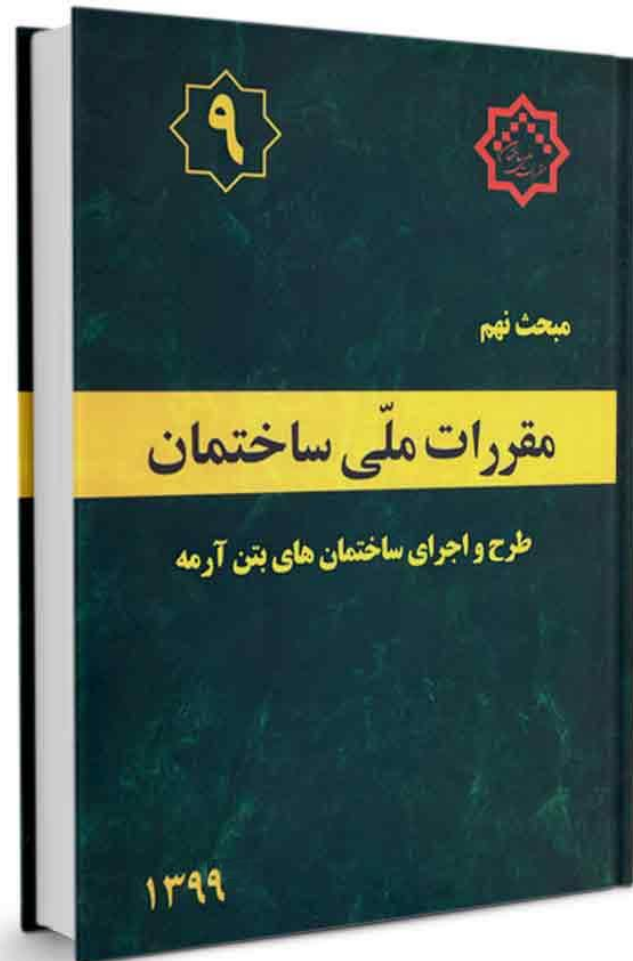
فصل ۱۷-۹- اتصالات اعضای سازه ای به یکدیگر

فصل ۱۸-۹- مهار به بتن

فصل ۲۳-۹- ارزیابی مقاومت اجزاء و سازه های ساخته شده

پیوست ۹-۴- روش طراحی ساده ساختمان های بتنی

پیوست ۹-۵- جمع شدگی و خزش بتن

۲- تغییر مفهوم طراحی از روش حدی به روش مقاومت
در طراحی سازه ها عمدتاً از سه روش زیر استفاده می شود:

الف) روش طراحی تنش (مقاومت) مجاز ASD

ب) روش طراحی مقاومت نهایی USDN-LRFD

ج) روش طراحی حالات حدی LSD

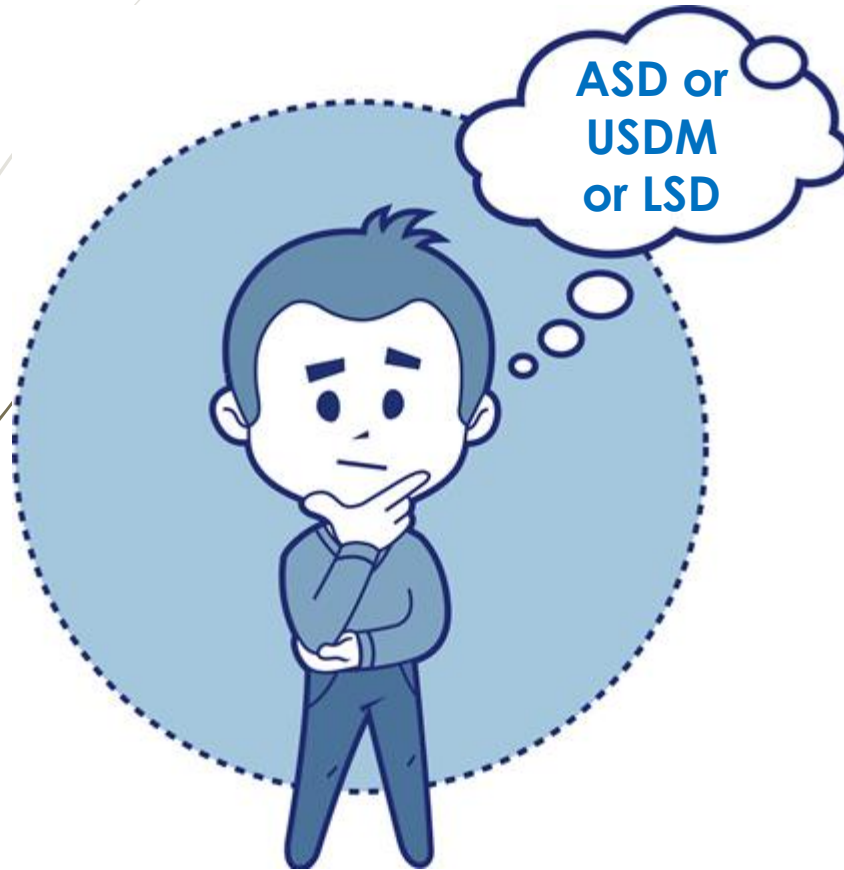
اساس طراحی:

طراحی سازه صرف نظر از نوع فلسفه حاکم بر آن، باید حاشیه امنیت لازم برای برقراری ایمنی در مقابل بارهای وارده را ایجاد کند.
به همین منظور، اثرات هم زمان **احتمال افزایش بارها و احتمال کاهش مقاومت عضو** نسبت به مقادیر مفروض اولیه باید ایجاد شود.
بر همین اساس داریم:

$$\Phi R \geq \Omega S$$

R, S به ترتیب بار و مقاومت نهایی و Ω, Φ به ترتیب ضرایب کاهش مقاومت و افزایش بار هستند که بر اصول علم آمار و احتمال استوارند.

۲- تغییر مفهوم طراحی از روش حدی به روش مقاومت

الف) روش طراحی تنش یا مقاومت مجاز (ASD):

در این روش با توجه به رابطه قبل با انتقال ضرایب داریم:

$$(\Phi/\Omega) R \geq S$$

به طور مثال برای $\Omega=1.5, \Phi=0.9$ داریم:

$$0.6R \geq S$$

ب) روش طراحی مقاومت (USDM, LRFD):

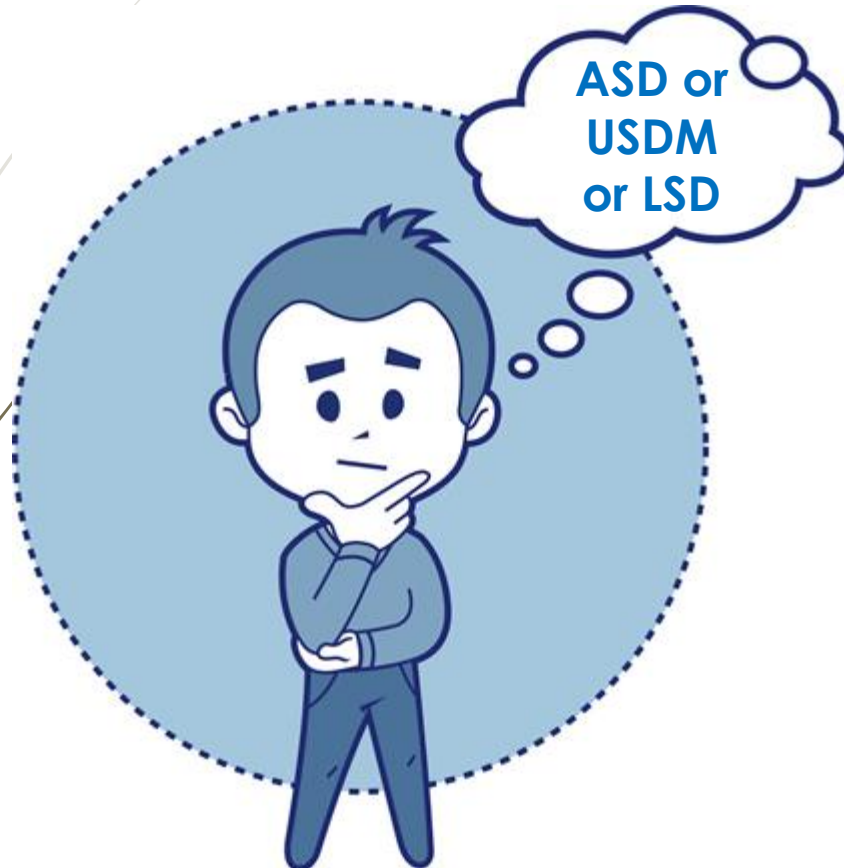
در اینجا همان رابطه اصلی (مبنا) وجود دارد بنابراین داریم:

$$\Phi R \geq \Omega S$$

به طور مثال برای $\Omega=1.5, \Phi=0.9$ داریم:

$$0.9R \geq 1.5S$$

۲- تغییر مفهوم طراحی از روش حدی به روش مقاومت

ج) روش طراحی حالت حدی (LSD):

در این روش طراحی قسمتی از ضریب اطمینان در بارها اثر داده می شوند و قسمتی از ضرایب اطمینان در مقاومتها. یعنی هم بارها بزرگ می شوند و هم مقاومتها کاهش داده می شود. بنابراین عدم اطمینانی که در طراحی وجود دارد هم ناشی از بارها و هم ناشی از مقاومت هاست. بنابراین بهتر است هر دو عدم اطمینان به صورت جداگانه در نظر گرفته شود.

۳-۱-۹ مبانی طراحی (ویرایش ۹۲)

۱-۳-۱-۹ در این مبحث مبنای طراحی ساختمانها برای حصول ایمنی و قابلیت بهره‌برداری، بررسی و کنترل آنها در حالت‌های حدی است. روش کلی طراحی مبتنی بر جنبه‌های احتمالاتی است که با اعمال ضرایب جزئی ایمنی به مقادیر مشخصه بارها و آثار موثر بر ساختمان طبق مبحث ششم مقررات ملی ساختمان و مقادیر مشخصه مقاومت‌های بتن و فولاد، در محاسبه منظور می‌شوند.

۱-۵-۱-۹ روش طراحی در این مبحث «روش طرح مقاومت» است. (ویرایش ۹۹)
Ø ضریب کاهش مقاومت است که بر اساس رفتار عضو در برابر تلاش وارده تعیین می‌شود.

۳- ترکیبات بارگذاری

(مبحث ۹ ویرایش ۹۹)

جدول ۹-۷-۱ ترکیب‌های بارگذاری

ترکیب‌های بارگذاری	بار اصلی	شماره‌ی رابطه
1) $U = 1.4D$	D	(۱-۷-۹)
2) $U = 1.2D + 1.6L + 0.5(L_r \text{ or } S \text{ or } R)$	L	(۲-۷-۹)
3) $U = 1.2D + 1.6(L_r \text{ or } S \text{ or } R) + (1.0L \text{ or } 0.5(1.6W))$	$L_r \text{ or } S \text{ or } R$	(۳-۷-۹)
4) $U = 1.2D + 1.0L + 1.6W + 0.5(L_r \text{ or } S \text{ or } R)$	W	(۴-۷-۹)
5) $U = 1.2D + 1.0E + 1.0L + 0.2S$	E	(۵-۷-۹)
6) $U = 0.9D + 1.6W$	W	(۶-۷-۹)
7) $U = 0.9D + 1.0E$	E	(۷-۷-۹)

(مبحث ۶ ویرایش ۹۲)

- ۱) $1.25D + 1.5L + 1.5(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R)$
- ۲) $D + 1.2L + 1.2(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R) + 1.2(W \text{ یا } 0.7E)$
- ۳) $0.85D + 1.2(W \text{ یا } 0.7E)$
- ۴) $1.25D + 1.5L + 1.5(L_r \text{ یا } S \text{ یا } R) + 1.5(H \text{ یا } 0.84F)$
- ۵) $0.85D + 1.5(H \text{ یا } 0.84F)$
- ۶) $D + 1.2L + 1.2(L_r \text{ یا } S) + T$
- ۷) $1.25D + 1.5T$

استاندارد ۲۸۰۰ ویرایش ۴

۲-۱۲-۳

در طراحی سازه‌های بتنی که بر اساس آیین‌نامه بتن ایران "آبا" طراحی می‌شوند، مقادیر بار زلزله باید در ضریب 0.85 ضرب شده و در ترکیبات بار مورد استفاده قرار گیرد.

۴- کاهش سختی (ضرایب ترک خوردگی)

جدول ۹ ۶ ۲ الف ممان اینرسی و سطح مقطع مجاز اعضا در تحلیل الاستیک برای بارهای ضریب‌دار

سطح مقطع برای تغییر شکل برشی	سطح مقطع برای تغییر شکل محوری	ممان اینرسی	عضو و شرایط آن
$h_w h$	$1.0 A_g$	$0.7 I_g$	ستون‌ها
		$0.7 I_g$	ترک نخورده
		$0.35 I_g$	ترک خورده
		$0.35 I_g$	دیوارها
		$0.25 I_g$	تیرها
			دال‌های تخت و دال‌های قارچی

۹-۶-۵-۳-۱-۲ در تحلیل برای بارهای جانبی ضریب‌دار می‌توان ممان اینرسی کلیه‌ی اعضا را برابر $0.5 I_g$ در نظر گرفت؛ یا می‌توان ممان اینرسی اعضا را با استفاده از روش‌های دقیق‌تری که سختی موثر همه اعضا تحت بار را منظور می‌نماید، محاسبه نمود.

نکته اول:

ACI 318-19

R6.3—Modeling assumptions

R6.3.1 General

For **braced frames**, relative values of stiffness are important. A common assumption is to use **$0.5I_g$** for beams and **I_g** for columns.

۹-۶-۵-۴-۱-۲ در مواردی که یکی از دو شرط زیر برقرار باشد، ستون‌ها و طبقات سازه را می‌توان مهار شده در نظر گرفت؛ در غیر این صورت این ستون‌ها و یا طبقات، مهار نشده تلقی می‌شوند.

الف - افزایش لنگرهای انتهایی ستون‌ها در اثر تحلیل مرتبه‌ی دوم از ۵ درصد لنگرهای انتهایی ستون‌ها در تحلیل مرتبه‌ی اول بیش‌تر نباشد.

ب - شاخص پایداری Q، مطابق با تعریف بند ۹-۶-۵-۴-۲، از ۰/۰۵ بیش‌تر نباشد.

مطابق تعریف ACI 318 سازه **مهار شده** Braced Frame با سازه **بدون حرکت جانبی** (قابل

ملاحظه) Nonsway Frame متفاوت است. کنترل **شاخص پایداری** از رابطه Θ (یا Q) از معیار **مهاردگی** متفاوت است. **شاخص پایداری** مبتنی بر اثرات قابل ملاحظه **P-Delta** و برای تفکیک روشهای طراحی **ستون** استفاده شده و موید مهاردگی یا مهاردنشدن بودن طبقه نمی باشد! **مهاردگی** نیازمند دیوهای برشی سختی است که تغییر شکل سازه را به طور قابل ملاحظه ای کاهش دهد.

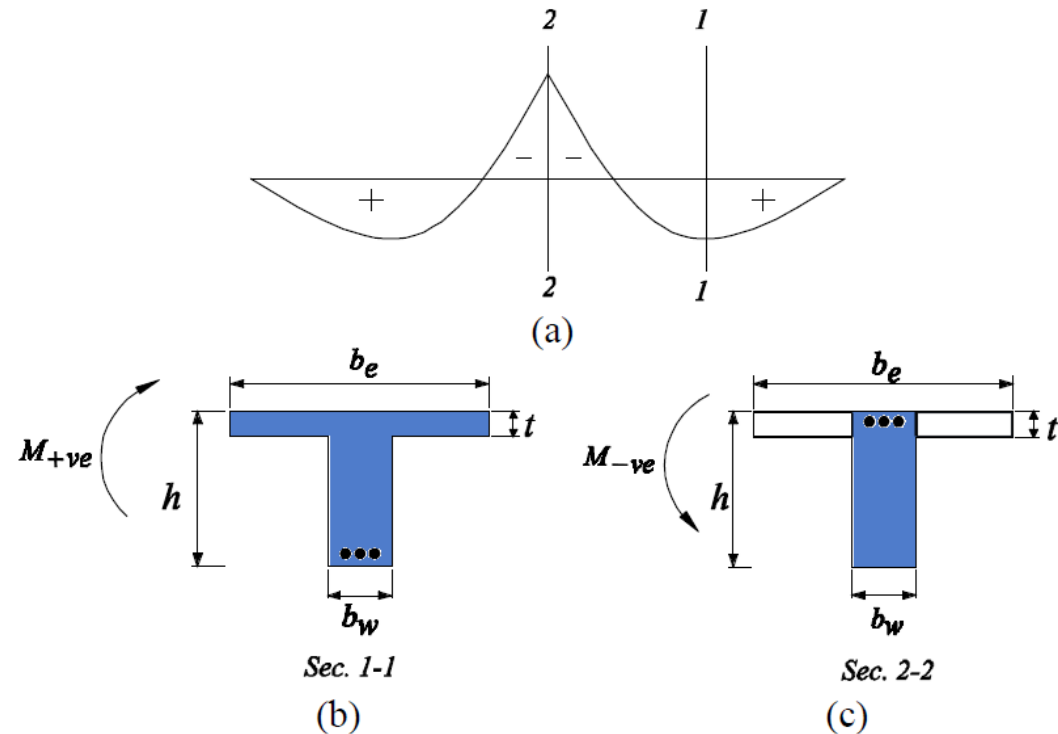
A **braced frame** is something along the lines of a frame that has a **wall** inserted to take **almost all of the lateral load (i.e. a relative stiff shear wall)**. This is where R6.3.1.1 comes into play. If the stiffness of the wall is high enough and the wall takes the **vast majority of the lateral load**, it is **unlikely** that the columns will crack very much, thus a stiffness of I_g would seem appropriate for the columns. **Non-sway** is a situation where a specific column does not see a large amount of P-delta effects, which could occur in both a shear wall lateral system or a stiff moment frame lateral system.

نکته دوم:

۴- کاهش سختی (ضرایب ترک خوردگی)

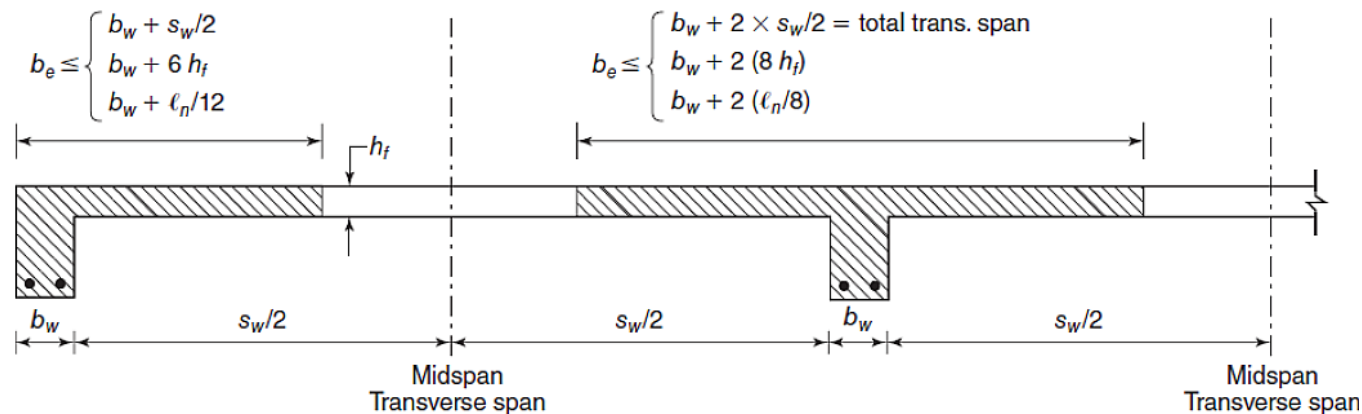
۱-۱-۳-۵-۶-۹ مشخصات مقطع شامل ممان اینرسی و سطح مقطع اعضا باید بر اساس جدول‌های ۲-۶-۹ (الف) و ۲-۶-۹ (ب) محاسبه شوند؛ مگر آن که بتوان آن‌ها را از تحلیل‌های دقیق‌تری به دست آورد. در صورت وجود بارهای جانبی دائمی، ممان اینرسی ستون‌ها و دیوارها را باید بر ضریب $(1 + \beta_{ds})$ تقسیم نمود. β_{ds} برابر با نسبت برش دائمی در کل طبقه به حداکثر برش کل طبقه در همان ترکیب بار می‌باشد. ممان اینرسی ناخالص تیرهای T شکل با منظور کردن عرض موثر بال محاسبه می‌شود؛ و یا دو برابر ممان اینرسی ناخالص مقطع مستطیلی جان منظور می‌گردد.

۴- کاهش سختی (ضرایب ترک خوردگی)

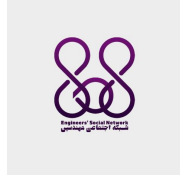
جدول ۹-۶-۱ محدودیت ابعاد برای عرض موثر یال از بر جان تیر T شکل

وضعیت	عرض موثر یال، از بر جان تیر
یال در دو طرف جان	کمترین از:
	$8h$
	$s_w/2$
یال در یک طرف جان	کمترین از:
	$6h$
	$s_w/2$
	$l_n/12$

منابع معرفی شده برای ویرایش ۹۹

- ۴- ضوابط انجمن آمریکایی مصالح و آزمایشها (ASTM).
- ۵- مجموعه ۶ جلدی آیین نامه‌های انجمن بتن آمریکا (ACI Manual of Concrete Practice).
- ۶- آیین نامه‌ی بتن آمریکا (ACI 318-19) و یا ویرایش‌های جدیدتر آن.
- ۷- آیین نامه‌های اروپایی بتن (Euro Code 2 – Parts 1,2,3 و CEB-FIP Model Code 2010).
- ۸- آیین نامه‌ی بتن کانادا (A23.3-2014).
- ۹- آیین نامه‌ی بتن استرالیا (AS 3600-2009).
- ۱۰- آیین نامه‌ی بتن نیوزلند (NZS 3101-2006).

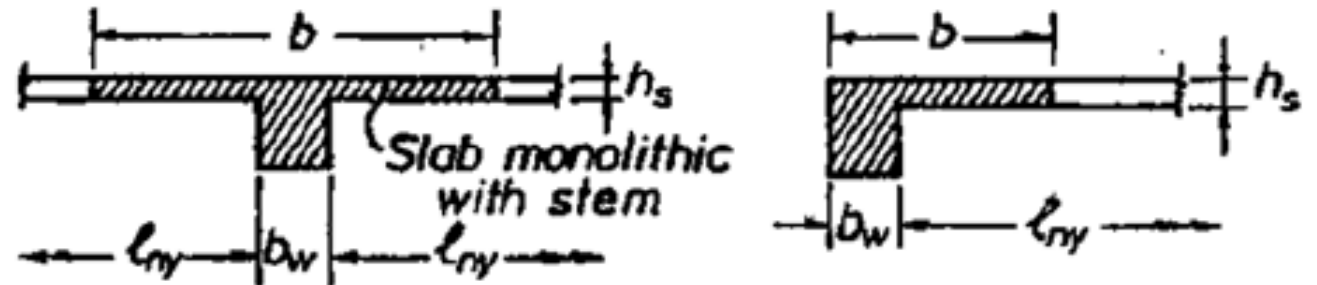
۴- کاهش سختی (ضرایب ترک خوردگی)

NZS 3101:Part 1:2006

9.3.1.3 Effective moment of inertia in T-beams and L-beams

In calculating the effective moment of inertia of cracked sections, the effective width of the overhanging parts of flanged members shall be one-half of that given by either 9.3.1.2(a) or (b).

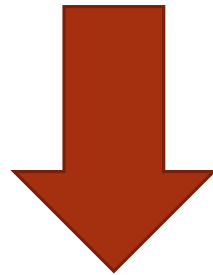
مشابه نظرات فوق در کتاب بتن پائولی هم برای ترکیبات بار شامل اثرات زلزله اینطور آمده است:

For	
(*) Flexural strength	Stiffness
$\leq b_w + 16h_s$	$\leq b_w + 8h_s$
$\leq b_w + l_{ny}$	$\leq b_w + l_{ny}/2$
$\leq l_x/6$	$\leq l_x/8$

For	
(*) Flexural strength	Stiffness
$\leq b_w + 6h_s$	$\leq b_w + 3h_s$
$\leq b_w + l_{ny}/2$	$\leq b_w + l_{ny}/4$
$\leq b_w + l_x/12$	$\leq b_w + l_x/24$

راه کار اول:

نتیجه:

از آنجا که کاهش عرض موثر باعث کاهش سختی در حدود ۱.۲ تا ۱.۲۵ می گردد، می توان مقطع تیر را به صورت مستطیلی و با ضریب کاهش سختی زیر مدل کرد:

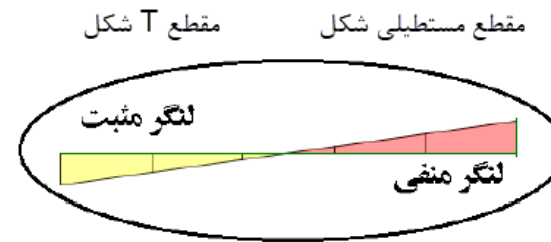
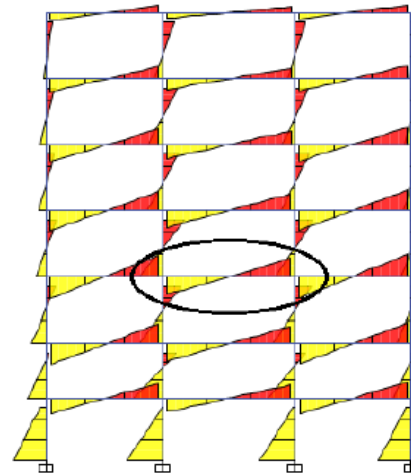
$0.7/1.25=0.56$

۴ - کاهش سختی (ضرایب ترک خوردگی)

24.2.3.6 For continuous one-way slabs and beams, I_e shall be permitted to be taken as the **average** of values obtained from Table 24.2.3.5 for the critical **positive and negative** moment sections.

$$I_{e,avg} = \frac{I_{e, pos} + I_{e, neg}}{2}$$

۹-۱۹-۲-۳ - در تیرها و دال‌های یک طرفه پیوسته، ممان اینرسی مؤثر برابر با مقدار متوسط وزن دار ممان اینرسی‌های مؤثر عضو در وسط دهانه و در بر تکیه‌گاه‌ها و با استفاده از رابطه (۹-۱۹-۲) تعیین می‌گردد.

با توجه به اینکه ضرایب کاهش سختی عمدتاً در تغییرمکان مؤثر است و کنترل تغییرمکان جانبی تنها تحت اثر بار زلزله خواهد بود و همچنین در این حالت نمودار ممان تیر به قرار زیر یعنی **نیمی در لنگر منفی و نیمی در لنگر مثبت** است :

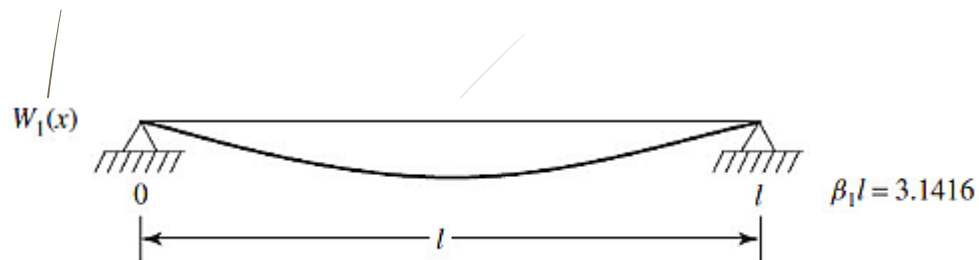
راه کار دوم:

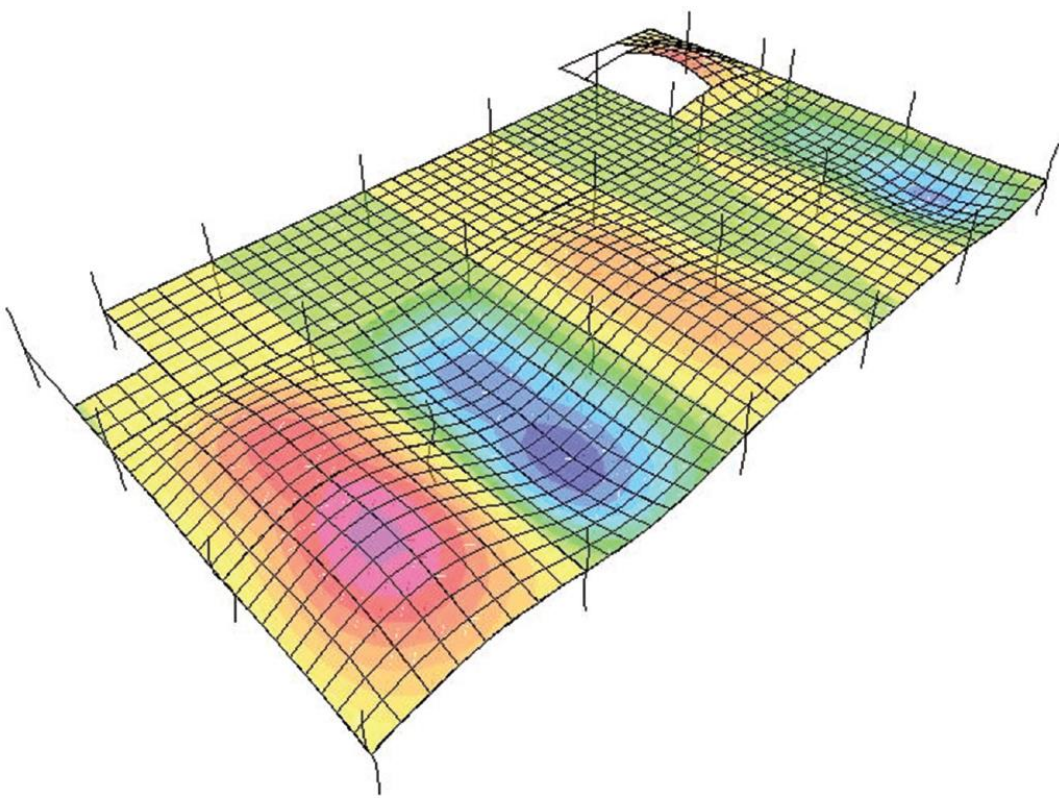
$$(0.7+0.35)/2 = 0.525$$

بنابراین با توجه به بند بالا میتوان نوشت:

۵- کنترل خیز و ارتعاش ۹-۱۹-۵ ارتعاش (لرزش)

$$\omega_n = (\beta_n l)^2 (EI / \rho A L^4)^{1/2}, \beta_n l = n\pi.$$

کفها و تیرهایی که سطوح خالی از تیغه بندی‌های ممتد تا سقف (یا خالی از عناصر دیگری که خاصیت میرا کنندگی ارتعاش را دارند) را تحمل می‌کنند، باید با توجه خاص به لرزش و ارتعاش حاصل از بارهای جنبشی (نظیر بارهای ناشی از حرکت افراد، کارکرد ماشین آلات، حرکت و توقف آسانسورها و نظایر آنها) طراحی شوند. بدین منظور فرکانس نوسانی کفها (تیرچه‌ها، دال‌ها و تیرها) باید به اندازه‌ای باشد که حداقل حساسیت افراد را در برابر ارتعاش قائم ایجاد نماید.

حداقل فرکانس دوره‌ای کفها برای کاربری‌های مختلف نباید از مقادیر مشخص شده در جدول ۹-۱۹-۴ کمتر باشد:

نوع کاربری	حداقل فرکانس دوره‌ای کفها (f)
ساختمان‌های مسکونی و اداری	$f \geq 5 \text{ Hz}$
ساختمان‌های تجاری-فروشگاه‌ها	$f \geq 4 \text{ Hz}$
سالن‌های اجتماعات با صندلی‌های ثابت	$f \geq 4 \text{ Hz}$
سالن‌های اجتماعات بدون صندلی‌های ثابت	$f \geq 8.5 \text{ Hz}$
تعمیرگاه‌ها، سالن‌های ژیمناستیک و ورزشی	$f \geq 9.5 \text{ Hz}$
پارکینگ‌ها	$f \geq 4 \text{ Hz}$

۵- کنترل خیز و ارتعاش

در محاسبه‌ی فرکانس دوره ای ارتعاش کفها، باید اثر ترک خوردگی قطعات، با منظور نمودن **ممان اینرسی مؤثر، I_e** ، متناظر با بارهای مرده و زنده‌ی بدون ضریب، در محاسبه‌ی تغییر شکل‌ها مورد توجه قرار گیرد. این تغییر شکل‌ها مربوط به اثر بارهای مرده و بخشی از بارهای زنده که دائمی فرض می‌شود (بدون ضرایب بار) بوده و **ضریب ارتجاعی دینامیکی بتن $1/25$ برابر مقدار E_c** منظور می‌گردد.

۹-۶-۲-۲ در تحلیل برای تعیین تغییر شکل‌های آنی و بلند مدت بارهای قائم بهره برداری، باید از ضوابط فصل ۹-۱۹ استفاده نمود. همچنین می‌توان مقادیر تغییر شکل‌های آنی را با استفاده از ممان اینرسی $1/4$ برابر مقدار I که بر اساس بند ۹-۶-۵-۳-۱ و یا هر روش دقیق‌تر تحلیلی دیگری به دست آمده، محاسبه نمود. مقدار I در هر حال نباید بزرگ‌تر از I_g در نظر گرفته شود. برای محاسبه‌ی فرکانس دوره‌ای، f ، می‌توان از رابطه‌ی (۹-۱۹-۶) استفاده نمود.

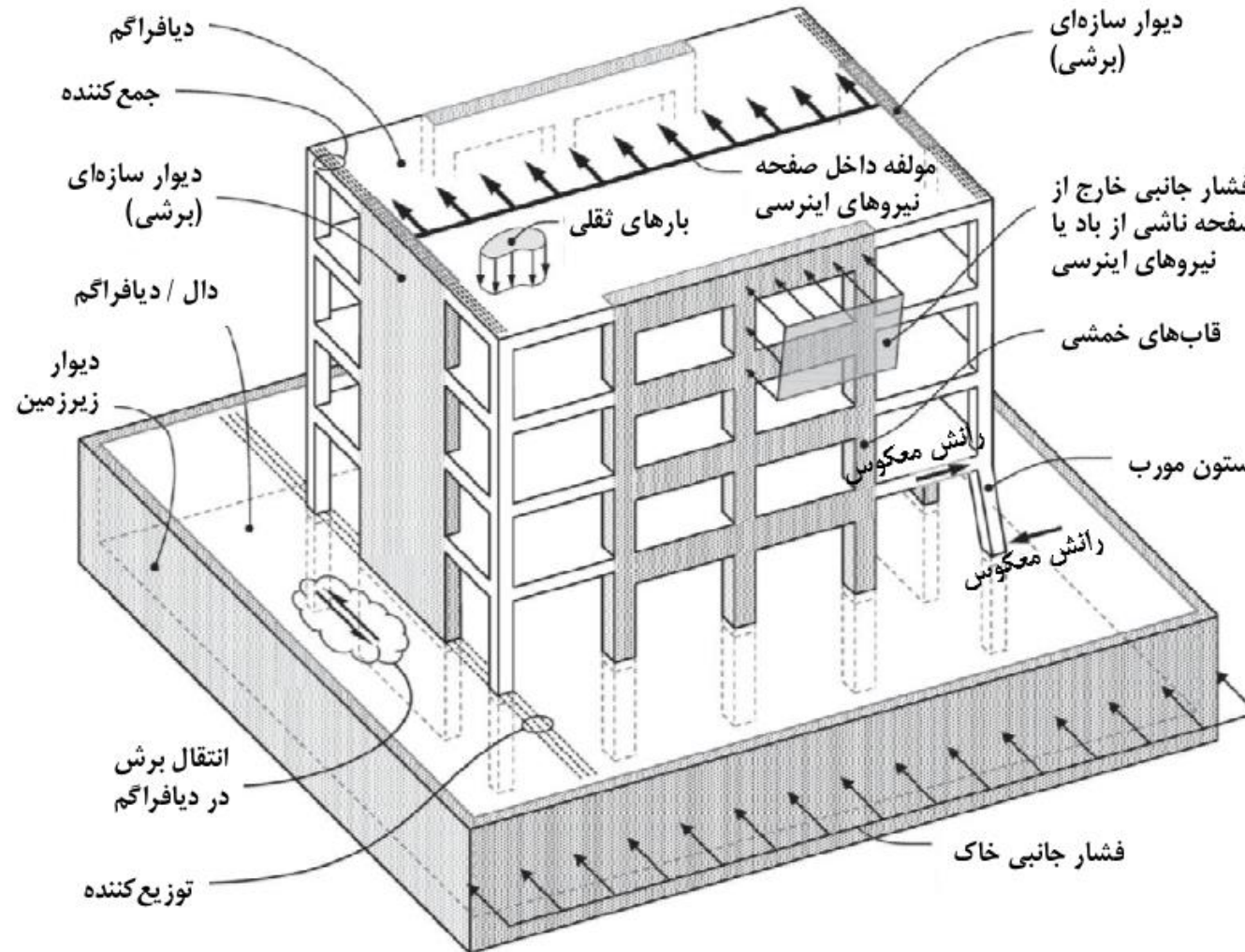
$$f = \frac{18}{\sqrt{\Delta i_s}} \quad (۹-۱۹-۶)$$

با جایگذاری فرکانس ساختمان اداری و مسکونی (تیر با بارگسترده یکنواخت) :

مقدار Δi_s برابر 12.6 (یا 13) میلی‌متر خواهد بود!

۶- طراحی دیافراگم:

۹-۱۴- دیافراگم‌ها

۶- طراحی دیافراگم:

معرفی

دیافراگم، سیستمی افقی یا نزدیک به افقی است که نیروهای اینرسی ایجاد شده در سازه را به اجزای قائم مقاوم در برابر بار جانبی منتقل می‌نماید. این سیستم ممکن است از جان(دال)، جزء لبه، جمع‌کننده و کلاف تشکیل شود.

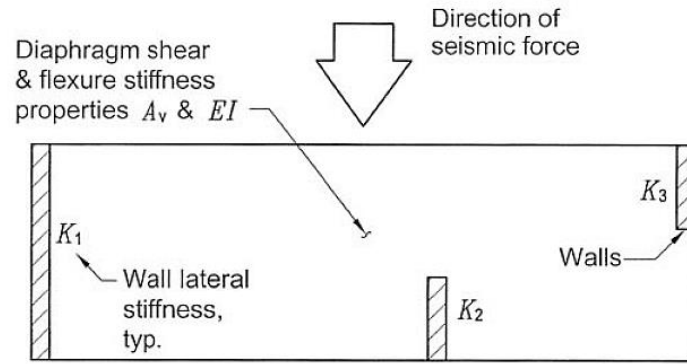
PEER/ATC 72-1

کاربرد	شرح	رابطه	کاربرد	شرح	رابطه
عموماً برای دیافراگم بتن و بتن روی عرشه‌ی فولادی کاربردی نیست. به طور متداول برای دیافراگم‌های چوبی و عرشه‌های فولادی بدون روبه (ی بتنی) مورد استفاده قرار می‌گیرند. عموماً به جای نرم‌افزارهای تحلیل سازه‌ای با محاسبات دستی یا صفحه گسترده (مثل اکسل) استفاده می‌شوند.	فرض می‌شود دیافراگم در مقایسه با المان‌های قائم سیستم مقاوم جانبی لرزه‌ای بی‌نهایت انعطاف‌پذیر باشد. دهانه‌های دیافراگم دهانه‌های ساده‌ی برشی در نظر گرفته می‌شوند و توزیع نیروهای جانبی بین المان‌های قائم بر مبنای جرم مربوطه است.	دیافراگم انعطاف‌پذیر	این فرض متداول‌ترین رویکرد مدلسازی دیافراگم‌های بتنی و بتن روی عرشه‌ی فولادی می‌باشد. به طور گسترده در نرم‌افزارهای تحلیل سازه‌ای تجاری موجود برای ساختمان‌ها استفاده می‌گردد.	فرض می‌شود دیافراگم در مقایسه با المان‌های قائم سیستم مقاوم جانبی لرزه‌ای بی‌نهایت صلب باشد. توزیع نیروهای جانبی بر مبنای سختی نسبی المان‌های قائم است. اختلاف‌های بین مرکز جرم و سختی منجر به پیچش پلان می‌شود که بین المان‌های قائم توزیع می‌گردد.	دیافراگم صلب
			کاربرد	شرح	رابطه

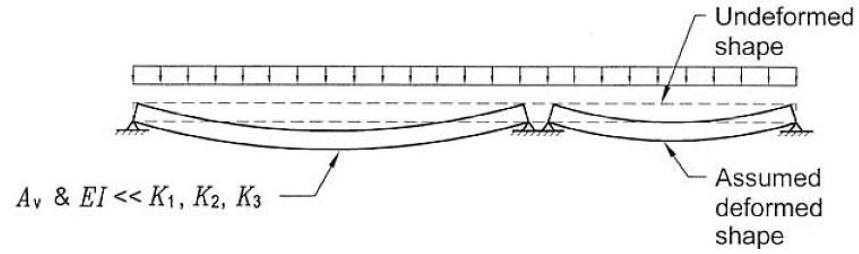
انواع دیافراگم :
در گام اول ارزیابی دیافراگم به بررسی رفتار آن پرداخته می‌شود. اصولاً سه نوع رفتار برای دیافراگم تعریف می‌شود:
۱- رفتار صلب ۲- رفتار نیمه صلب و ۳- رفتار نرم یا انعطاف‌پذیر.

در مدل تحلیلی، سختی دیافراگم محدود گنجانده شده است. سختی بر مبنای ضخامت، ابعاد و مشخصات مصالح دیافراگم محاسبه می‌شود.	واقعی‌ترین مدل، اما برای به کار بردن (اعمال)، زمان‌بر تر و دشوارتر. موجود در بعضی نرم‌افزارهای تحلیل سازه‌ای سه بعدی. باید به منظور مدل کردن دیافراگم‌ها در آثار backstay مورد استفاده قرار گیرد.	دیافراگم نیمه صلب
---	---	-------------------

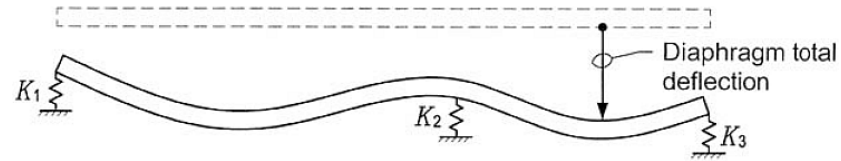
۶- طراحی دیافراگم:

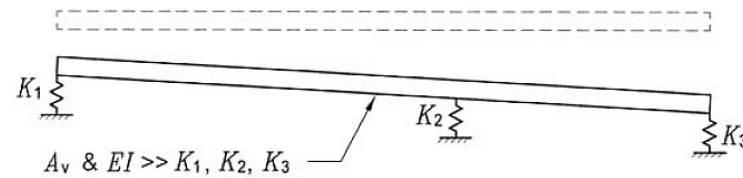
(a) EXAMPLE DIAPHRAGM PLAN

(b) FLEXIBLE DIAPHRAGM MODEL

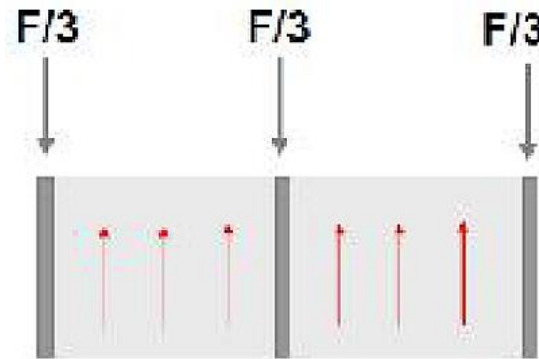

(c) SEMI-RIGID DIAPHRAGM MODEL

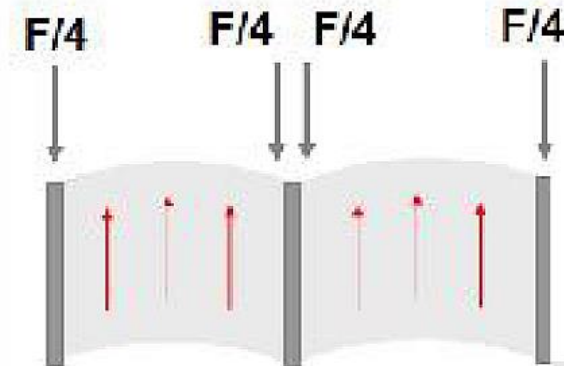
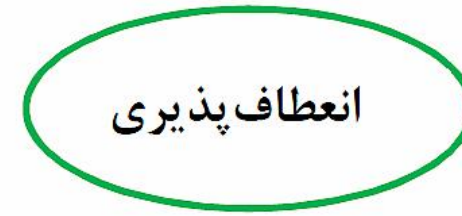
(d) RIGID DIAPHRAGM MODEL

۶- طراحی دیافراگم:

RIGID
Center Wall Shear = $F/3$

توزیع به نسبت سختی

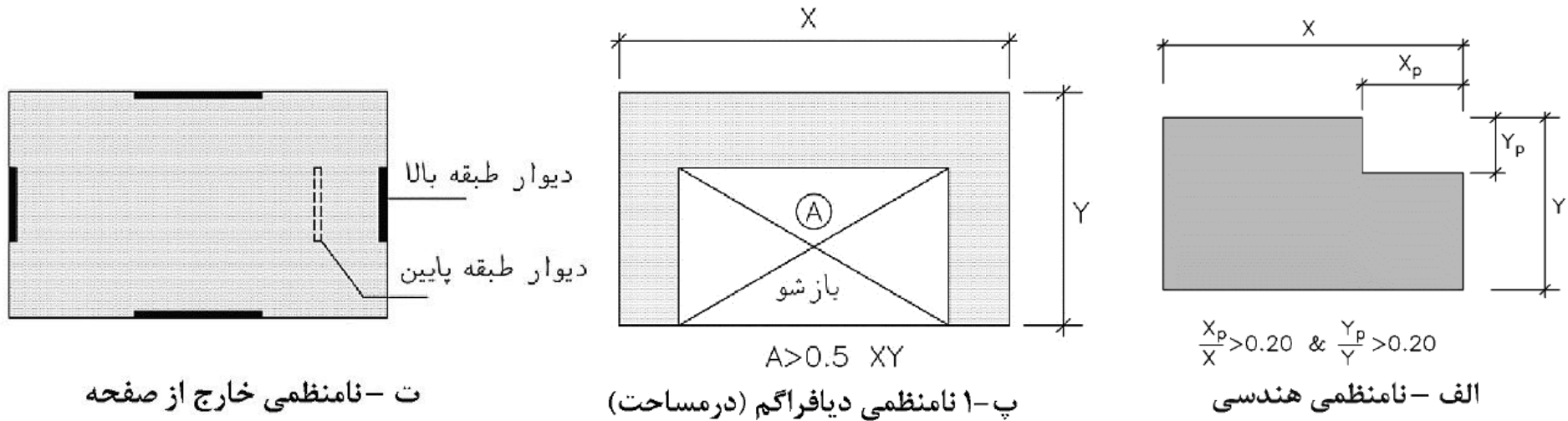
FLEXIBLE
Center Wall Shear = $F/2$

توزیع به نسبت جرم

۶- طراحی دیافراگم:

کجا باید از دیافراگم نیمه صلب استفاده کرد؟

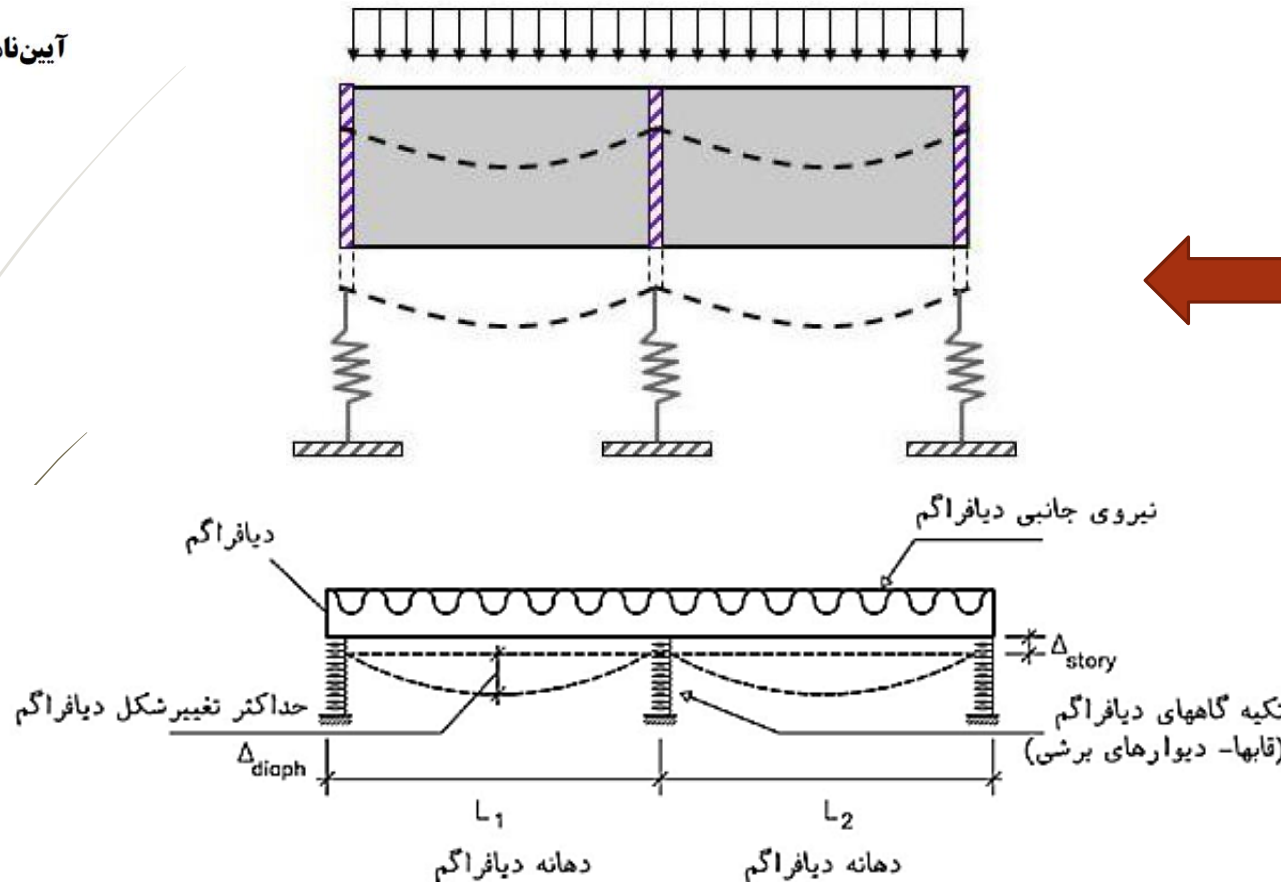
مطابق ASCE7-16 و ATC 72-1 در نامنظمی در پلان با شرایط زیر بهتر است از قیود دیافراگم نیمه صلب استفاده شود:

مشابه مورد Backstay effect
(اثر اهرمی):

۶- طراحی دیافراگم:

شرط صلبیت و نحوه محاسبه آن :
در روبرو پلان یک دیافراگم تحت بار جانبی گسترده نمایش داده شده است. اعضای باربرجانبی (قابهای خمشی، دیوارهای برشی، مهاربندها) تکیه گاههای این سقف هستند که متناسب با سختی خود، همانند فنر معادل شده اند: (مقطع سقف نیز مانند تیر مدل شده است)

بر طبق بند (۳-۸-۱) این استاندارد دیافراگمها با توجه به نسبت $\frac{\Delta_{diaph}}{\Delta_{story}}$ به سه دسته

نرم، نیمه صلب و صلب تقسیم می شوند.

Δ_{story} = تغییر مکان نسبی Δ_{diaph} = حداکثر تغییر شکل دیافراگم

شرط صلبیت : $\frac{\Delta_{Diaph}}{\Delta_{Story}} < 0.5$

آیین نامه طراحی ساختمانها در برابر زلزله

استاندارد ۲۸۰۰

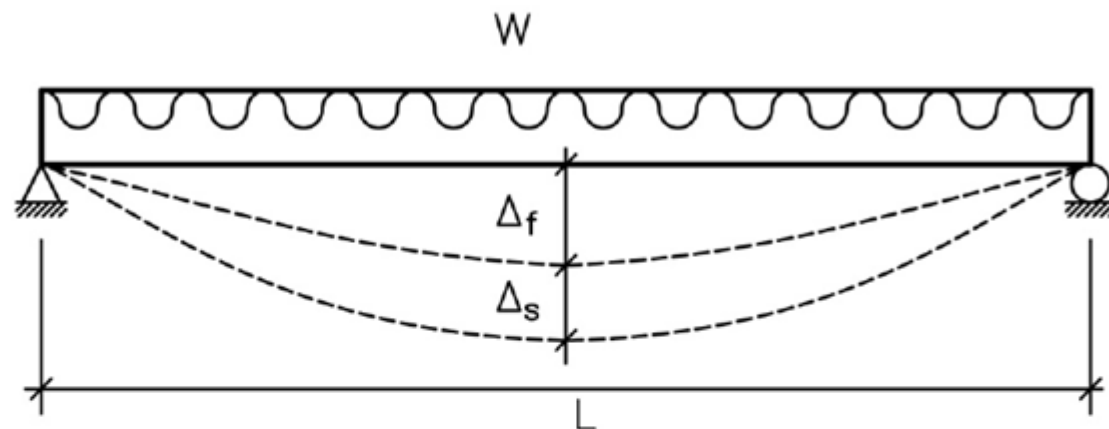
(ویرایش ۴)

پیوست ۴

دیافراگمها

۶- طراحی دیافراگم:

اگر از تغییر شکل طبقه صرف نظر کنیم، راه حل صلبیت کاهش خیز دیافراگم (Δ_{Diaph}) خواهد بود:

تغییر شکل خمشی $\Delta_f = \frac{5wL^4}{384EI}$

تغییر شکل برشی $\Delta_s = \frac{\alpha wL^3}{\lambda AG}$

w = بار گسترده یکنواخت

E = مدول ارتجاعی ماده

I = گشتاور ماند مقطع

α : ضریب فرم

A : سطح مقطع کل دیافراگم

G : مدول برشی بتن

w : بار جانبی یکنواخت

آیین نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله

استاندارد ۲۸۰۰

(ویرایش ۴)

پیوست ۴

دیافراگم‌ها

۶- طراحی دیافراگم:

۹-۱۴-۴-۲-۴ طراحی دیافراگم و اجزاء تشکیل دهنده آن از جمله جمع کننده‌ها، فارغ از عملکرد صلب یا انعطاف پذیر آن، ضروری است.

اجزای تشکیل دهنده دیافراگم شامل موارد زیر می باشد:

• دال (بدنه دیافراگم)

دال‌ها سیستم‌های پوشش کف هستند که عمدتاً برای تحمل بارهای ثقلی به کار برده می شوند. علاوه بر آن، دال‌ها می توانند با عملکرد میانصفحه‌ای، نیروهای اینرسی ایجاد شده در سازه را از یک جزء قائم مقاوم جانبی به اجزای دیگر منتقل نمایند و همچنین به عنوان مهاربندی خارج از صفحه برای سایر بخش‌های ساختمان عمل نمایند.

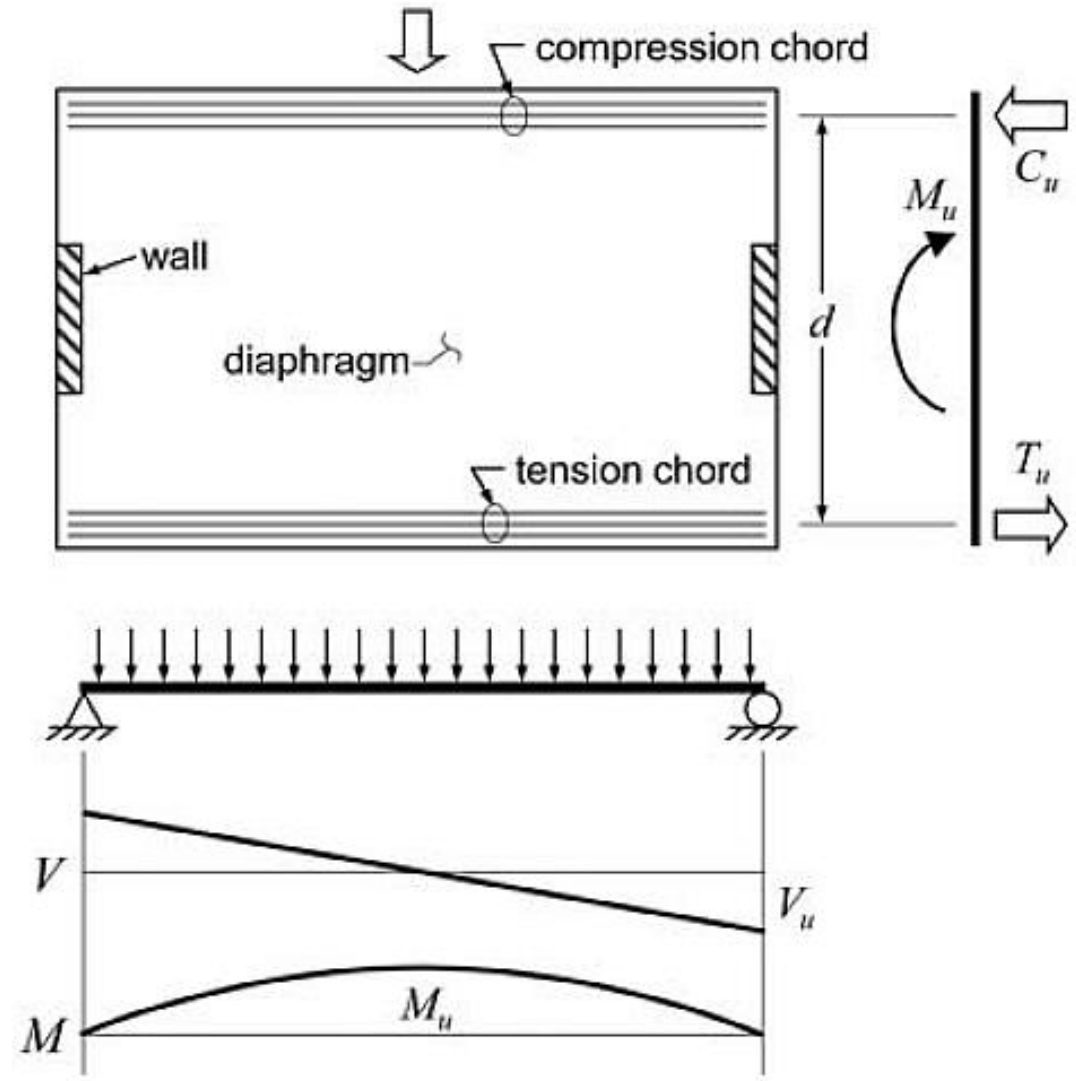
جان یا دال دیافراگم می تواند از نوع بتنی درجا، بتنی پیش ساخته، کف فلزی بدون پوشش یا با پوشش، خرپای فولادی یا طاق ضربی باشد.

• تیر لبه (Chord) – عملکرد و نیروها

همانگونه که از نام آن روشن است، تیرهایی هستند که در لبه‌های بیرونی دال و لبه بازشوهای داخلی اجرا می گردند. این تیرها با هدف تأمین ظرفیت خمشی داخل صفحه دیافراگم در راستای اعمال نیرو می باشد. جزئیات عملکرد این اعضا در حین زلزله در شکل زیر نشان داده شده است.

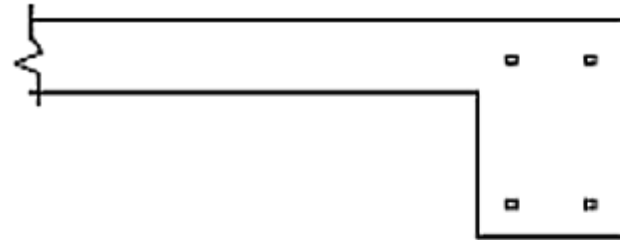

۶- طراحی دیافراگم:

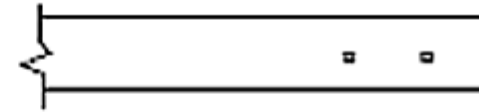

۶- طراحی دیافراگم:

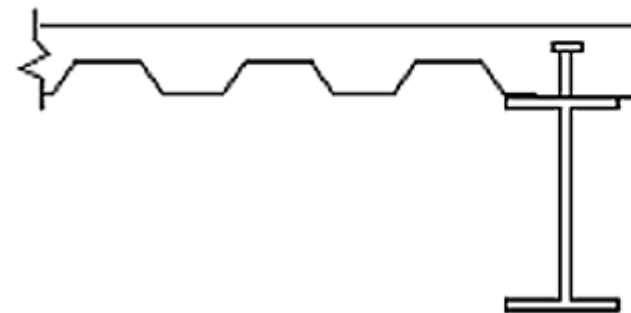
انواع تیر لبه به قرار زیر است :

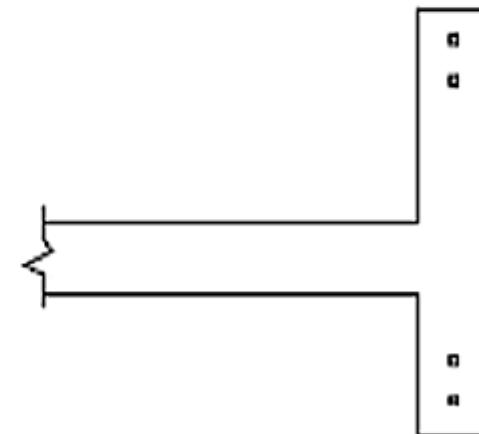
تیر کناری

لبه دال

تیر مرکب

تیر همبند

نکته:

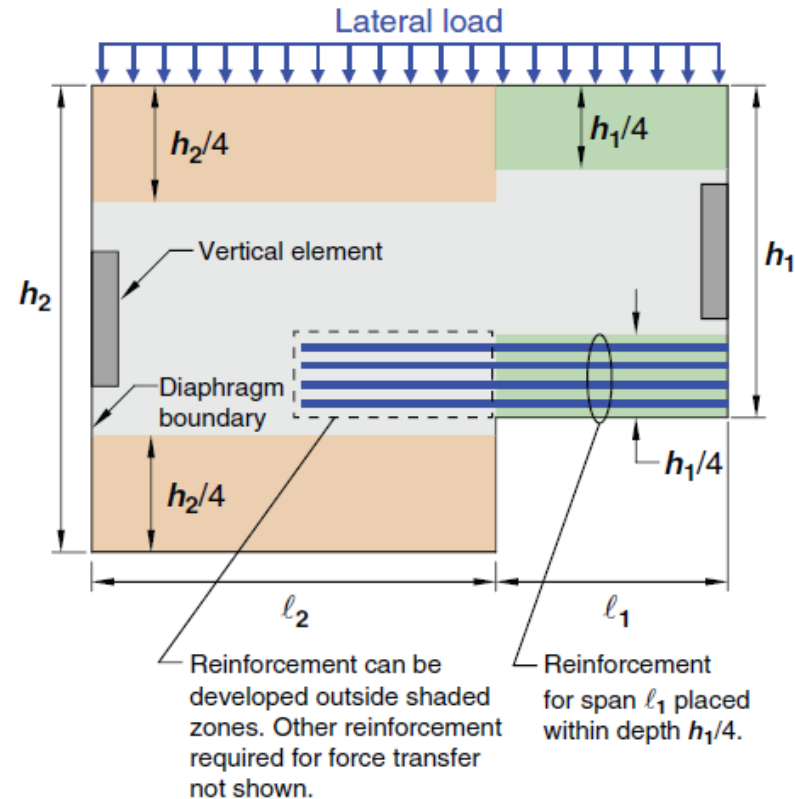
برای انتقال نیروهای محوری در طول لبه تیر لازم است اولاً برابر کشش موجود، میلگرد طولی قرار داده شود، ثانياً چنانچه فشار موجود (بدون ضریب اضافه مقاومت) از $0.2f'_c$ بیشتر شود می بایست خاموت گذاری انجام شود.

(۵-۷-۸-۲۰-۹)

۶- طراحی دیافراگم:

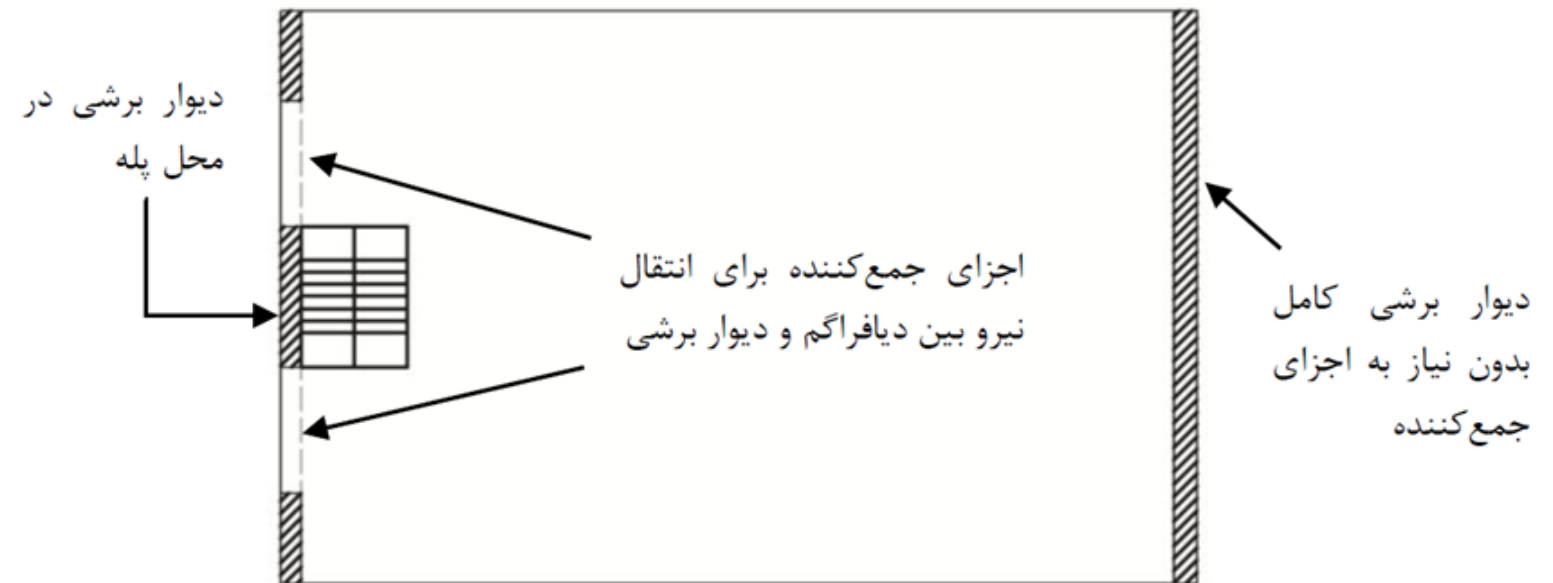
۹-۱۴-۵-۲-۳ آرماتورها و اتصال دهنده‌های مکانیکی که برای تحمل کشش ناشی از خمش به کار برده می‌شوند، باید در محدوده $\frac{h}{4}$ از لبه کششی دیافراگم تعبیه شوند. مقدار h برابر با عمق دیافراگم است که در صفحه دیافراگم و در مقطع مورد نظر اندازه‌گیری می‌شود. چنانچه عمق دیافراگم در طول دهانه تغییر پیدا کند، لازم است آرماتورها در بخش‌هایی از دیافراگم که در مجاورت مقطع مورد نظر قرار گرفته ولی در محدوده $\frac{h}{4}$ قرار ندارد، مهار شوند.

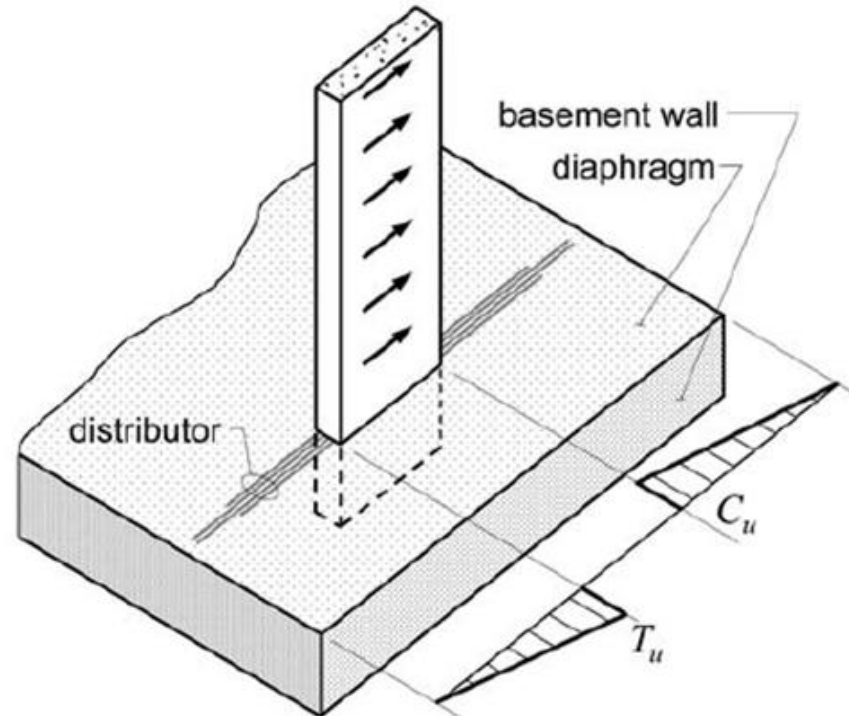
۶- طراحی دیافراگم:

• جمع کننده (Collector) - عملکرد و نیروها

جمع کننده‌ها رابط بین اعضای باربر جانبی و دال سقف می‌باشند. نیروی جانبی زلزله در بدنه دیافراگم (به خصوص زمانیکه دهانه دیوار جابجا شود و یا امکان انتقال نیرو به دیوار به طور مستقیم از محل اتصال به دیوار امکان پذیر نباشد) توسط این اعضا از نقاط مختلف دیافراگم به سیستم باربر جانبی منتقل می‌گردند. همچنین اگر دیوارهای پیرامونی حائل وجود داشته باشد نیاز به توزیع کننده - توزیع نیرو از دیوار به دیافراگم - خواهد بود.

۶- طراحی دیافراگم:

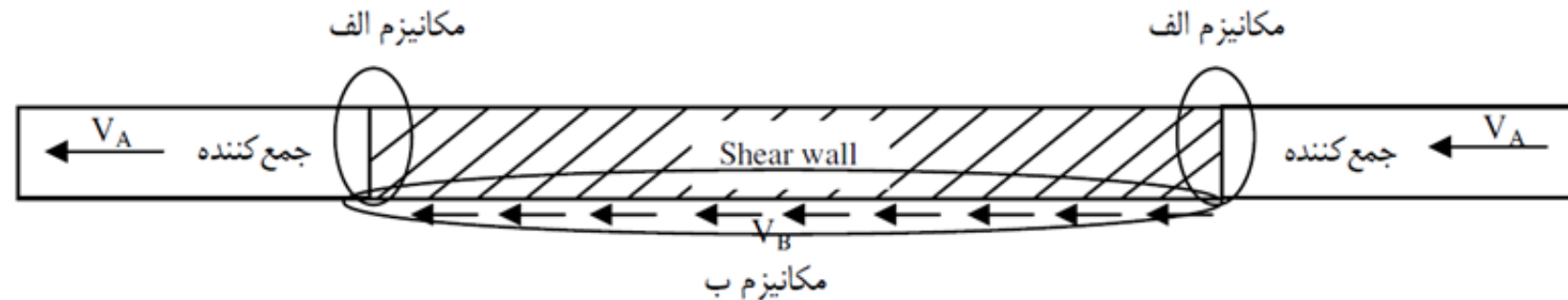

جریان برش در محور (امتداد) اعضای باربر جانبی باعث پدید آمدن نیروهای محوری در اعضای این محور (و برش در لبه دال مجاور) می شود که مسیر انتقال برش دیافراگم به اعضای باربر جانبی هستند. جزئیات عملکرد این اعضا در حین زلزله در شکل فوق نشان داده شده است. در اینجا نیز مانند لبه تیر، باید میلگرد طولی برای کشش و نیز خاموت به منظور شکلپذیری در فشار برای جمع کننده ها طراحی نمود.

در حالت کلی دو مکانیزم برای انتقال برش موجود در دیافراگم به سیستم مقاومت جانبی متصور می باشد:

۶- طراحی دیافراگم:

الف. انتقال مستقیم نیرو از طریق لبه‌های ابتدایی و انتهایی دیوار (محل اتصال دیوار و جمع کننده‌ها) به وسیله ایجاد کشش و فشار در جمع کننده ها ب. انتقال برش به دیوار از طریق مکانیزم برش اصطکاکی در محل تماس دیافراگم و دیوار. بهتر است حداقل یک دهانه و یا ۷,۵ متر (بزرگترینشان) برای کنترل ترک خوردگی در اطراف لبه دیوار از جمع کننده استفاده شود!

مکانیزم انتقال برش از دیافراگم به دیوار برشی

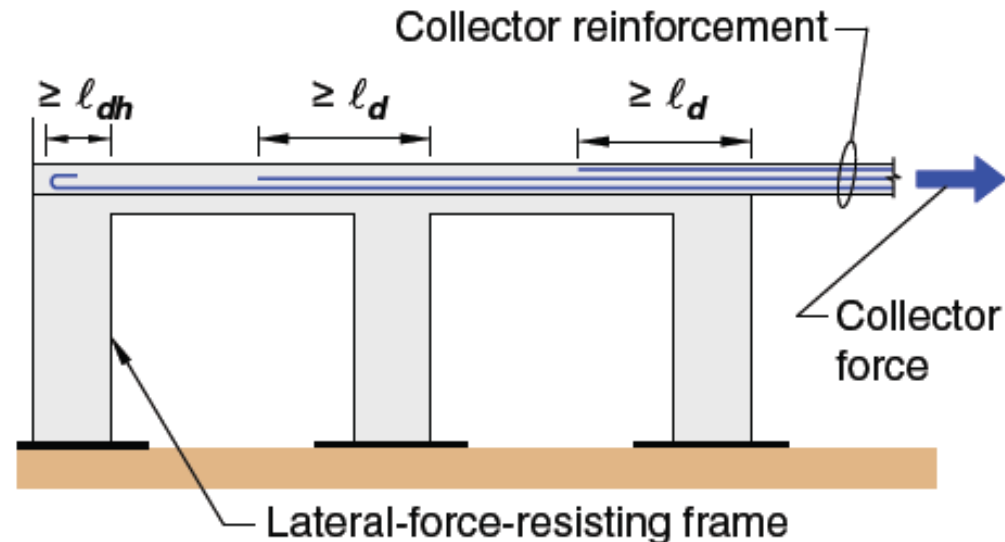
چنانچه روش ب به تنهایی میسر نباشد (و یا برای احتیاط) می توان از روش الف و یا ترکیب هر دو روش استفاده نمود. در صورت وجود تیر در امتداد مهاربند یا دیوار برشی این اعضا جمع کننده بوده د غیر اینصورت لبه دال این وظیفه را انجام خواهد داد. متذکر می شود این اعضا برای زلزله تشدید یافته (با ضریب Ω) طراحی می گردند.

۶- طراحی دیافراگم:

۳-۴-۵-۱۴-۹ در صورتی که یک جمع کننده برای انتقال نیروها به یک عضو قائم طراحی شود، آرماتورهای جمع کننده باید در طولی بیشتر از آنچه در بندهای (الف) و (ب) آمده است، در عضو قائم برابر جانبی امتداد یابند:

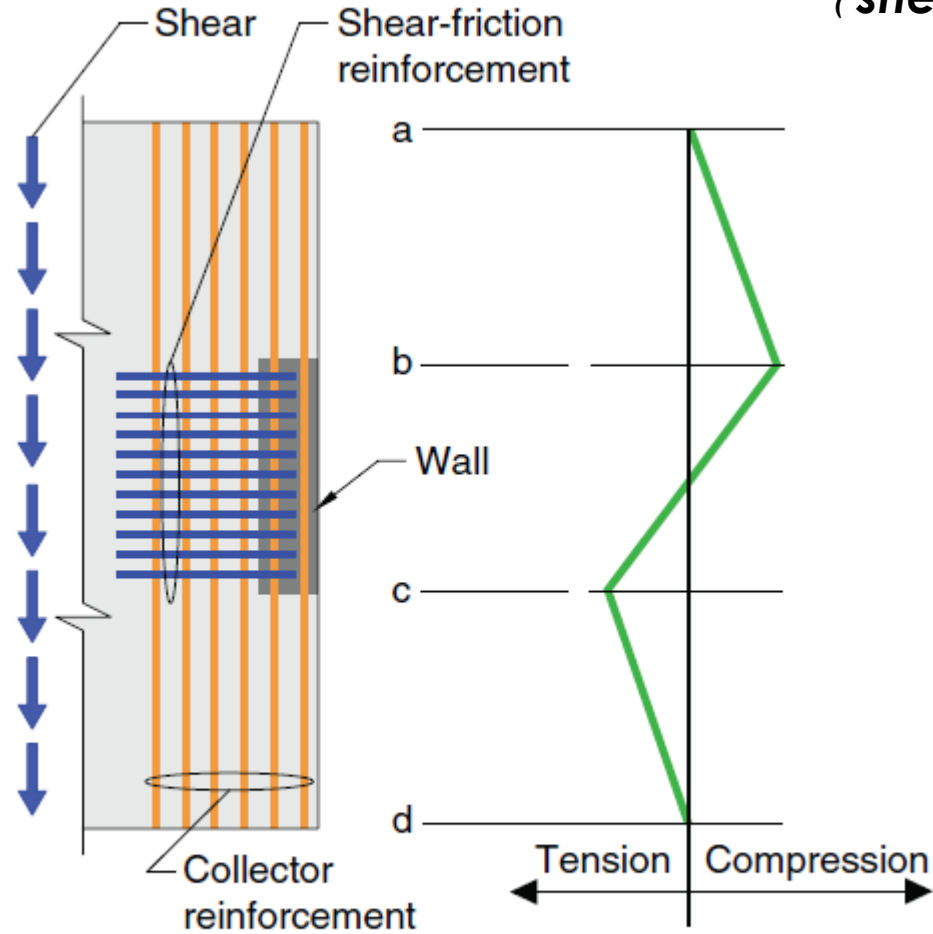
الف- طول مورد نیاز برای گیرایی آرماتور در کشش.

ب- طول مورد نیاز برای انتقال نیروهای طراحی به اعضای قائم، از طریق برش اصطکاکی (مطابق بند ۸-۸-۹)، در اتصال دهنده‌های مکانیکی یا سایر ساز و کارهای انتقال نیرو.

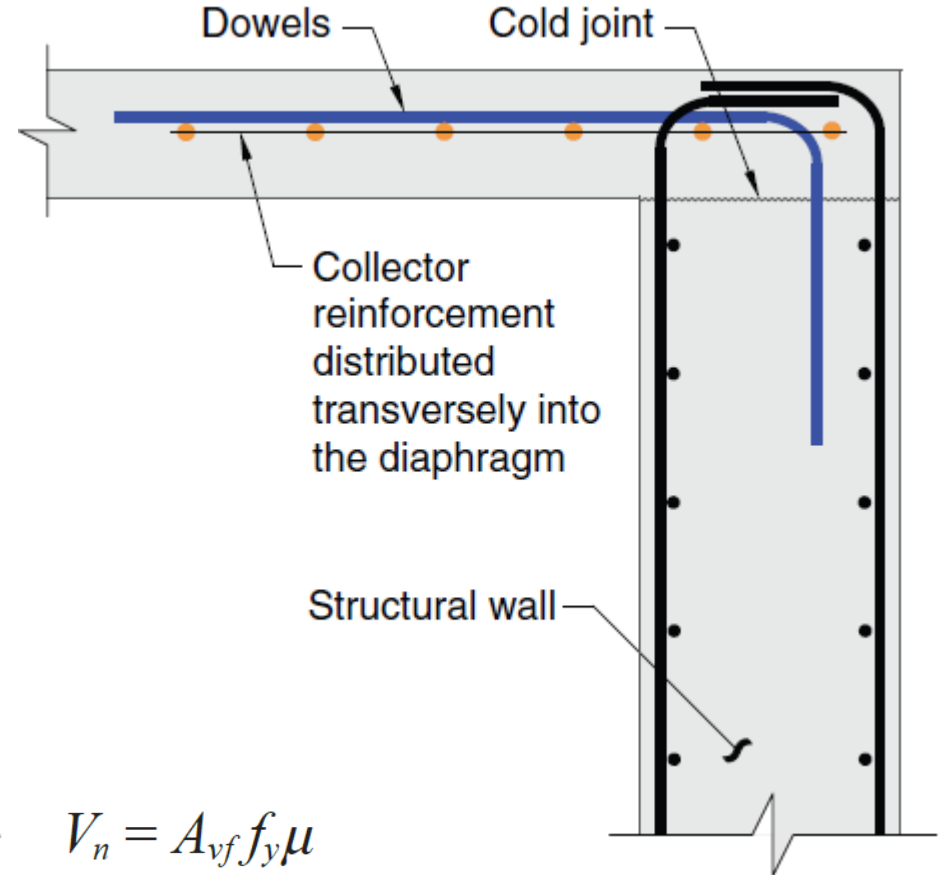
۶- طراحی دیافراگم:

• میلگرد دوخت (shear friction reinforcement)

(a) Collector and shear-friction reinforcement

(b) Collector tension and compression forces

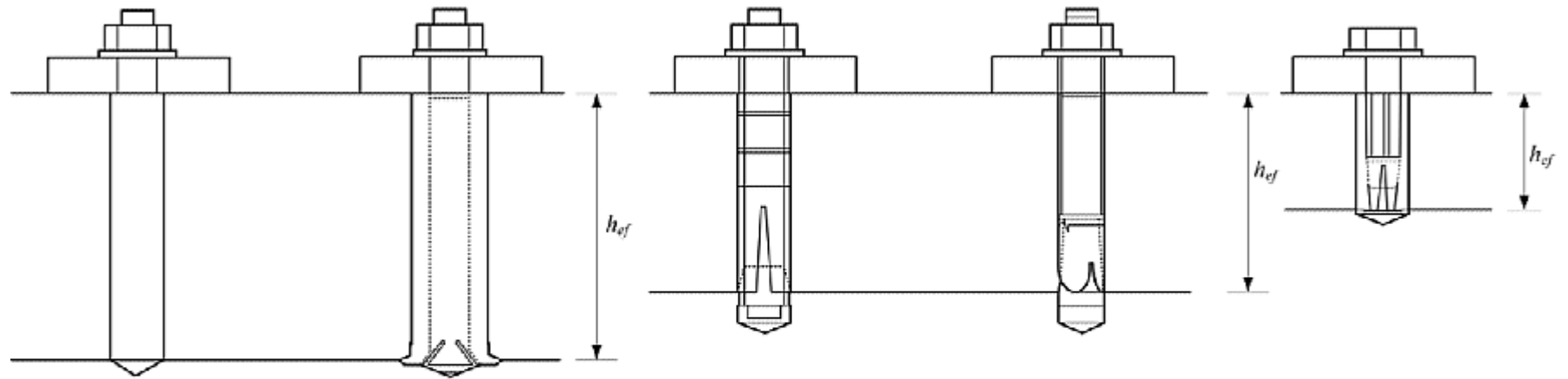

$$V_n = A_{vf} f_y \mu$$

A_{vf} refers to the distributed vertical reinforcement in the wall web; in a wall with boundary elements, A_{vf} can be conservatively calculated as if the distributed vertical web reinforcement continues uninterrupted into the boundary elements.

۷- کاشت میلگرد:

۹-۱۸ مهار به بتن

مهار چسبی

مهار زیرچاکی

مهار انبساطی غلافدار

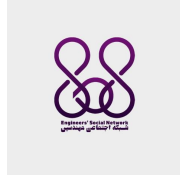
نصب با اعمال پیچش

مهار انبساطی گوه‌ای

نصب با اعمال پیچش

مهار انبساطی ضربه‌ای

نصب با اعمال جابجایی

۷- کاشت میلگرد:

جدول ۹-۱۸-۱. مقاومت مهار برای انواع حالات گسیختگی.

نوع بار	حالت گسیختگی	بند	نوع مهار			مهار تک	مهار گروهی	
			مهار تعبیه شده	مهار کاشتنی انبساطی و زیرچاکی	مهار چسبی		هر مهار	مهاریها در یک گروه مهار
کشش	مقاومت فولاد مهار	۱-۴-۱۸-۹	■	■	■	$\phi N_{sa} \geq N_{ua}$	$\phi N_{sa} \geq N_{ua,i}$	
	مقاومت گسیختگی مخروطی بتن	* ۲-۴-۱۸-۹	■	■	■	$\phi N_{cb} \geq N_{ua}$	$\phi N_{cbg} \geq N_{ua,g}$	
	مقاومت بیرون کشیدگی بتن	۳-۴-۱۸-۹		■	■	$\phi N_{pn} \geq N_{ua}$	$\phi N_{pn} \geq N_{ua,i}$	
	مقاومت بیرون زدگی جانبی بتن	۴-۴-۱۸-۹		■	■	$\phi N_{sb} \geq N_{ua}$	$\phi N_{sbg} \geq N_{ua,g}$	
	مقاومت پیوستگی بتن	** ۵-۴-۱۸-۹			■	$\phi N_a \geq N_{ua}$	$\phi N_{ag} \geq N_{ua,g}$	
	مقاومت پیوستگی در کشش دائمی	۶-۴-۱۸-۹			■	$\phi N_{bac} \geq N_{ua,s}$	$\phi N_{bac} \geq N_{ua,s}$	
چرخش	مقاومت فولاد مهار	۱-۵-۱۸-۹	■	■	■	$\phi V_{sa} \geq V_{ua}$	$\phi V_{sa} \geq V_{ua,i}$	
	مقاومت گسیختگی لبه بتن	* ۲-۵-۱۸-۹	■	■	■	$\phi V_{cb} \geq V_{ua}$	$\phi V_{cbg} \geq V_{ua,g}$	
	مقاومت قلوه کنی بتن	۳-۵-۱۸-۹	■	■	■	$\phi V_{cp} \geq V_{ua}$	$\phi V_{cpg} \geq V_{ua,g}$	

* این ضوابط فقط برای مهارهای با قطر کمتر یا مساوی ۱۰۰ میلیمتر قابل اعمال است.

** این ضوابط فقط برای مهارهای با طول مدفون $4d_a \leq h_{ef} \leq 20d_a$ قابل اعمال است.

۷- کاشت میلگرد:

جدول ۹-۱۸-۲- ضریب کاهش مقاومت مهارها

مقاومت مهار با مقاومت عضو فولادی کنترل می‌شود			
φ		بار	حالت گسیختگی
۰/۷۵		کششی	مقاومت عضو فولادی شکل پذیر کنترل کننده مقاومت مهار است
۰/۶۵		برشی	
۰/۶۵		کششی	مقاومت عضو فولادی ترد کنترل کننده مقاومت مهار است
۰/۶۰		برشی	
مقاومت مهار با یکی از حالات گسیختگی بتن کنترل می‌شود			
φ		بار	نوع مهار
بدون آرماتورهای اضافی گذرنده از سطح گسیختگی و شامل گسیختگی بیرون کشیدگی یا قلوه- <u>کنی بتن</u>		با آرماتورهای اضافی گذرنده از سطح گسیختگی ^۲ بجز برای گسیختگی بیرون کشیدگی و قلوه کنی بتن	
۰/۷۰	۰/۷۵	برشی	تمامی انواع مهارها
۰/۷۰	۰/۷۵	کششی	مهارهای تعبیه شده گل‌میخ‌های سردار، پیچ‌های سردار، یا پیچ-های قلاب‌دار
۰/۶۵	۰/۷۵		مهارهای کاشتنی گروه ۱. حساسیت کم به نصب و قابلیت اعتماد زیاد
۰/۵۵	۰/۶۵		گروه ۲. حساسیت متوسط به نصب و قابلیت اعتماد متوسط ^۱
۰/۴۵	۰/۵۵		گروه ۳. حساسیت زیاد به نصب و قابلیت اعتماد کم ^۱

^۱ میزان حساسیت و قابلیت اعتماد مهار کاشتنی باید بر اساس آزمایش‌های مورد استناد مراجع مورد تأیید تعیین شود.

^۲ نیازی به طراحی آرماتورهای اضافی نیست و تامین آرماتور حداقل آیین‌نامه طبق الگوهای نشان داده شده در شکل ۹-۱۸-۳ کافی است.

۷- کاشت میلگرد:

۹-۱۸-۴-۵ مقاومت پیوستگی مهارهای چسبی در کشش

۹-۱۸-۴-۵-۱ مقاومت اسمی پیوستگی N_a برای مهارهای چسبی تکی و N_{ag} برای مهارهای گروهی، به صورت زیر محاسبه می شود

الف- برای مهارهای تکی

$$N_a = \frac{A_{Na}}{A_{Nao}} \psi_{ed,Na} \psi_{cp,Na} N_{ba} \quad (۹-۱۸-۱۳)$$

۹-۱۸-۴-۵-۲ مقاومت پایه پیوستگی در کشش برای یک مهار تکی، در بتن ترک خورده N_{ba} نباید مساوی یا بیشتر از مقدار رابطه زیر در نظر گرفته شود

$$N_{ba} = \lambda_a \tau_{cr} \pi d_a h_{ef} \quad (۹-۱۸-۱۷)$$

در این رابطه تنش پیوستگی مشخصه، τ_{cr} تنش متناظر احتمال شکست ۵ درصد است که بر اساس آزمایش های مورد استناد مراجع مورد تأیید تعیین می شود.

۷- کاشت میلگرد:

Permissible Installation Conditions	Dry concrete	Anchor Category	-	1			
		ϕ_d	-	0.65			
Permissible Installation Conditions	Water saturated concrete	Anchor Category	-	2			
		ϕ_{ws}	-	0.55			
Reduction for seismic tension	Hammer drilled	$\alpha_{N,seis}$	-	0.80		0.85	0.88
	Core drilled + roughening	$\alpha_{N,seis}$	-	N/A	0.71	0.77	0.86
							0.78

ضریب مربوط به داخل یا خارج سازه، این ضریب به طور خودکار در جدول ۹-۱۸-۴ اعمال شده است اما اینجا باید اعمال شود.

ضریب مربوط به اثرات لرزه ای که در پانویس جدول ۹-۱۸-۴ برابر ۰,۸ قید شده است.

For SI: 1 inch \equiv 25.4 mm, 1 lbf = 4.448 N, 1 psi = 0.006897 MPa.

For pound-inch units: 1 mm = 0.03937 inches, 1 N = 0.2248 lbf, 1 MPa = 145.0 psi

¹ Bond strength values correspond to concrete compressive strength $f_c = 2,500$ psi (17.2 MPa). For concrete compressive strength, f_c , between 2,500 psi (17.2 MPa) and 8,000 psi (55.2 MPa) [minimum of 24 MPa is required under ADIBC Appendix L, Section 5.1.1], the tabulated characteristic bond strength may be increased by a factor of $(f_c / 2,500)^{0.1}$ [For SI: $(f_c / 17.2)^{0.1}$]. See Section 4.1.4 of this report for bond strength determination.

² Temperature range A: Maximum short term temperature = 130°F (55°C), Maximum long term temperature = 110°F (43°C).
Temperature range B: Maximum short term temperature = 176°F (80°C), Maximum long term temperature = 110°F (43°C).
Temperature range C: Maximum short term temperature = 248°F (120°C), Maximum long term temperature = 162°F (72°C).

Short term elevated concrete temperatures are those that occur over brief intervals, e.g., as a result of diurnal cycling. Long term concrete temperatures are roughly constant over significant periods of time.

$$5.8 * 0.65 * 0.85 * (30/17.2) * 0.75 = 4.19 \text{ mpa}$$

$$\frac{20d_a}{330d_a} \approx 0.6 \quad \leftarrow \quad h_{cf} = \frac{0.9 \times f_y \frac{d_a^2}{4} \times \pi}{4.19 \times 0.65 \times \pi \times d_a} = 33d_a$$

مطابق بند ۹-۱۸-۳-۲ با عمل ضرایب و ضریب ۰,۷۵ مربوط به زمانی که اثر زلزله بیش از ۲۰ درصد است.

۷- کاشت میلگرد:

Profis Anchor 2.8.4

www.hilti.it

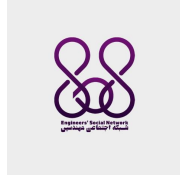
Company: [REDACTED]
Specifier: [REDACTED]
Address: [REDACTED]
Phone | Fax: [REDACTED]
E-Mail: [REDACTED]

Page: 1
Project: [REDACTED]
Sub-Project | Pos. No.: [REDACTED]
Date: 10/21/2019

Specifier's comments: All input data and results must be checked

1 Input data

Anchor type and diameter:	HIT-HY 200 + Rebar 25mm	
Effective embedment depth:	$h_{ef,act} = 500 \text{ mm}$ ($h_{ef,limit} = - \text{ mm}$)	
Material:	B500B	
Evaluation Service Report:	ESR-3187	
Issued Valid:	4/1/2019 3/1/2020	
Proof:	Design method ACI 318-14 / Chem	
Stand-off installation:	$e_b = 0 \text{ mm}$ (no stand-off); $t = 1 \text{ mm}$	
Anchor plate:	$l_x \times l_y \times t = 500 \text{ mm} \times 500 \text{ mm} \times 1 \text{ mm}$; (Recommended plate thickness: not calculated)	
Profile:	no profile	
Base material:	cracked concrete, C35/45, $f_c' = 5,076 \text{ psi}$; $h = 2,000 \text{ mm}$, Temp. short/long: 40/24 °C	
Installation:	hammer drilled hole, Installation condition: Dry, Installation direction: vertical downward	
Reinforcement:	tension: condition A, shear: condition A; no supplemental splitting reinforcement present	
	edge reinforcement: none or < No. 4 bar	
Seismic loads (cat. C, D, E, or F)	Tension load: yes (17.2.3.4.3 (b))	

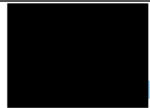
۷- کاشت میلگرد:

Profis Anchor 2.8.4

www.hilti.it

Company:
Specifier:
Address:
Phone | Fax:
E-Mail:

Page:
Project:
Sub-Project | Pos. No.:
Date:

3
10/21/2019

3.2 Bond Strength

$$N_a = \left(\frac{A_{Na}}{A_{Na0}} \right) \psi_{ed,Na} \psi_{cp,Na} N_{ba} \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.1a)}$$

$$\phi N_a \geq N_{ua} \quad \text{ACI 318-14 Table 17.3.1.1}$$

$$A_{Na} = \text{see ACI 318-14, Section 17.4.5.1, Fig. R 17.4.5.1(b)}$$

$$A_{Na0} = (2 c_{Na})^2 \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.1c)}$$

$$c_{Na} = 10 d_a \sqrt{\frac{\tau_{k,c,unor}}{1100}} \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.1d)}$$

$$\psi_{ec,Na} = \left(\frac{1}{1 + \frac{e_N}{c_{Na}}} \right) \leq 1.0 \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.3)}$$

$$\psi_{ed,Na} = 0.7 + 0.3 \left(\frac{c_{a,min}}{c_{Na}} \right) \leq 1.0 \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.4b)}$$

$$\psi_{cp,Na} = \text{MAX} \left(\frac{c_{a,min}}{c_{ac}}, \frac{c_{Na}}{c_{ac}} \right) \leq 1.0 \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.5b)}$$

$$N_{ba} = \lambda_a \cdot \tau_{k,c} \cdot \alpha_{N,seis} \cdot \pi \cdot d_a \cdot h_{ef} \quad \text{ACI 318-14 Eq. (17.4.5.2)}$$

Variables

$\tau_{k,c,unor}$ [N/mm ²]	d_a [mm]	h_{ef} [mm]	$c_{a,min}$ [mm]	$\alpha_{overhead}$	$\tau_{k,c}$ [N/mm ²]
11.59	25	500	∞	1.000	6.23
$e_{c1,N}$ [mm]	$e_{c2,N}$ [mm]	c_{ac} [mm]	λ_a	$\alpha_{N,seis}$	
0	0	812	1.000	0.850	

Calculations

c_{Na} [mm]	A_{Na} [mm ²]	A_{Na0} [mm ²]	$\psi_{ed,Na}$
308	378,689	378,689	1.000
$\psi_{ec1,Na}$	$\psi_{ec2,Na}$	$\psi_{cp,Na}$	N_{ba} [kN]
1.000	1.000	1.000	207.811

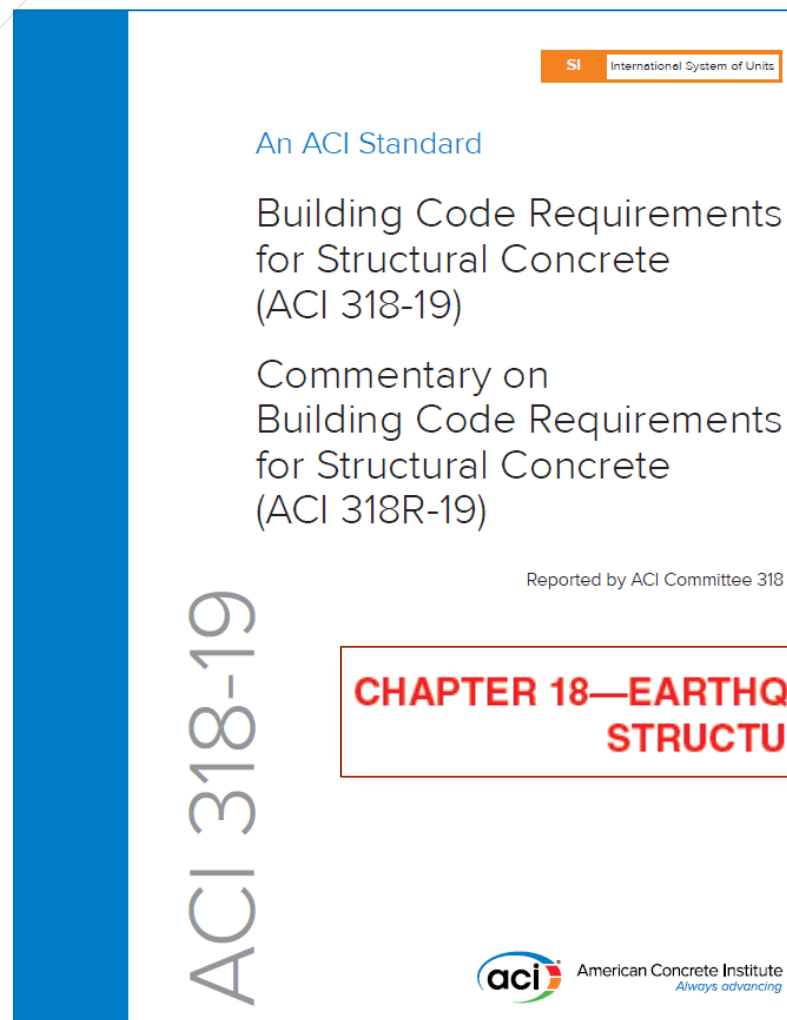
Results

N_a [kN]	ϕ_{bond}	$\phi_{seismic}$	$\phi_{nonductile}$	ϕN_a [kN]	N_{ua} [kN]
207.811	0.650	0.750	1.000	101.308	100.000

$$\frac{25^2}{4} \times \pi \times 400 \times 0.9 = 176.72 \text{ kN}$$

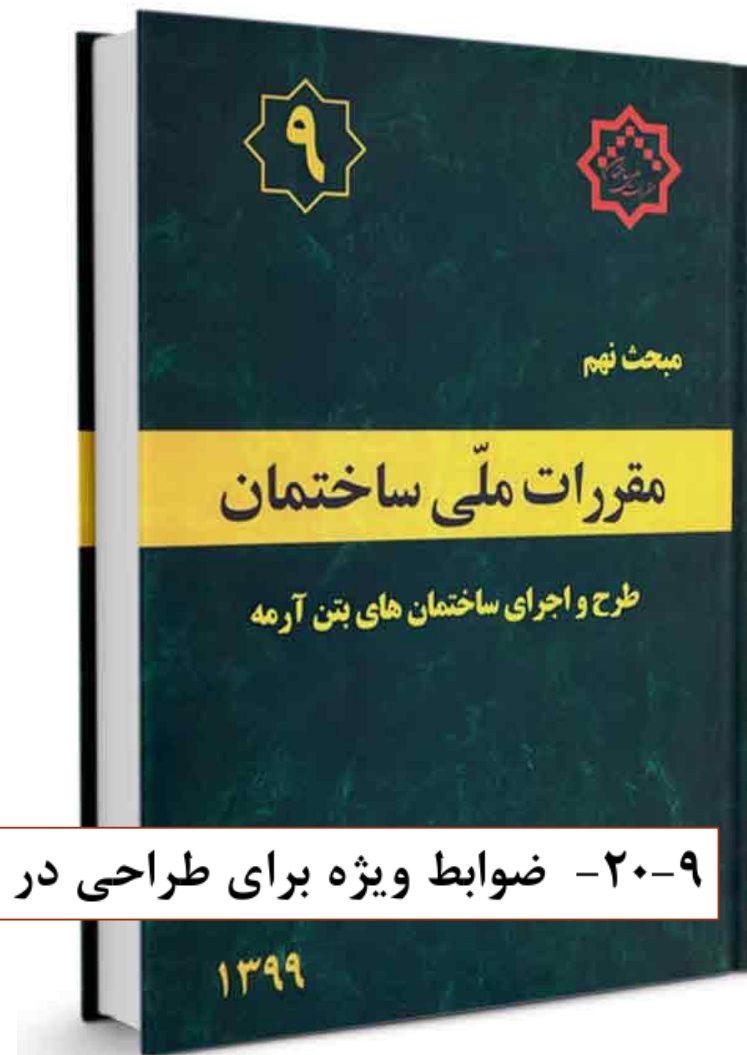
$$\frac{101.308}{176.72} \approx 0.57$$

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

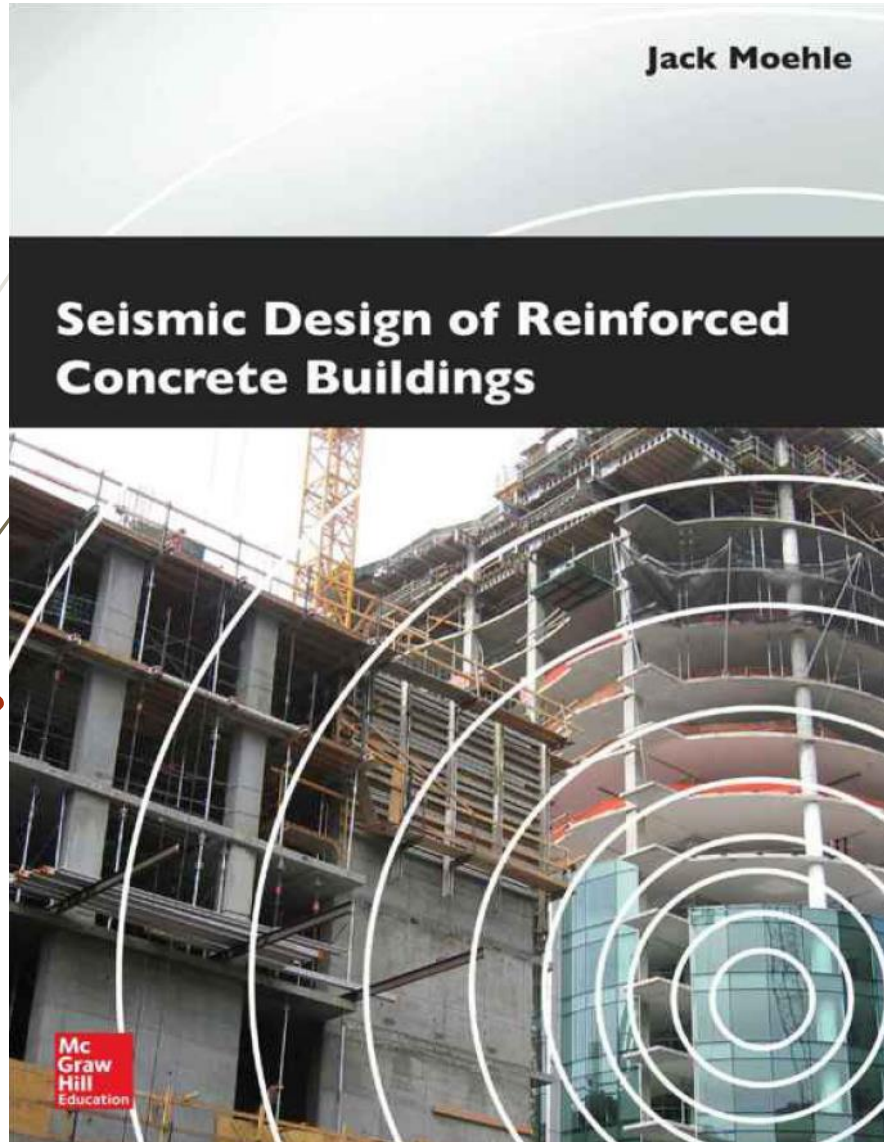

CHAPTER 18—EARTHQUAKE-RESISTANT STRUCTURES

۹-۲۰- ضوابط ویژه برای طراحی در برابر زلزله

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

He has been a member of the ACI318 Building Code Committee since 1989, chair of ACI 318H (Seismic Provisions) from 1995 to 2014, and is chair of the ACI 318 Building Code Committee for the 2014–2019 code cycle.

NIST GCR 16-917-40

NEHRP Seismic Design Technical Brief No. 1

**Seismic Design of Reinforced
Concrete Special Moment Frames**

A Guide for Practicing Engineers

SECOND EDITION

Jack P. Moehle
John D. Hooper

آیین نامه آمریکا (ACSE-7, ACI-318) در این آیین نامه ها اصلا سیستمی تحت عنوان دیوار برشی بتن آرمه متوسط نداریم و اشاره ای به آن نشده است.

جدول ۹-۲۰-۱: ضوابط مربوط به سطوح شکل پذیری سیستم های بتن آرمه

سطوح شکل پذیری			نوع سیستم
زیاد (ویژه)	متوسط	کم (معمولی)	
بند ۶-۲۰-۹	بند ۵-۲۰-۹	بند ۳-۲۰-۹	قابهای خمشی
بند ۷-۲۰-۹	-	بند ۴-۲۰-۹	دیوارهای سازه‌ای
بند ۸-۲۰-۹	بند ۸-۲۰-۹	-	دیافراگم‌ها و خرپاها
بند ۹-۲۰-۹			شالوده‌ها

۱- آیین نامه کانادا

۱-۱- آیین نامه بارگذاری ۲۰۱۵

الف- رابطه بار جانبی:

$$V = \frac{S(T_d) M_v I_E}{R_d R_o} W$$

Systems	Rd	Ro	R
Ductile coupled walls	4	1.7	6.8
Ductile partially coupled walls	3.5	1.7	5.95
Ductile shear walls	3.5	1.6	5.6
Moderately ductile-fully coupled shear walls	2.5	1.4	3.5
Moderately ductile-partially coupled shear walls	2	1.4	2.8
Moderately ductile shear walls	2	1.4	2.8

۲- آیین نامه نیوزیلند

۲-۱- آیین نامه بارگذاری

در این آیین نامه نیز همانند آیین نامه کانادا دیوار برشی متوسط داریم و بار جانبی از تقسیم نیروی الاستیک بر یک ضریب رفتار شکل پذیری (k_μ) متناسب با ضریب شکل پذیری سازه (μ) محاسبه می گردد:

5.2.1.1 Ultimate limit state

For the ultimate limit state, the horizontal design action coefficient, $C_d(T_1)$, shall be as given by Equation 5.2(1):

$$C_d(T_1) = \frac{C(T_1)S_p}{k_\mu} \quad \dots 5.2(1)$$

For soil classes A, B, C and D

$$k_\mu = \mu \quad \text{for } T_1 \geq 0.7 \text{ s}$$
$$= \frac{(\mu - 1)T_1}{0.7} + 1 \quad \text{for } T_1 < 0.7 \text{ s}$$

For soil class E

$$k_\mu = \mu \quad \text{for } T_1 \geq 1 \text{ s or } \mu < 1.5$$
$$= (\mu - 1.5)T_1 + 1.5 \quad \text{for } T_1 < 1 \text{ s and } \mu \geq 1.5$$

Table 2.5 – Maximum available structural ductility factor, μ , to be assumed for the ultimate limit state

Type of structure	Reinforced concrete	Prestressed concrete with bonded non-prestressed reinforcement
1. Nominally ductile structures	1.25	1.25
2. Structures of limited ductility		
(a) Moment resisting frame	3	3
(b) Walls	3	3
(c) Cantilever face loaded walls (single storey only)	2	2
3. Ductile structures		
(a) Moment resisting frame	6	5
(b) Wall		
(i) Two or more cantilevered	$\frac{5}{\beta_a}$	As for reinforced concrete
(ii) Two or more coupled	$\frac{5}{\beta_a} \leq \frac{3A+4}{\beta_a} \leq \frac{6}{\beta_a}$	As for reinforced concrete
(iii) Single cantilever	$\frac{4}{\beta_a}$	As for reinforced concrete

$1.0 < \beta_a = 2.5 - 0.5A_r < 2.0$
 and
 $\frac{1}{3} \leq A = \frac{T_w L'}{M_{ow}} \leq \frac{2}{3}$

این ضریب از جدول ۲,۵ آیین نامه طراحی سازه های بتن آرمه نیوزیلند (nz.s.3101.1.2006) بدست می آید، در این استاندارد نیز این ضریب در سیستم های شکل پذیر (Ductile) در صورت وجود حداقل ۲ دیواربرشی، تا ۱,۶۷ برابر بیشتر است اما تفاوت مهم این است که حداکثر ارتفاع مجاز این سیستم فقط ۱۵ متر است

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر-ستونی متوسط

(مبحث ۹ ویرایش ۹۲)

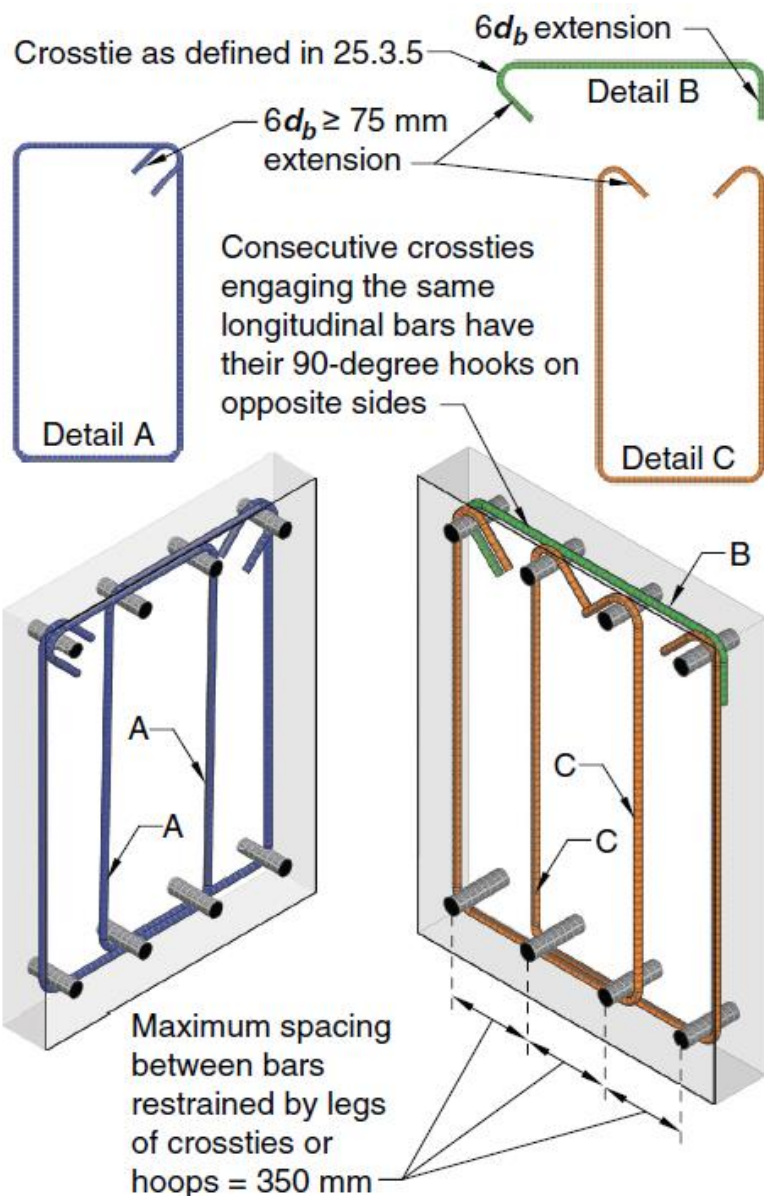
۹-۲۳-۱-۳-۲-۴ در اعضای خمشی در طول قسمت‌های بحرانی که در زیر مشخص می‌شوند باید خاموت بسته مطابق ضوابط بند ۹-۲۳-۱-۳-۲-۵ به کار برده شود، مگر آنکه طراحی برای برش نیاز به آرماتور بیشتری را ایجاب کند:

(مبحث ۹ ویرایش ۹۹)

۹-۲۰-۲-۳-۱ در تیرها در طول ناحیه های بحرانی در دو انتهای تیر که معادل دو برابر ارتفاع مقطع می باشند، باید دورگیر مطابق ضوابط بند ۹-۲۰-۲-۳-۲ به کار برده شود، مگر آنکه طراحی برای برش و یا پیچش نیاز به آرماتور بیشتری را ایجاب کند.

۹-۲۱-۶-۴ دورگیر

۹-۲۱-۶-۴-۱ دورگیرها باید متشکل از تنگهای بسته یا پیچیده شده به صورت پیوسته باشند. دورگیرها را می‌توان از چند جزء که هر یک دارای قلاب لرزه‌ای در دو انتها است، ساخت.

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

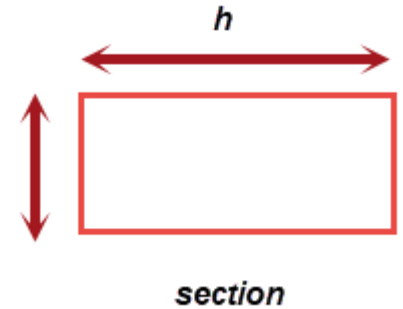
تفکیک ستون و دیوار

اعضای قائم با نسبت طول افقی به ضخامت بیشتر از ۳ که برای بار محوری، بار جانبی و یا هر دو طراحی می شوند.	wall	دیوار
--	------	-------

wall—a vertical element designed to resist axial load, lateral load, or both, with a horizontal length-to-thickness ratio greater than 3, used to enclose or separate spaces.

$$b < 0.33 h$$

b

wall

column

۱- اهمیت تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر-ستونی متوسط

۲۰-۳-۳-۵-۳ آرماتورهای عرضی ستون

(مبحث ۹ ویرایش ۹۲)

۹-۲۳-۳-۱-۲-۵ خاموت‌ها و فواصل آنها از یکدیگر باید دارای شرایط (الف) و (ب) این بند باشند:

الف- قطر خاموت‌ها کمتر از ۸ میلی‌متر نباشد.

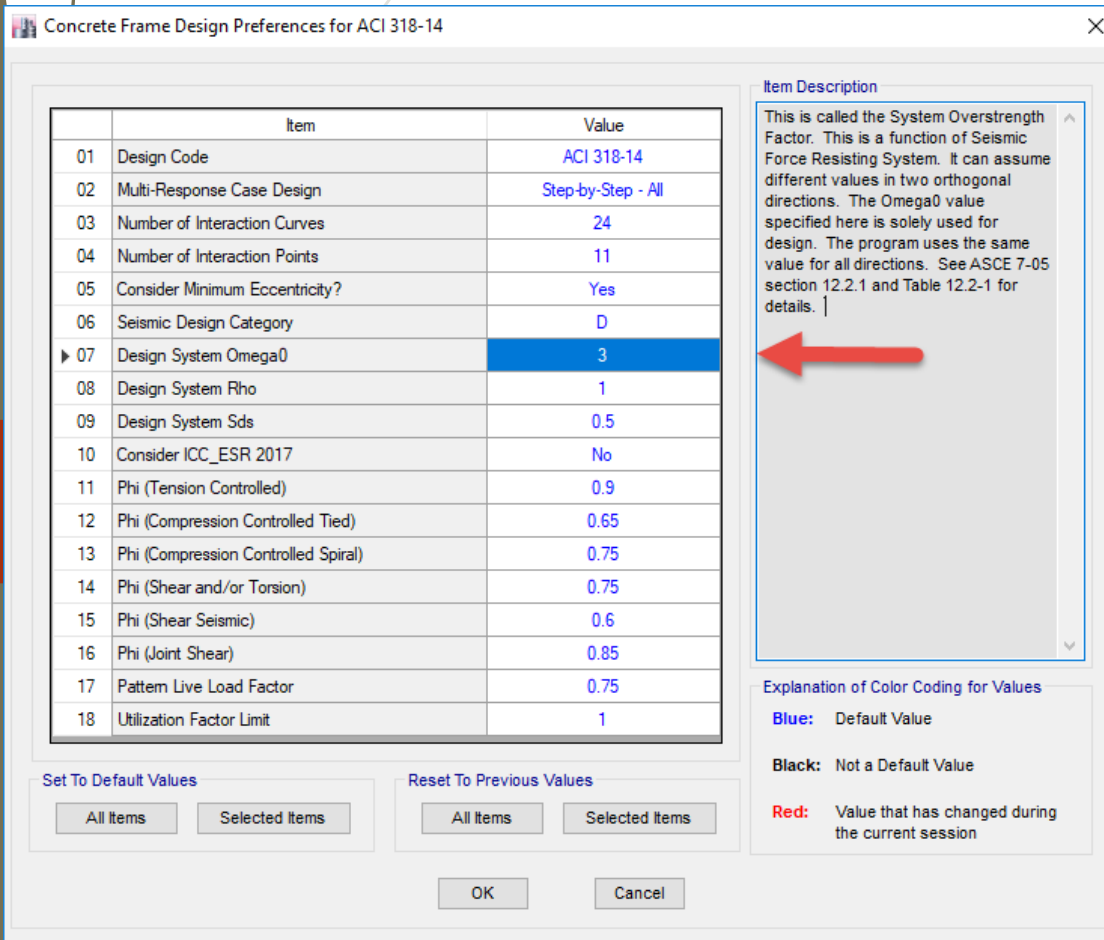
(مبحث ۹ ویرایش ۹۹)

۹-۲۰-۳-۳-۵-۳ آرماتورهای عرضی مورد نیاز در طول l_0 باید دارای قطر حداقل ۱۰ میلیمتر بوده و فواصل آنها از یکدیگر در مواردی که به صورت دورپیچ به کار گرفته می‌شوند مطابق ضوابط فصل ۹-۱۲ و در مواردی که به صورت دورگیر به کار برده می‌شوند فاصله آنها، S_0 ، باید کمتر از مقادیر (الف) تا (پ) در نظر گرفته شود:

۹-۲۰-۳-۵-۴ برش در ستون‌های با شکل پذیری متوسط

۹-۲۰-۳-۵-۴-۱ در ستون‌ها مقاومت برشی مقطع، ϕV_n ، نباید از کوچکترین دو مقدار (الف) و (ب) کمتر در نظر گرفته شود:

ب- حد اکثر برش بدست آمده از ترکیبات بارگذاری ضریب دار شامل زلزله که در آنها بجای برش ناشی از زلزله، E، مقدار $E\Omega_0$ جایگزین شده باشد.

Item	Value
01 Design Code	ACI 318-14
02 Multi-Response Case Design	Step-by-Step - All
03 Number of Interaction Curves	24
04 Number of Interaction Points	11
05 Consider Minimum Eccentricity?	Yes
06 Seismic Design Category	D
07 Design System Omega0	3
08 Design System Rho	1
09 Design System Sds	0.5
10 Consider ICC_ESR 2017	No
11 Phi (Tension Controlled)	0.9
12 Phi (Compression Controlled Tied)	0.65
13 Phi (Compression Controlled Spiral)	0.75
14 Phi (Shear and/or Torsion)	0.75
15 Phi (Shear Seismic)	0.6
16 Phi (Joint Shear)	0.85
17 Pattern Live Load Factor	0.75
18 Utilization Factor Limit	1

Item Description
This is called the System Overstrength Factor. This is a function of Seismic Force Resisting System. It can assume different values in two orthogonal directions. The Omega0 value specified here is solely used for design. The program uses the same value for all directions. See ASCE 7-05 section 12.2.1 and Table 12.2-1 for details.

Explanation of Color Coding for Values
Blue: Default Value
Black: Not a Default Value
Red: Value that has changed during the current session

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

(مبحث ۹ ویرایش ۹۹)

۴-۵-۲۰-۹ ناحیه اتصال تیر به ستون در قابهای متوسط

۴-۴-۵-۲۰-۹ فاصله آرماتورهای عرضی ناحیه اتصال تیر به ستون از یکدیگر، نباید از کوچکترین مقدار محاسبه شده مطابق بندهای ۳-۳-۳-۵-۲۰-۹ (الف) تا (پ) در ارتفاع عمیق ترین تیر متصل به گره بیشتر باشد.

۳-۳-۳-۵-۲۰-۹ آرماتورهای عرضی مورد نیاز در طول l_0

(مبحث ۹ ویرایش ۹۲)

۴-۳-۲۳-۹ اتصالات تیر به ستون ها در قابها

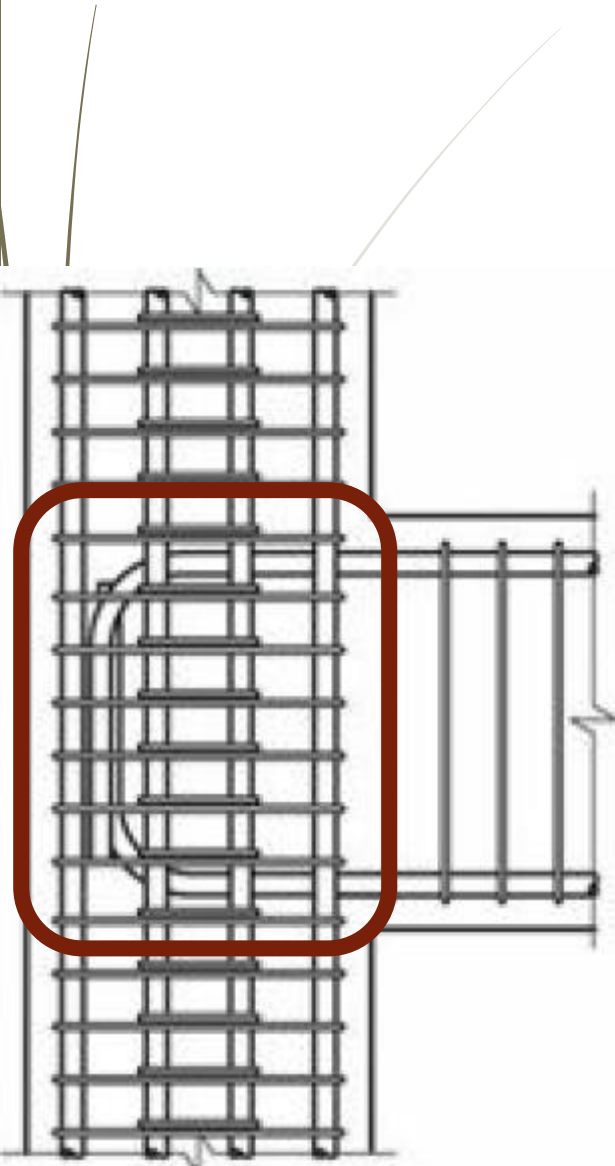
۱-۴-۳-۲۳-۹ در اتصالات تیرها به ستون ها، در طول ارتفاع تیر یا دالی که بیشترین ارتفاع را دارد و به محل اتصال منتهی می شود، باید در امتداد عمود بر میلگرد طولی ستون، میلگرد عرضی به مقدار حداقل برابر با مقادیر (الف) و (ب) این بند پیش بینی نمود:

الف- سطح مقطع میلگرد عرضی نباید کمتر از مقدار محاسبه شده از رابطه (۹-۱۵-۱۳) باشد.

ب- مقدار آرماتور عرضی نباید کمتر از دو سوم مقدار آرماتور عرضی در ناحیه l_0 ستون، مطابق بند

۴-۲-۲-۳-۲۳-۹ باشد. فاصله سفره های این آرماتور از یکدیگر نباید بیشتر از یک و نیم برابر

فاصله سفره های نظیر در ناحیه l_0 اختیار شود.

۱- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

۷-۴-۵-۲۰-۹ برش در ناحیه اتصال تیر به ستون

(مبحث ۹ ویرایش ۹۹)

۱-۷-۴-۵-۲۰-۹ مقاومت برشی اتصالات درجا ریخته تیر به ستون باید در رابطه $\phi V_n \geq V_u$ صادق باشد.

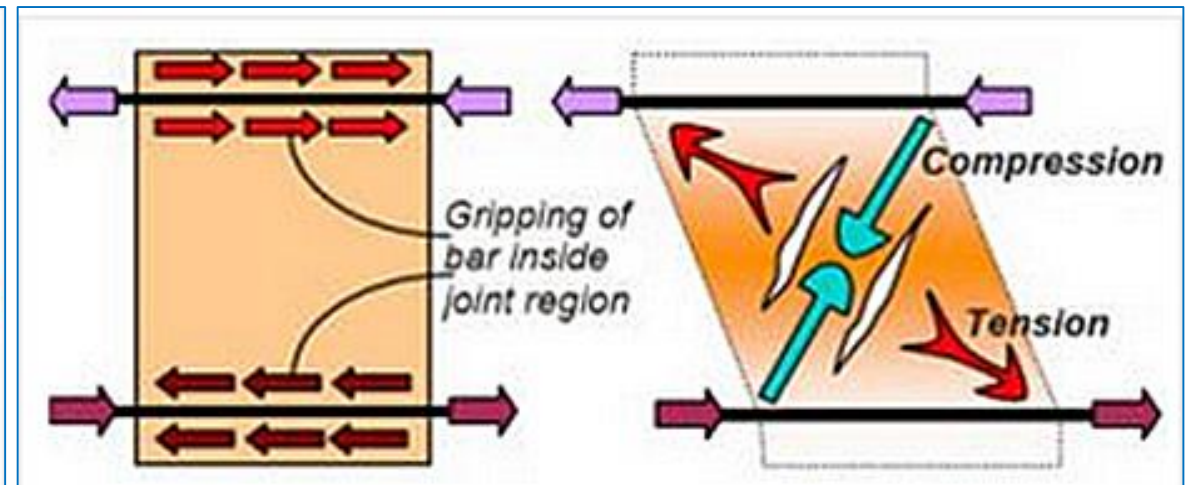
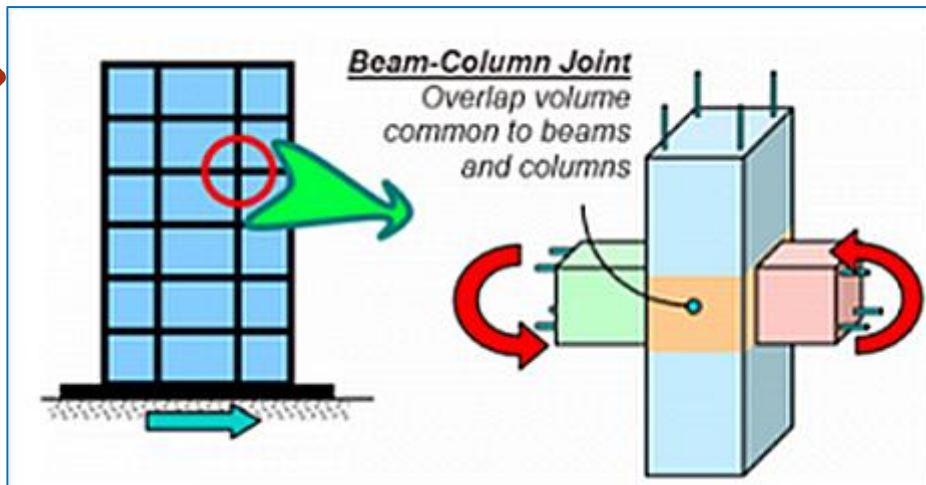
۲-۷-۴-۵-۲۰-۹ V_u در ناحیه گره بر اساس بند ۳-۳-۲۰-۹ تعیین می شود.

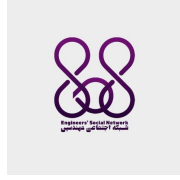
۳-۷-۴-۵-۲۰-۹ ϕ بر اساس بند ۴-۷-۹ برای برش تعیین می شود. $\phi = 0.75$

۴-۷-۴-۵-۲۰-۹ V_n در ناحیه گره بر اساس بند ۴-۵-۶-۲۰-۹ تعیین می شود.

اتصالات تیر به ستون باید مطابق فصل ۱۶-۹ بوده و برش اتصال V_u باید در صفحه افقی در وسط ارتفاع اتصال تیر به ستون وبا منظور نمودن نیروهای کششی و فشاری ناشی از لنگرهای اسمی تیر M_n محاسبه گردد.

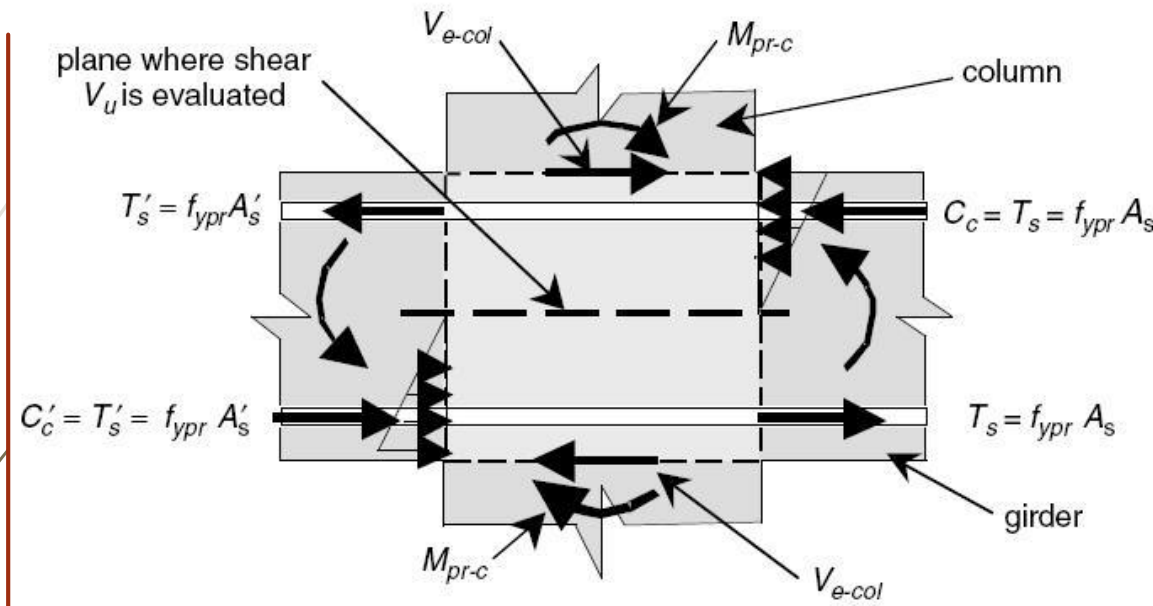
ACI 318-19

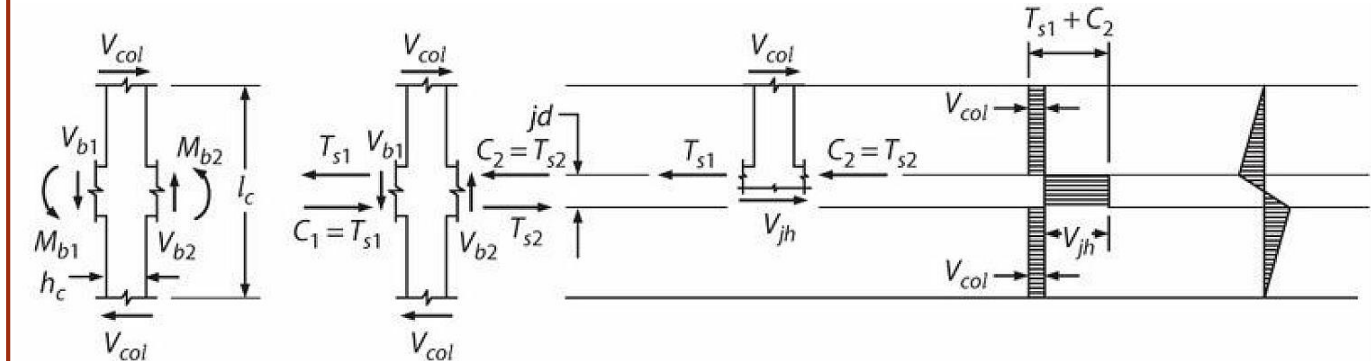

۱- اهمیت تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر-ستونی متوسط

۷-۴-۵-۲۰-۹ برش در ناحیه اتصال تیر به ستون

$$V_u = f_{ypr} (A_s + A'_s)_{girder} - (V_e)_{column}$$

(c) Moments and shears on column (d) Beam tension-compression couples (e) Joint shear (f) Column and joint shears (g) Column and joint moments

$$V_{col} = \frac{1}{l_c} \left[M_{b1} + M_{b2} + (V_{b1} + V_{b2}) \frac{h_c}{2} \right]$$

۱- اهمیت تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

۹-۲۰-۶-۵-۴ مقاومت برشی ناحیه اتصال تیر به ستون

جدول ۹-۲۰-۲ مقاومت اسمی برشی اتصال تیر به ستون

Building Code Requirements for Structural Concrete (ACI 318-14)

Table 18.8.4.1—Nominal joint shear strength V_n

Joint configuration	V_n
For joints confined by beams on all four faces ^[1]	$1.7\lambda\sqrt{f'_c} A_j$
For joints confined by beams on three faces or on two opposite faces ^[1]	$1.2\lambda\sqrt{f'_c} A_j$
For other cases	$1.0\lambda\sqrt{f'_c} A_j$

نتیجه نهایی:

کنترل دقیق این ضوابط فعلا در ETABS امکان پذیر نیست. بهترین راهکار فعلی به قرار زیر است:

۱- استفاده از آیین نامه ACI 2014

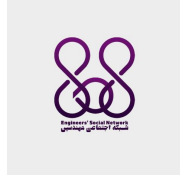
۲- انتخاب ستونها در دسته شکل پذیر ویژه

۳- اصلاح ضریب کاهش مقاومت برشی به ۰.۷۵

16	Phi (Joint Shear)	0.75
----	-------------------	------

V_n (MN)	با تیرهای عرضی مطابق بند ۹-۱۶-۲-۸ محصور است	تیر در امتدادی که V_u حساب شده است	ستون
$1.70\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور شده	پیوسته یا مطابق بند	پیوسته یا مطابق بند
$1.20\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور نشده	۹-۱۶-۲-۷	
$1.20\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور شده	سایر موارد	۹-۱۶-۲-۶
$1.00\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور نشده		
$1.20\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور شده	پیوسته یا مطابق بند	سایر موارد
$1.00\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور نشده	۹-۱۶-۲-۷	
$1.00\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور شده	سایر موارد	
$0.70\lambda\sqrt{f'_c} A_j$	محصور نشده		

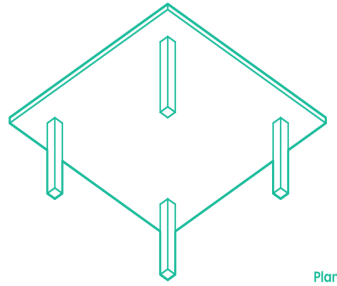

۱- اهمیت تغییرات ضوابط لرزه ای قابهای خمشی تیر - ستونی متوسط

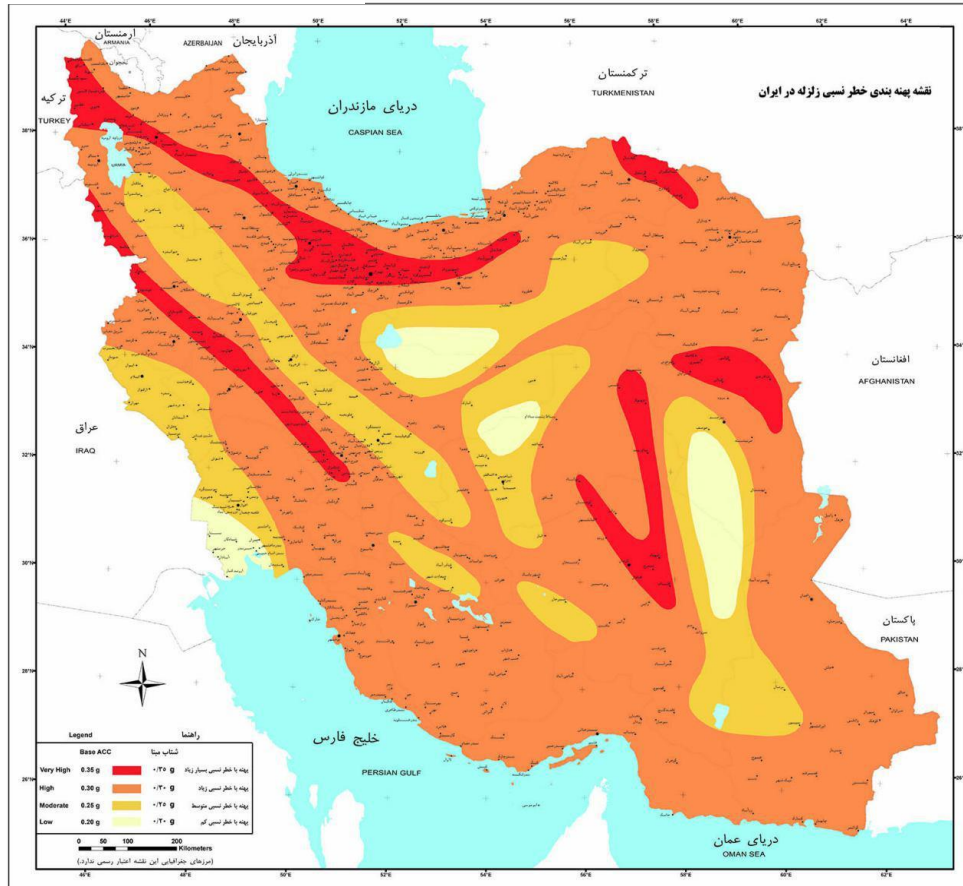
۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

۹-۲۰-۵-۵ در سازه های با اهمیت بسیار زیاد و یا در مناطق با خطر نسبی زلزله بسیار زیاد، استفاده از سیستم دال

و ستون بصورت سیستم قاب متوسط و یا سیستم دو گانه مجاز نمی باشد.

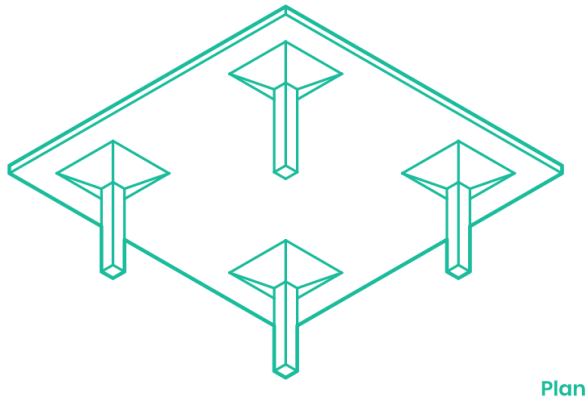
Plan

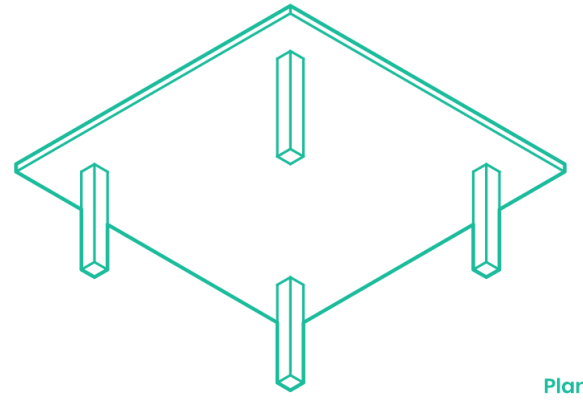
ردیف	مرکز جمعیتی	استان	خطر نسبی زلزله		
			کم	متوسط	زیاد
۴	آبادان	خوزستان	*		
۴۸	اراک	مرکزی		*	
۵۱	اردبیل	اردبیل		*	
۶۲	ارومیه	آذربایجان غربی		*	
۸۶	اصفهان	اصفهان		*	
۱۱۵	اهواز	خوزستان		*	
۶۷	بندر عباس	هرمزگان		*	
۷۱	بندر انزلی	گیلان		*	
۹۳	بوشهر	بوشهر		*	
۱۶	همدان	همدان		*	
۴	یزد	یزد		*	
۳۹	نوشهر	مازندران		*	
۴۷	مشهد	خراسان رضوی		*	
۹	گرگان	گلستان		*	
۸۶	کیش	هرمزگان		*	

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

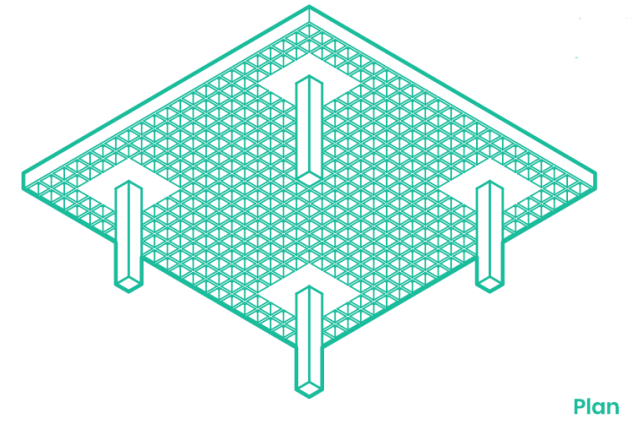
۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

دال تخت با کتیبه یا سر ستون قارچی شکل

دال تخت (کوبیاکس، یوبوت، پس کشیده و ...)

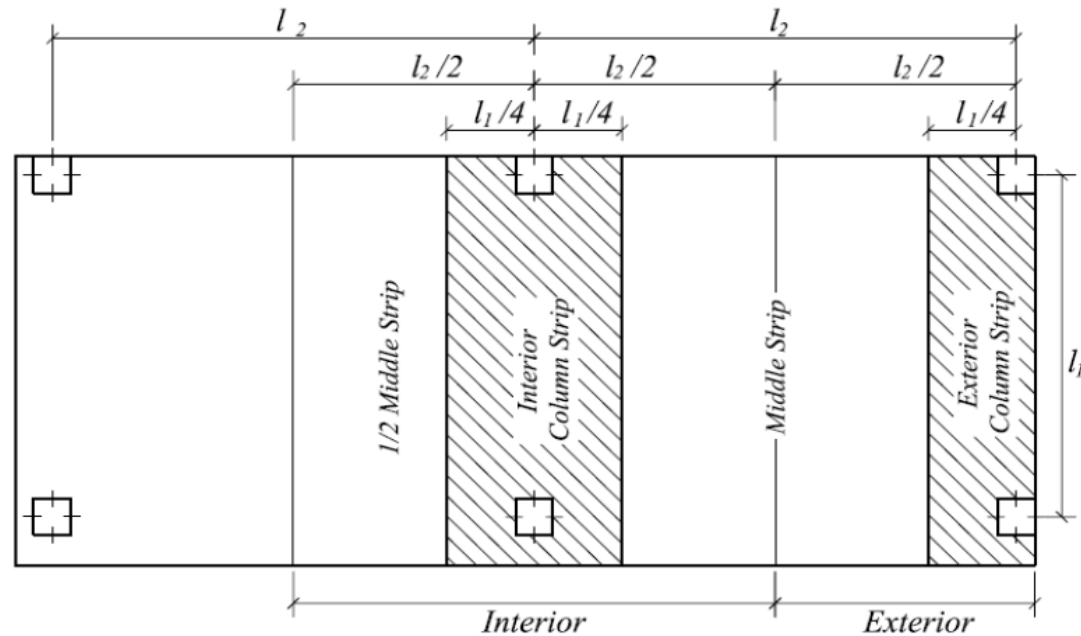

دال تخت مشبک (وافل)

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

۹-۲۰-۵-۵-۱ لنگرهای ضریب دار دالها در تکیه گاهها باید برای ترکیب های بارگذاری، شامل اثرات زلزله، محاسبه گردند. آرماتور مورد نیاز برای تحمل M_{sc} باید در عرض نوار ستونی تعریف شده در بند ۹-۱۰-۲-۵ قرار داده شوند.

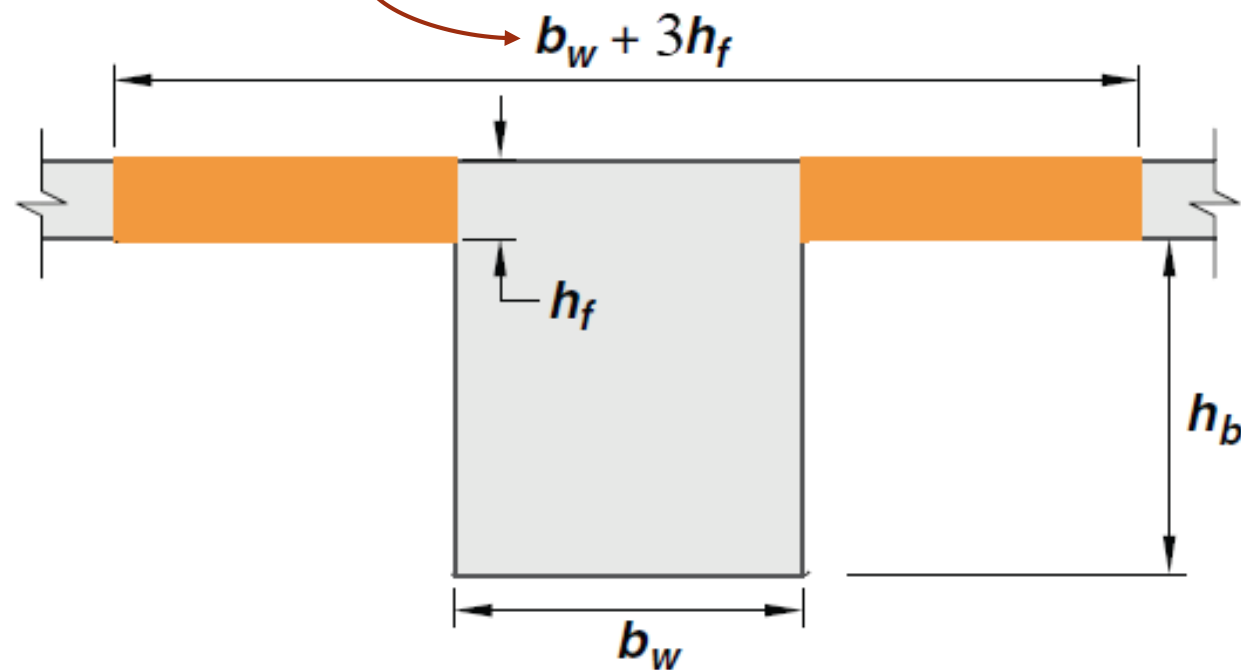
۹-۱۰-۲-۵ نوار ستون

به قسمتی از نوار دال گفته می شود که در دو سمت محور ستون ها واقع شود و عرض آن در هر سمت محور برابر با کوچک ترین دو مقدار $0.25l_1$ یا $0.25l_2$ باشد. اگر تیر وجود داشته باشد، باید آن را در نوار ستون منظور نمود.

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

۹-۲۰-۵-۵-۳ حد اقل نصف آرماتورهای نوار ستونی در تکیه گاهها باید در محدوده عرض موثر دال، که در بند ۹-۱۰-۱-۶-۳ تعیین شده است، قرار داده شود.

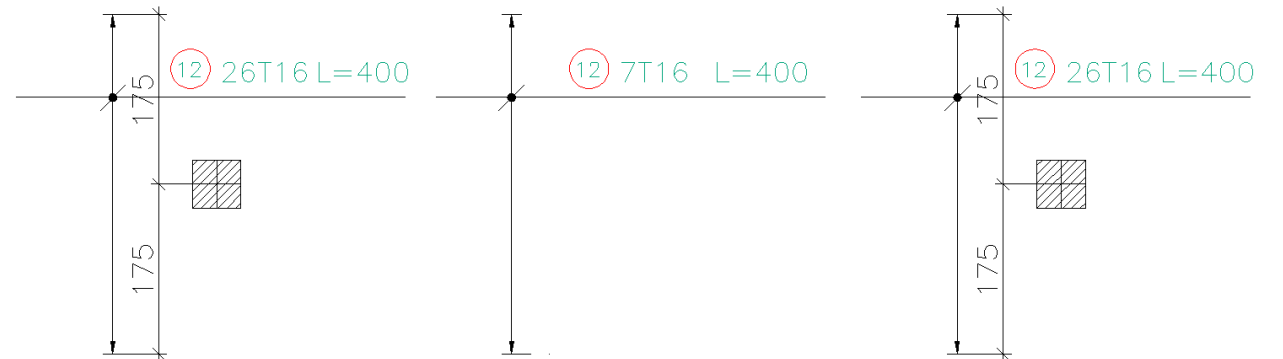
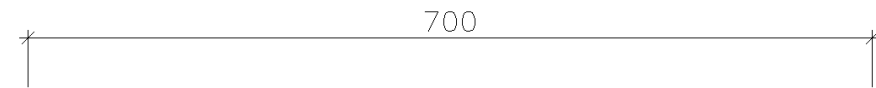
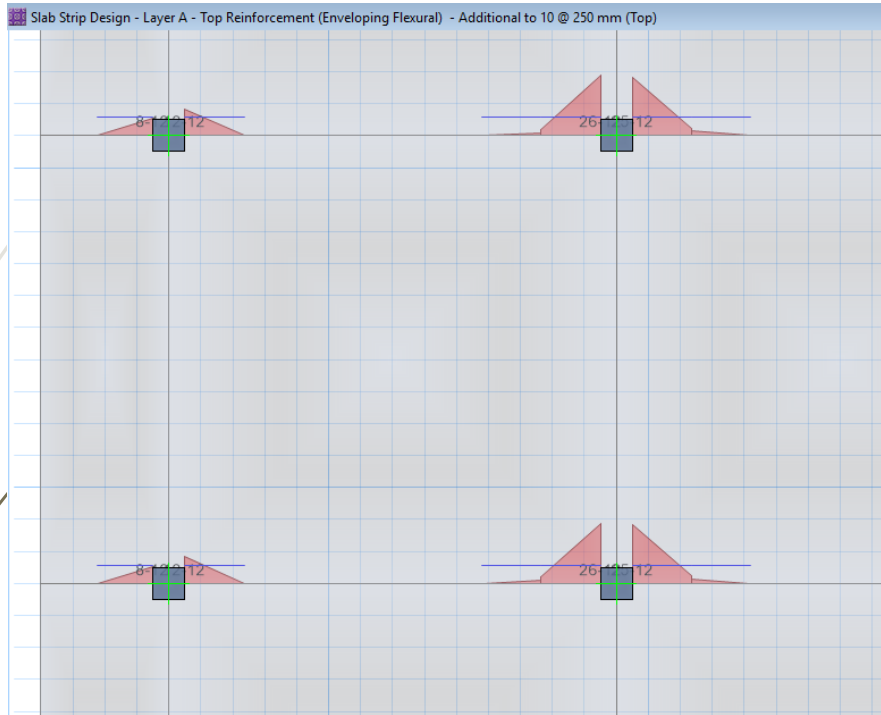

۹-۲۰-۵-۵-۴ حد اقل یک چهارم آرماتورهای فوقانی نوار ستونی در تکیه گاه باید در تمام طول دهانه دال بصورت ممتد ادامه داده شود.

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

به طور مثال در شکل روبرو بعد از طراحی نوارهای میانی ستون ، میزان میلگرد مورد نیاز در تکیه گاه در ناحیه فوقانی در راستای افقی برابر با ۲۶ عدد میلگرد ۱۲ می باشد ، حال می بایست در نقشه های اجرایی این آرماتور های به صورت ذیل نمایش داده شوند.

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

۹-۶-۵-۳-۱-۳ در تحلیل دالهای دو طرفه‌ی بدون تیر که جزئی از سیستم باربر جانبی زلزله منظور می‌شوند، ممان اینرسی I برای دال‌ها را باید بر اساس مدلی که با نتایج آزمایش‌ها و تحلیل‌ها مطابقت قابل قبولی داشته باشند، به دست آورد. I برای سایر اعضا باید بر اساس بندهای ۹-۶-۵-۳-۱-۱ و ۹-۶-۵-۳-۱-۲ محاسبه شود.

ACI 318-19: BUILDING CODE REQUIREMENTS FOR STRUCTURAL CONCRETE

6.6.3.1.3 For factored lateral load analysis of two-way slab systems without beams, which are designated as part of the seismic-force-resisting system, *I* for slab members shall be defined by a model that is in substantial agreement with results of comprehensive tests and analysis and *I* of other frame members shall be in accordance with 6.6.3.1.1 and 6.6.3.1.2.

R6.6.3.1.3 Analysis of buildings with two-way slab systems without beams requires that the model represents the transfer of lateral loads between vertical members. The model should result in prediction of stiffness in substantial agreement with results of comprehensive tests and analysis. Several acceptable models have been proposed to accomplish this objective (Vanderbilt and Corley 1983; Hwang and Moehle 2000; Dovich and Wight 2005).

ACI STRUCTURAL JOURNAL

TECHNICAL PAPER

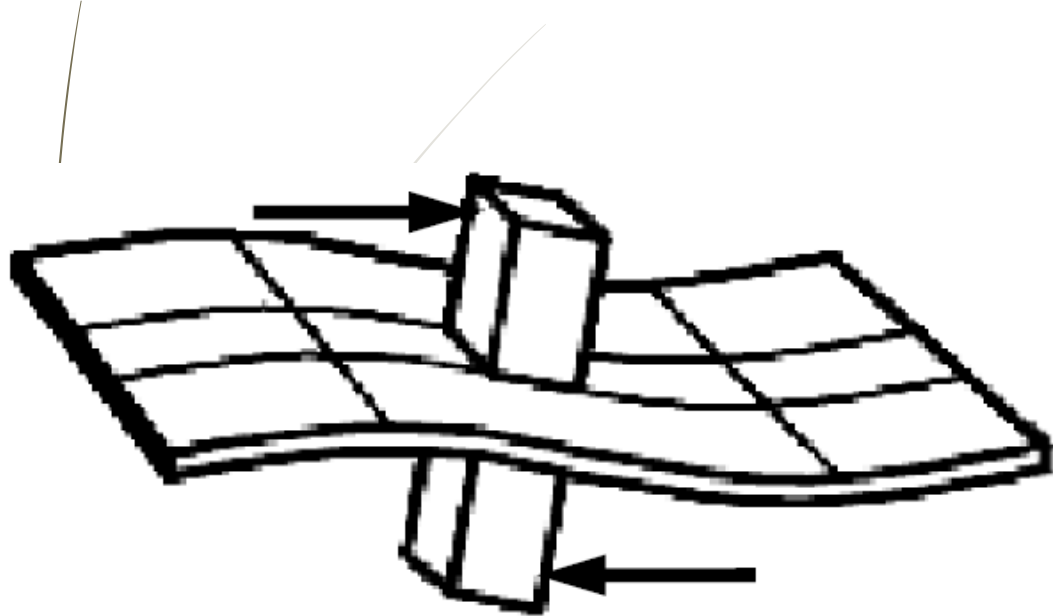
Title no. 97-S39

Models for Laterally Loaded Slab-Column Frames

by Shyh-Jiann Hwang and Jack P. Moehle

۹- ضوابط لرزه ای قابهای خمشی دال - ستونی متوسط (دالهای تخت)

۹-۲۰-۵-۵ دال های دو طرفه بدون تیر

slab geometry, and material properties. Specifically, for a slab having $f'_c = 4000$ psi, $f_y = 60$ ksi, the slab stiffness reduction factor is given by

$$\beta = 5 \frac{c}{\ell} - 0.1 \left(\frac{LL}{40} - 1 \right) \geq \frac{1}{3} \quad (3)$$

in which LL is the service live load in unit of lb/ft^2 ($40 \text{ lb/ft}^2 = 1915 \text{ Pa}$), and β is the ratio of the cracked to gross-section stiffnesses of the slab-beam in the effective beam width model. Further approximation aimed toward simplicity and conservatism results in the expression

$$\beta = 4 \frac{c}{\ell} \geq \frac{1}{3} \quad (4)$$

نتیجه گیری :

همانطور که در ۲ مرجع از ۳ مرجع یاد شده دیده می شود، حداقل ضریب ترک خوردگی برای دالهای تخت **تحت بارهای جانبی برابر ۰.۳۳** است.

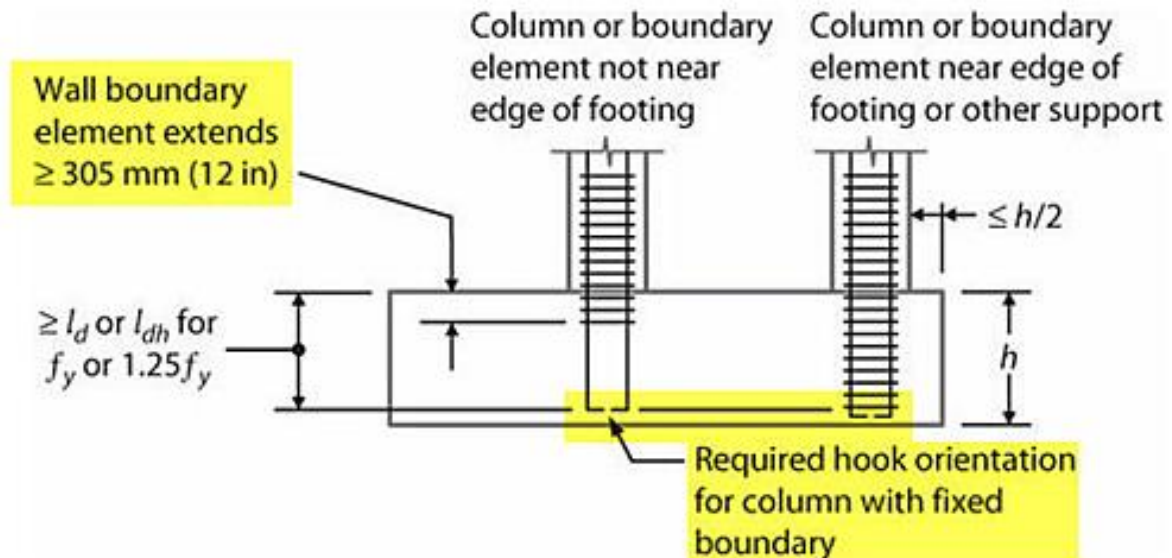
The lower bound value given by Eq. (3) and (4) (that is, $\beta = 1/3$) matches that recommended by **Vanderbilt and Corley**.¹

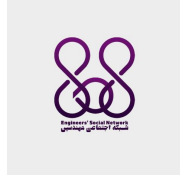
۲۰-۹-۲ شالوده های تکی، نواری، سراسری، و سرشمع ها

۲۰-۹-۲-۱ ضوابط این قسمت باید در سازه های با شکل پذیری متوسط و زیاد رعایت شود.

۲۰-۹-۲-۳ در ستونهایی که برای اتصال گیردار (صلب) به شالوده طراحی شده اند باید ضوابط بند ۲۰-۹-۲-۱ رعایت شده، و در صورت نیاز به مهار قلاب دار، انتهای آرماتورهای طولی تعبیه شده برای تحمل خمش باید دارای قلابهای با خم ۹۰ درجه رو بطرف مرکز ستون در نزدیک قسمت تحتانی شالوده باشند.

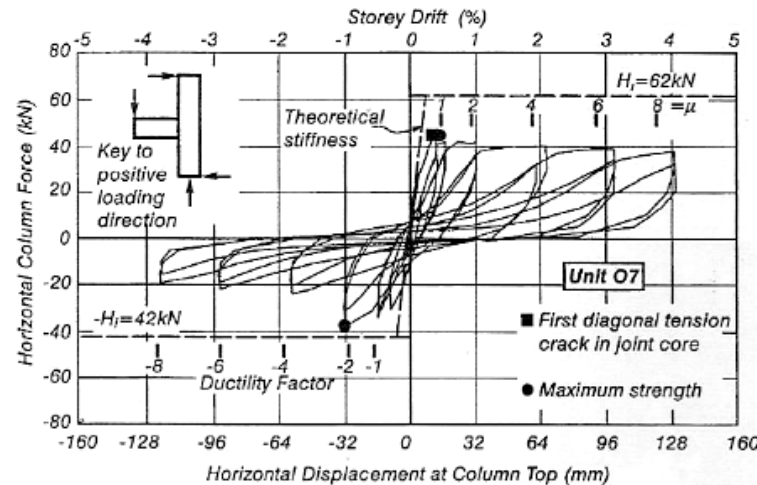
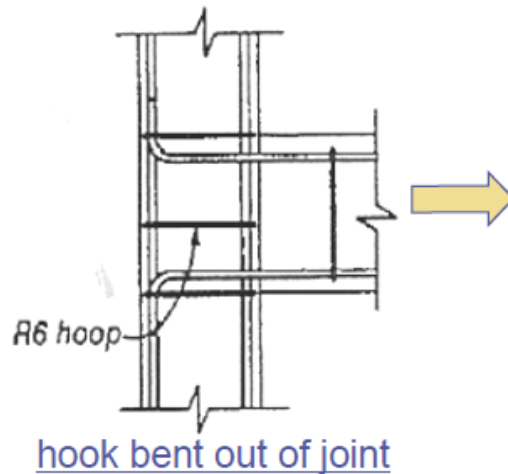
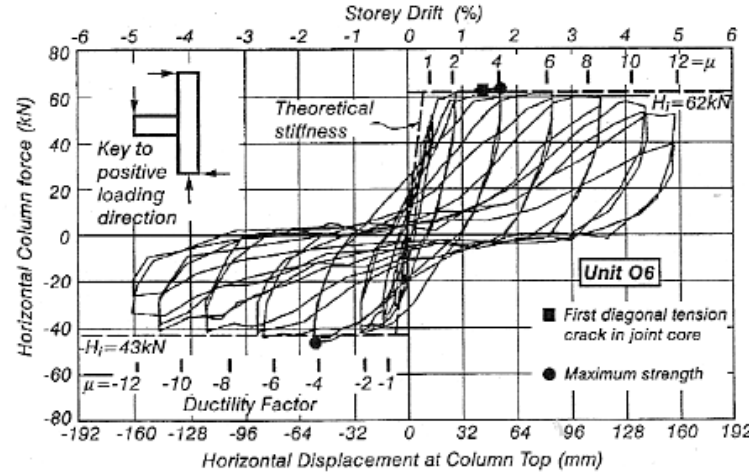
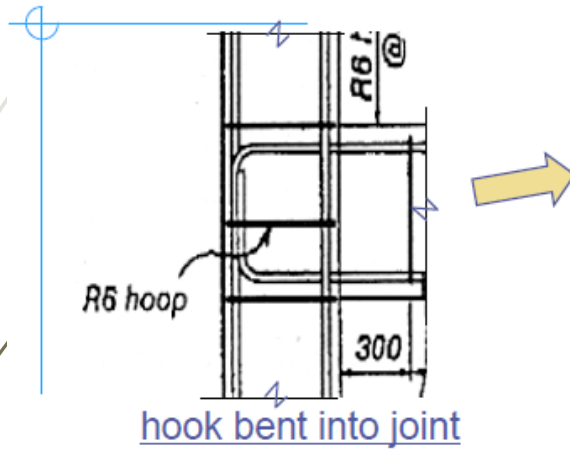
۲۰-۹-۲-۴ در ستونها و یا اجزاء لبه دیوارهای سازه ای ویژه که فاصله لبه آنها از لبه شالوده از نصف ضخامت شالوده کمتر است باید از آرماتورهای عرضی مطابق ضوابط بندهای ۲۰-۹-۲-۳-۳ الی ۲۰-۹-۲-۳-۴ در قسمت فوقانی شالوده استفاده شود. این آرماتورها باید از روی شالوده به اندازه طول مهار آرماتورهای طولی ستون و یا جزء لبه دیوار برشی ویژه، که برای تنش f_y محاسبه شده است، در درون شالوده ادامه یابند.

تست اتصالات گیردار با خم های متفاوت:

Exterior joint hook detail

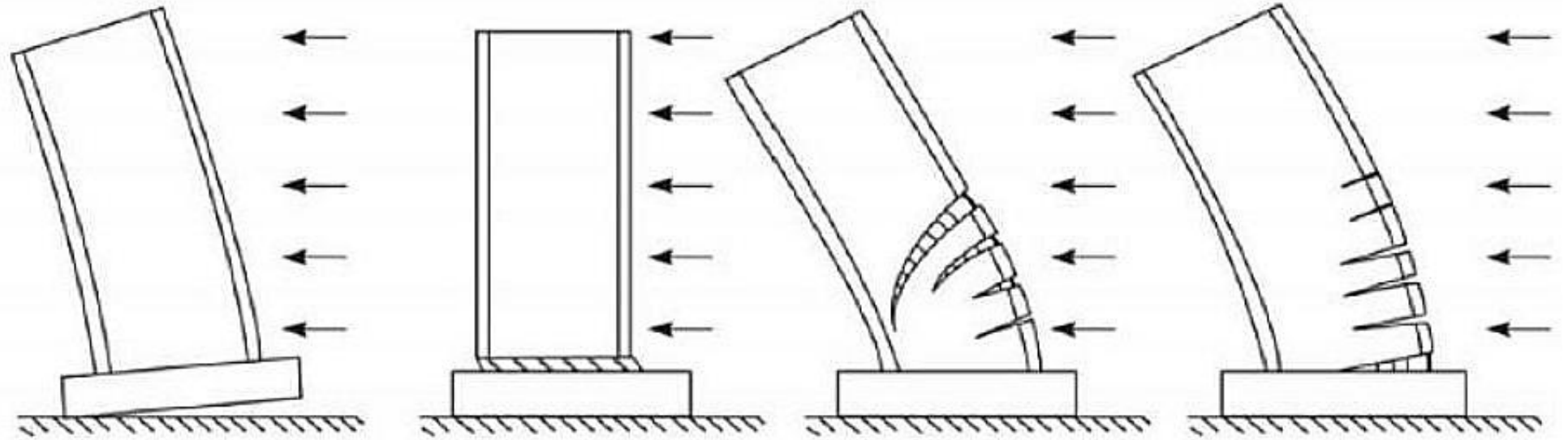
(a)
24%-40%

(b)
82%-110%

درصد گیرداری

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (مدهای خرابی)

واژگونی پی

برشی-لغزشی

برشی

خمشی

اهم دلایل خرابی دیوارها در زلزله های اخیر:

- ۱- خم ۹۰ درجه میلگردهای محصور کننده
- ۲- هم پوشانی کم میلگردهای طولی و عرضی
- ۳- اندرکنش کشش و برش (خرابی برشی بعد از کشش و یا خرابی قمست کششی در برگشت به علت ضربه در فشار)

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (مدهای خرابی)

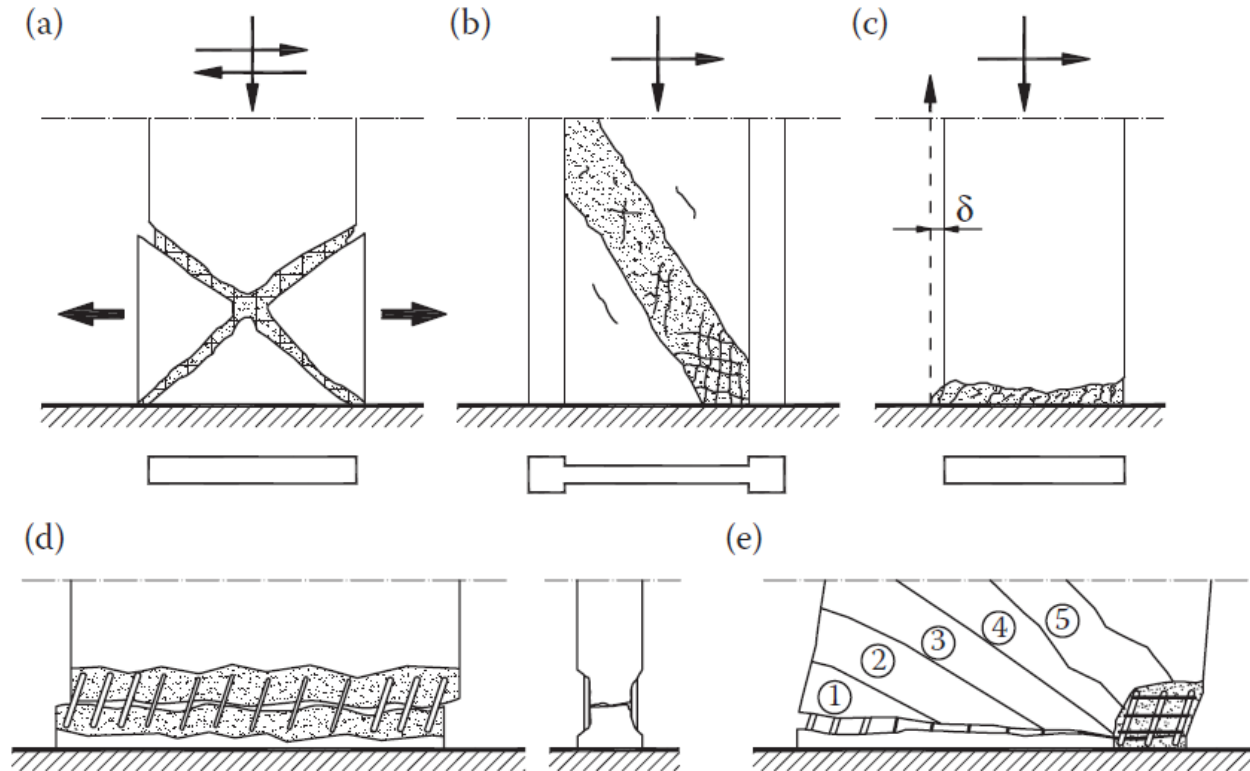
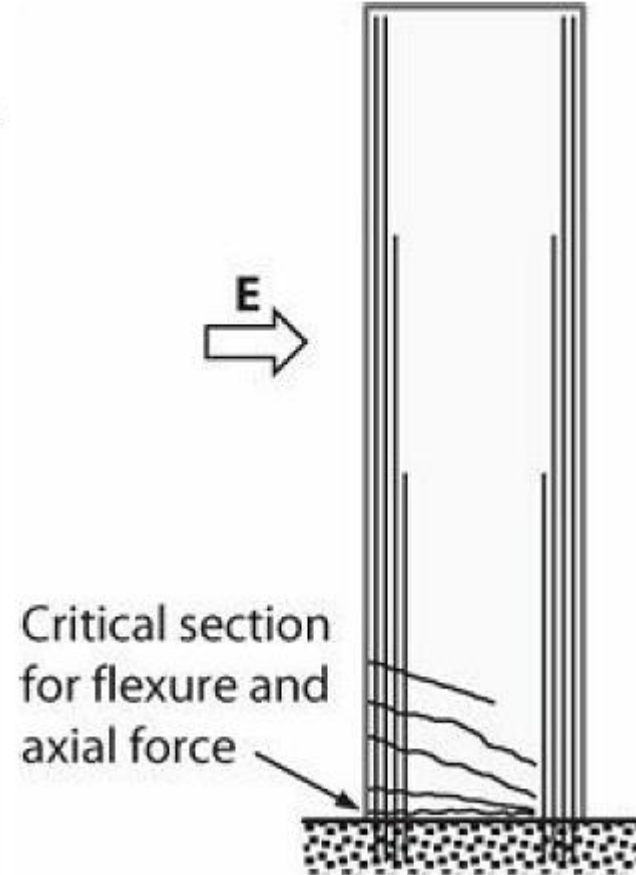
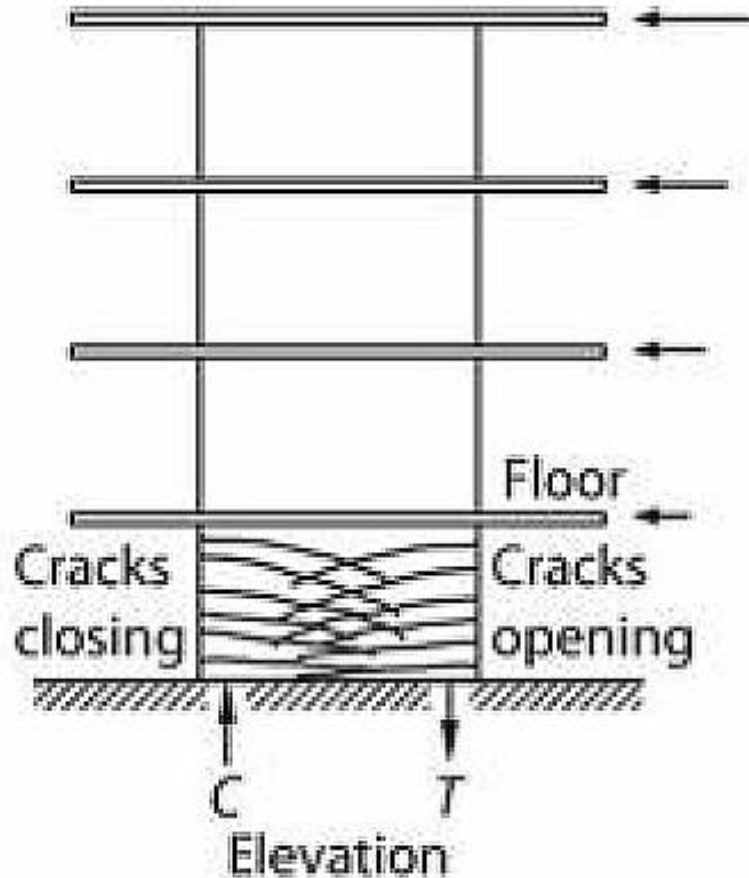

Figure 9.11 Failure modes of walls under prevailing shear: (a) diagonal tension; (b) diagonal compression; (c) sliding shear; (d) detail of sliding shear; (e) bending failure combined with sliding. (From Salonikios, T. 2007. Analytical prediction of the inelastic response of R/C walls with low aspect ratio. *ASCE Journal of Structural Engineering*, 133(6), 844–854. With permission of ASCE.)

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (طول مفصل پلاستیک و مقطع بحرانی)

- ۱- دیوار دیوار برشی معمولاً شکلپذیری و سختی مناسب دارد.
- ۲- خرابی ها معمولاً محدود به طبقات اول هستند.

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (طراحی برشی)

۹-۲۰-۷-۹ ضوابط طراحی دیوارهای سازه ای در برش

۹-۲۰-۷-۹-۱-۱ نیروی برشی طرح V_e مطابق زیر محاسبه می شود:

$$V_e = \Omega_v \omega_v V_u$$

(۹-۱۸-۲۰)

جدول ۹-۲۰-۴ ضریب اضافه مقاومت Ω_v در مقطع بحرانی

Ω_v	هندسه دیوار
بیشترین مقدار M_{pr}/M_u و ۱.۵۰ در ترکیبات باری که بزرگترین Ω_v را بدهد	$h_{wcs}/l_w > 1.50$
۱.۰	$h_{wcs}/l_w \leq 1.50$

$$\omega_v = 0.9 \frac{n_s}{10}$$

اگر $n_s \leq 6$ باشد:

$$\omega_v = 1.3 + \frac{n_s}{30} \leq 1.80$$

اگر $n_s > 6$ باشد:

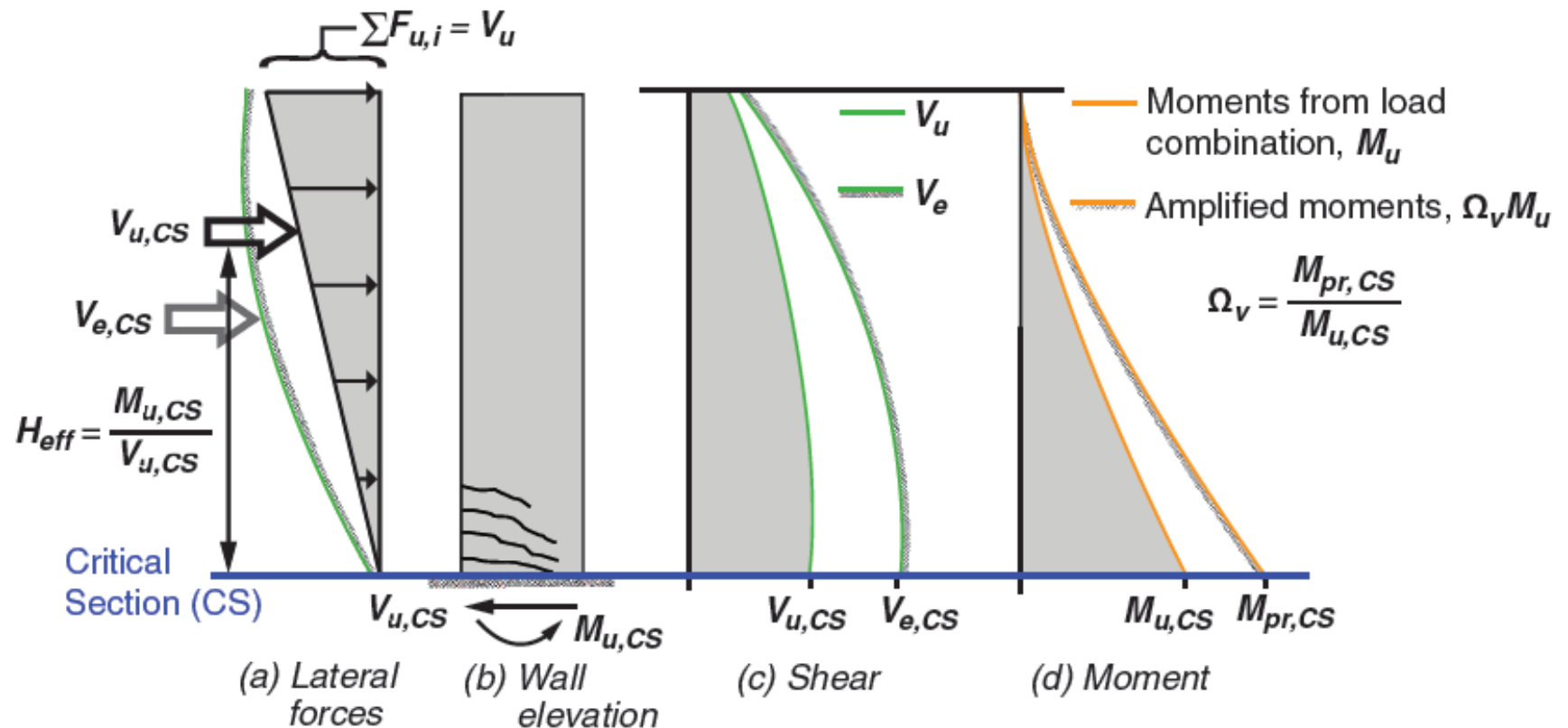
(تعداد طبقات بالای مقطع بحرانی) مقدار n_s نباید کمتر از $0.007h_{wcs}$ منظور شود.

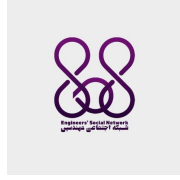
آیین نامه ACI 318-19 چند ضابطه جدید مربوط به طراحی دیوارها را شامل می شود. یکی از عمده ترین تغییرات اضافه شدن ضابطه جدیدی است که در پاره ای موارد نیازمند بزرگنمایی قابل ملاحظه نیروی برشی طراحی است (بخش ۱۸.۱۰.۳.۱). این ضابطه جدید با توجه به تجربیات بدست آمده این ۱۵ ساله اخیر با استفاده از تحلیل دینامیکی غیرخطی در چندین ساختمان با هسته برشی، بیان شده است که براساس آنها نشان داده شده است که نیروهای برشی طرح ممکن است با توجه به اضافه مقاومت ذاتی دیوار و اثرات آشکار مودهای ارتعاشی بالاتر، بزرگنمایی گردد. در پاره ای حالات، نیروهای برشی طرح بیشتر از دو برابر برش طراحی آیین نامه های قبلی است.

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (طراحی برشی)

<p>مقاومت خمشی محتمل عضو، با یا بدون بار محوری، در بر گره اتصال که با فرض تنش کششی در میلگردهای طولی حداقل برابر با $1.25f_y$ و ضریب کاهش مقاومت Φ برابر با یک محاسبه می شود.</p>	<p>M_{pr}</p>
--	----------------------------

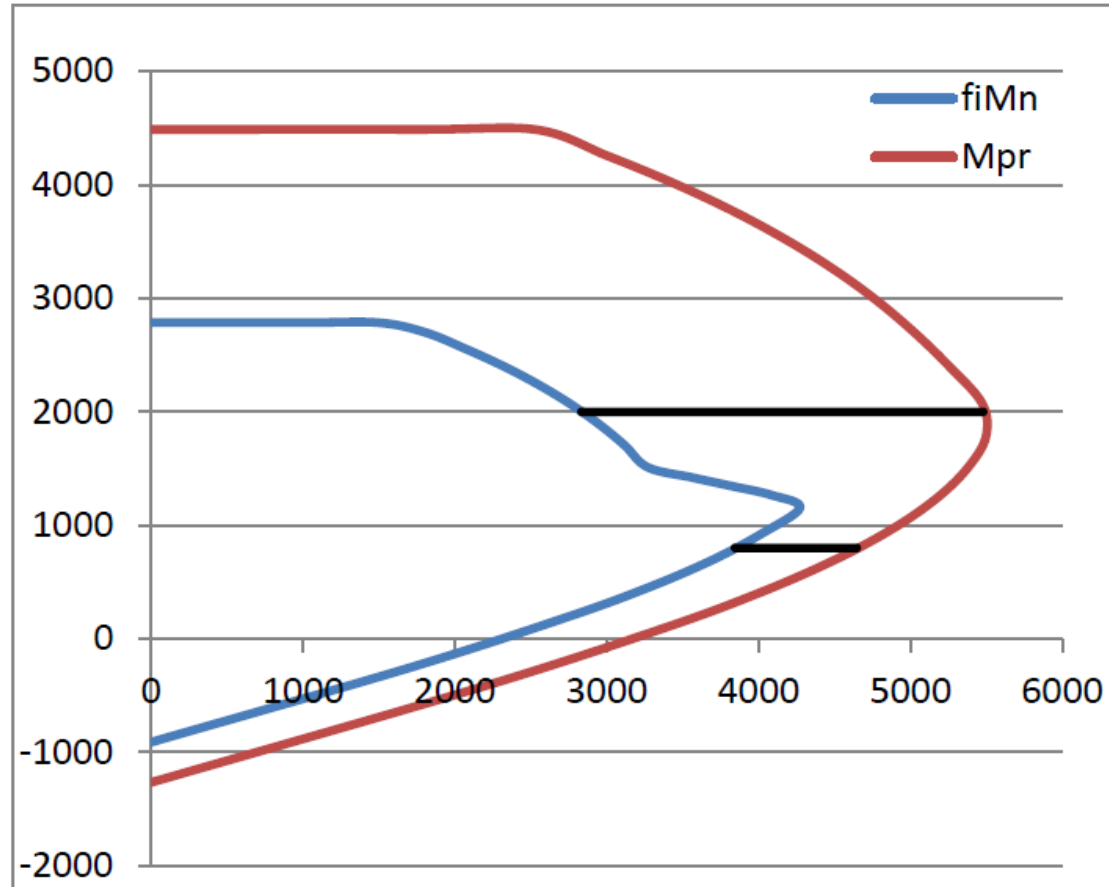

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (طراحی برشی)

مقایسه اثر نیروی محوری دیوار

P_u (ton)	$D/C = M_u / \phi M_n$		
	1.0	0.97	0.9
	$\Omega_v = M_{pr} / M_u$		
800	1.21	1.25	1.34
2000	1.93	1.99	2.15

برگرفته از ارائه دکتر مسعود فرزام

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

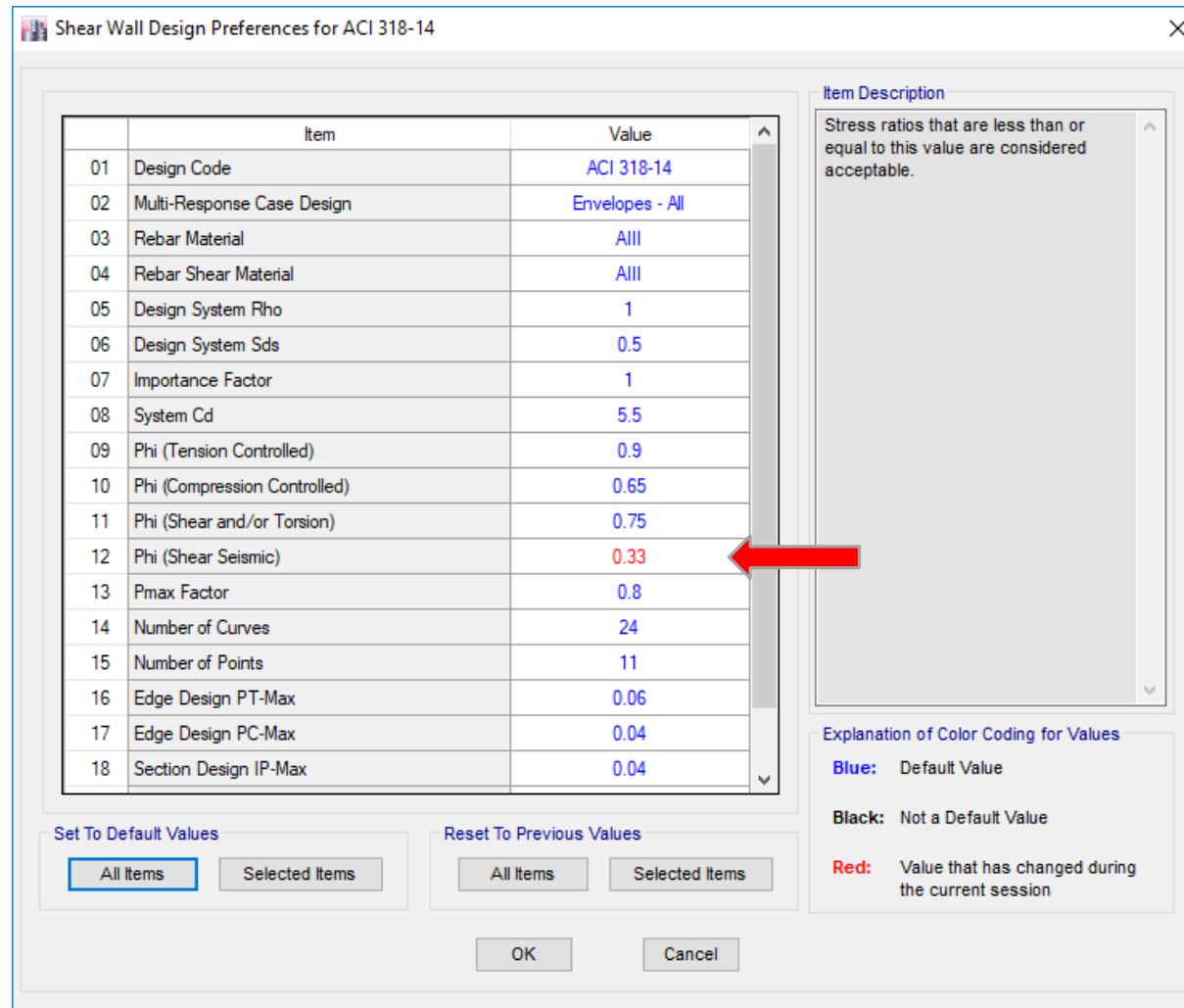
دیوارهای بتنی ویژه: (طراحی برشی)

$$\phi = 0.60 (92) \rightarrow \phi = 0.75 (98)$$

P_u (ton)	$M_{pr}/\phi M_n$	$D/C=M_u/\phi M_n$		ω_v	V_e $= \Omega_v \omega_v V_u$	$\phi V_n(98)$ $/\phi V_n(92)$		ETABS		
		0.97	0.9			$\phi(\text{seismic})$				
		$\Omega_v = M_{pr}/M_u$		ns=15						
800	1.21	1.25	1.34	1.8	2.25	2.41	1.8	1.93	0.33	0.31
2000	1.93	1.99	2.15	1.8	3.00	3.00	2.4	2.4	0.25	0.25

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (طراحی برشی)

Item	Value
01 Design Code	ACI 318-14
02 Multi-Response Case Design	Envelopes - All
03 Rebar Material	AIII
04 Rebar Shear Material	AIII
05 Design System Rho	1
06 Design System Sds	0.5
07 Importance Factor	1
08 System Cd	5.5
09 Phi (Tension Controlled)	0.9
10 Phi (Compression Controlled)	0.65
11 Phi (Shear and/or Torsion)	0.75
12 Phi (Shear Seismic)	0.33
13 Pmax Factor	0.8
14 Number of Curves	24
15 Number of Points	11
16 Edge Design PT-Max	0.06
17 Edge Design PC-Max	0.04
18 Section Design IP-Max	0.04

Item Description
Stress ratios that are less than or equal to this value are considered acceptable.

Explanation of Color Coding for Values
Blue: Default Value
Black: Not a Default Value
Red: Value that has changed during the current session

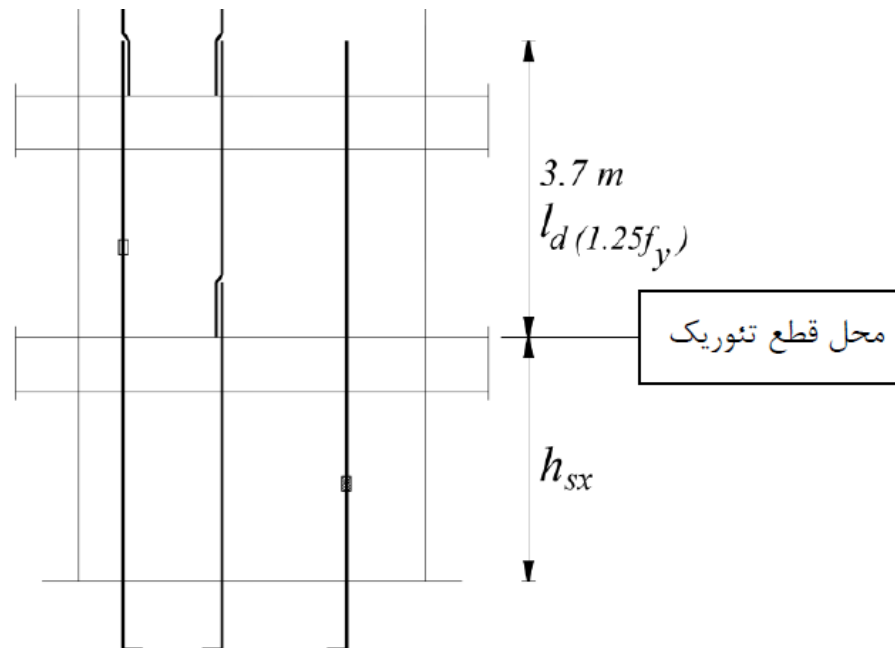
Set To Default Values: All Items, Selected Items
Reset To Previous Values: All Items, Selected Items
OK, Cancel

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (وصله میلگرد قائم) ۴-۳-۷-۲۰-۹

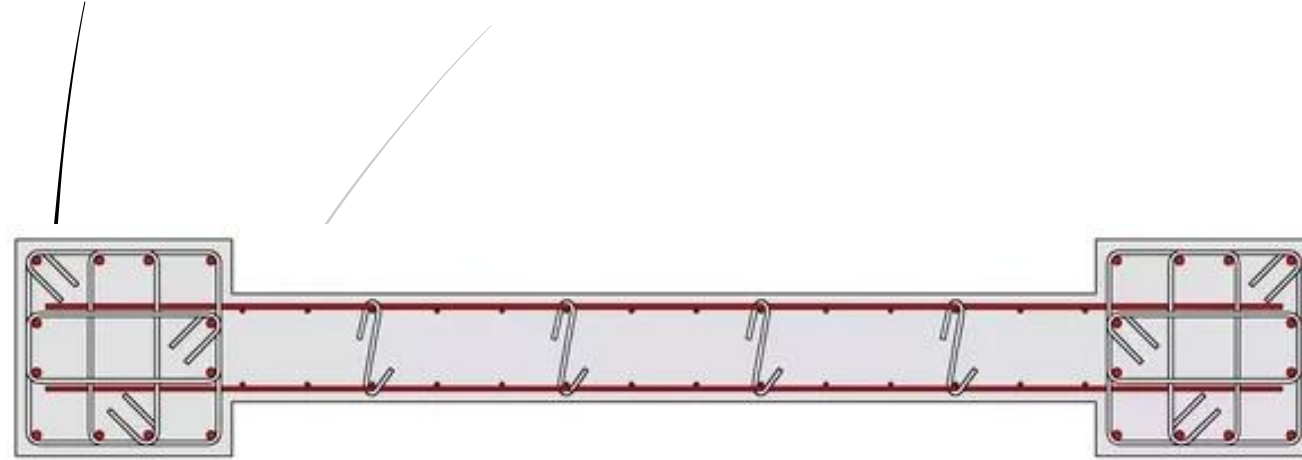
الف- آرماتورهای طولی، بجز در قسمت فوقانی دیوار، باید تا طولی برابر با حد اقل ۳۷۰۰ میلیمتر بعد از محلی که دیگر از نظر خمشی مورد نیاز نیستند، ادامه داده شده لیکن در هر حال نیازی نیست که بیشتر از l_d از بالای طبقه فوقانی ادامه داشته باشند.

ب- در محل هایی که در اثر تغییر مکانهای جانبی، احتمال تسلیم آرماتورهای طولی وجود دارد، طول مهاری آرماتورها باید $1/25$ برابر طول مهاری محاسبه شده برای تسلیم در کشش در نظر گرفته شود.

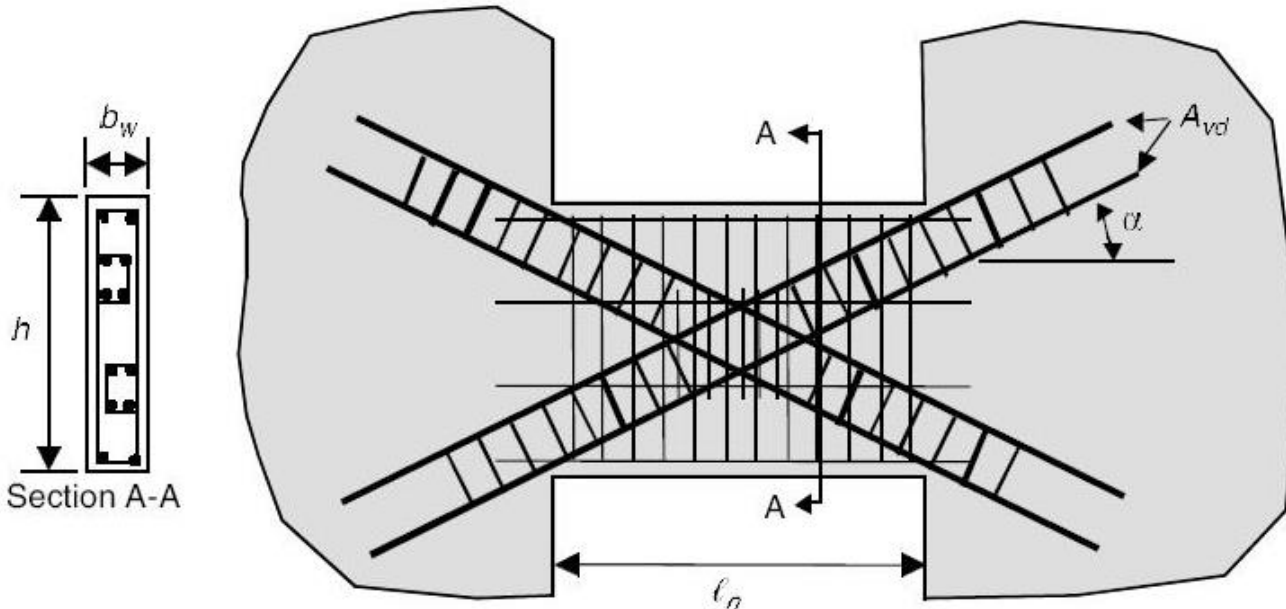

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

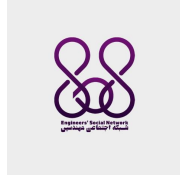

۱- طراحی اعضای مرزی

نکات ویژه طراحی
دیوارهای برشی:

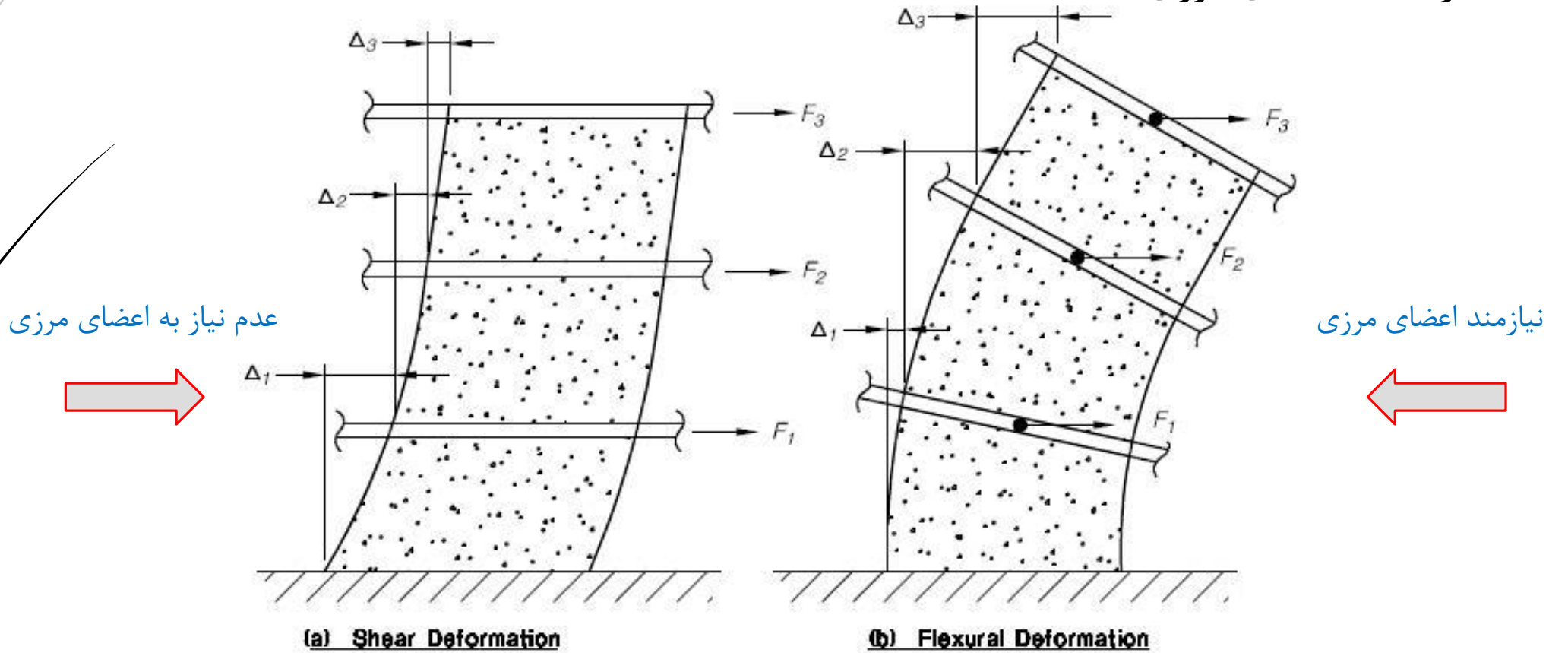
۲- طراحی تیرهای همبند

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۱- نیازمند به اعضای مرزی

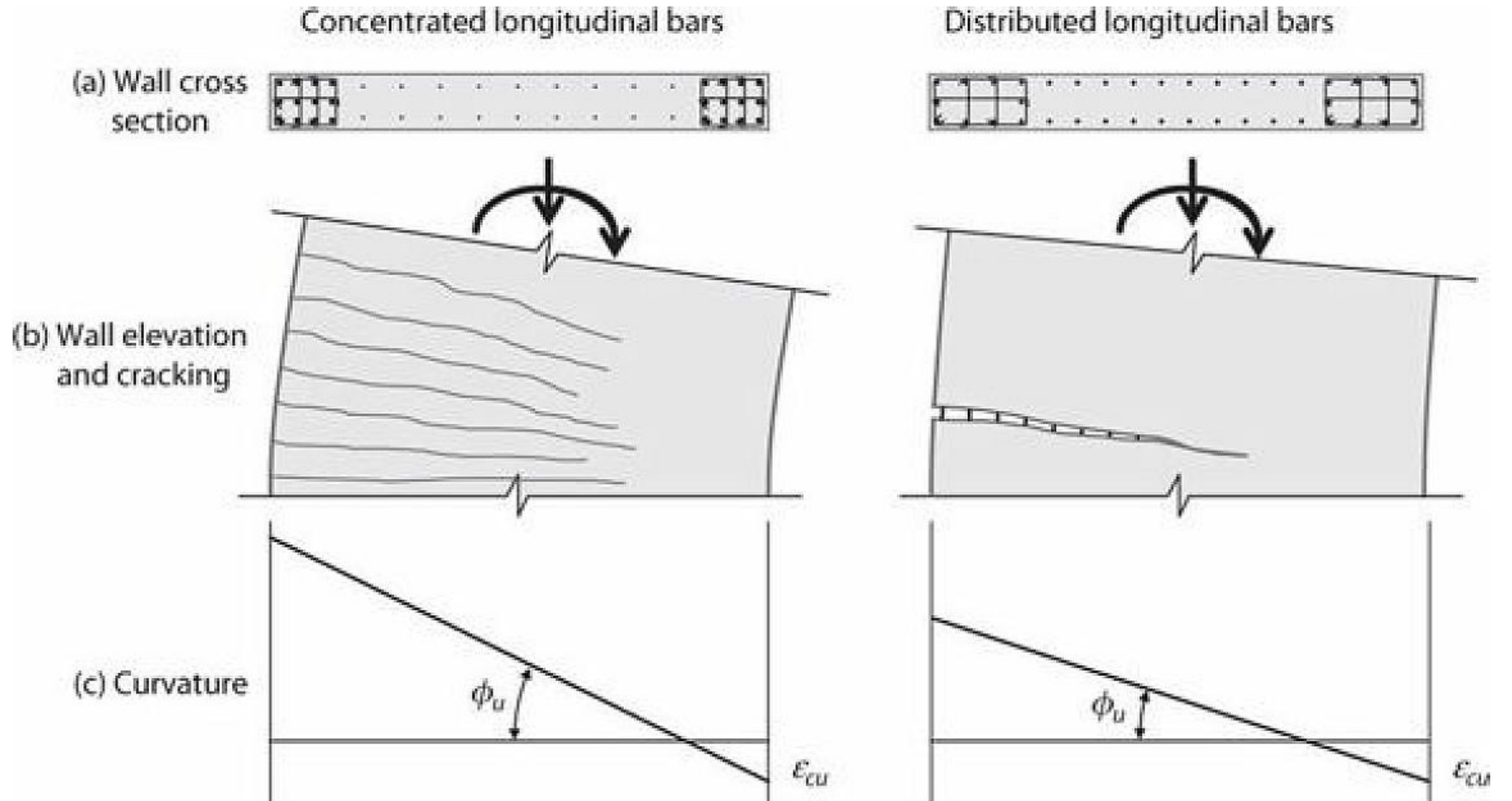

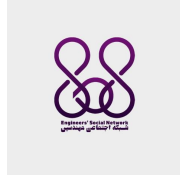
دیوارها و دیوار پایه هائی که در آنها $h_w / l_w < 2.0$ دیوارها و دیوار پایه هائی که در آنها $h_w / l_w \gg 2.0$

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

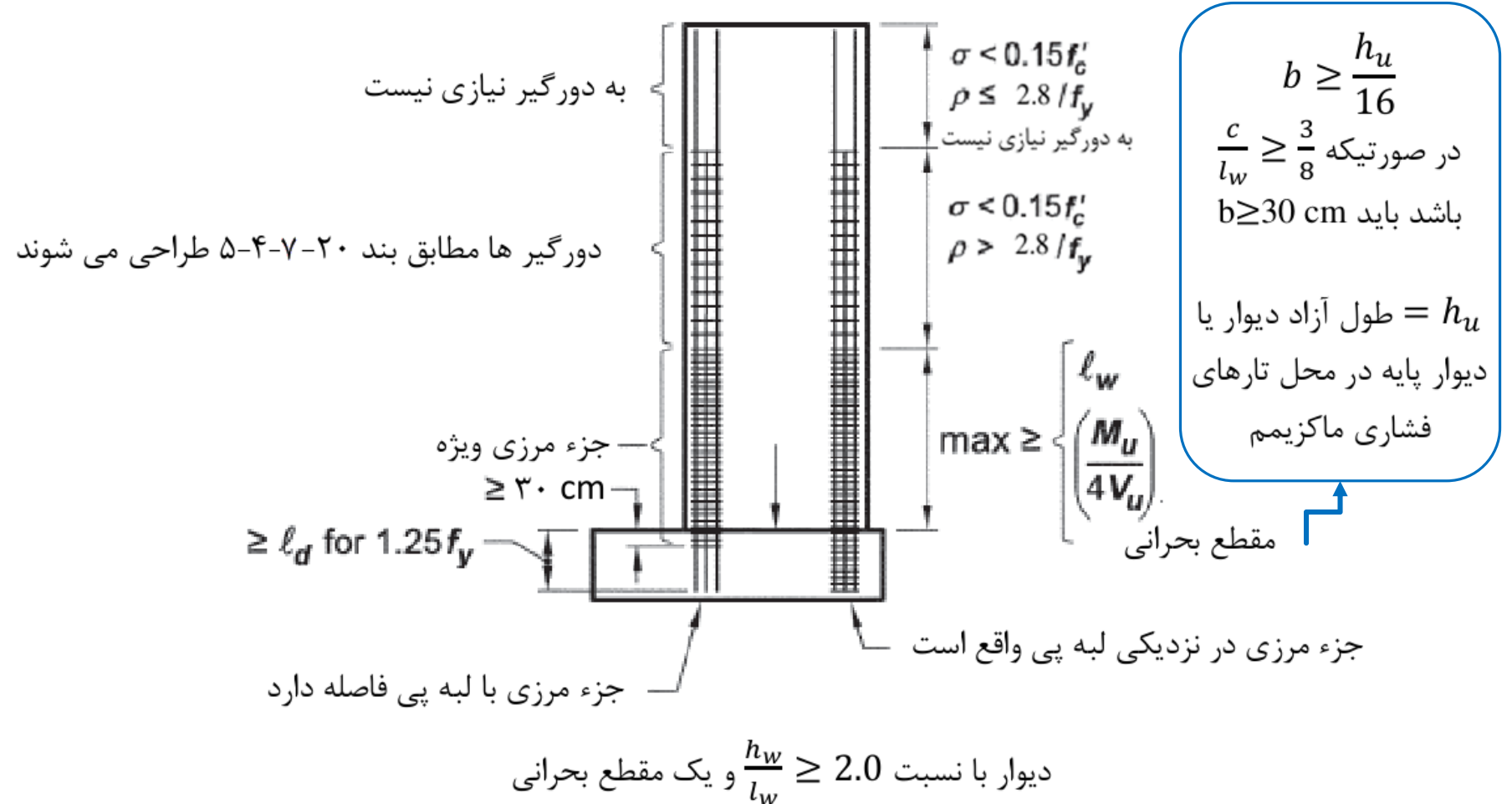
دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه) ۲- عملکرد اعضای مرزی در بهبود رفتار شکلپذیر

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

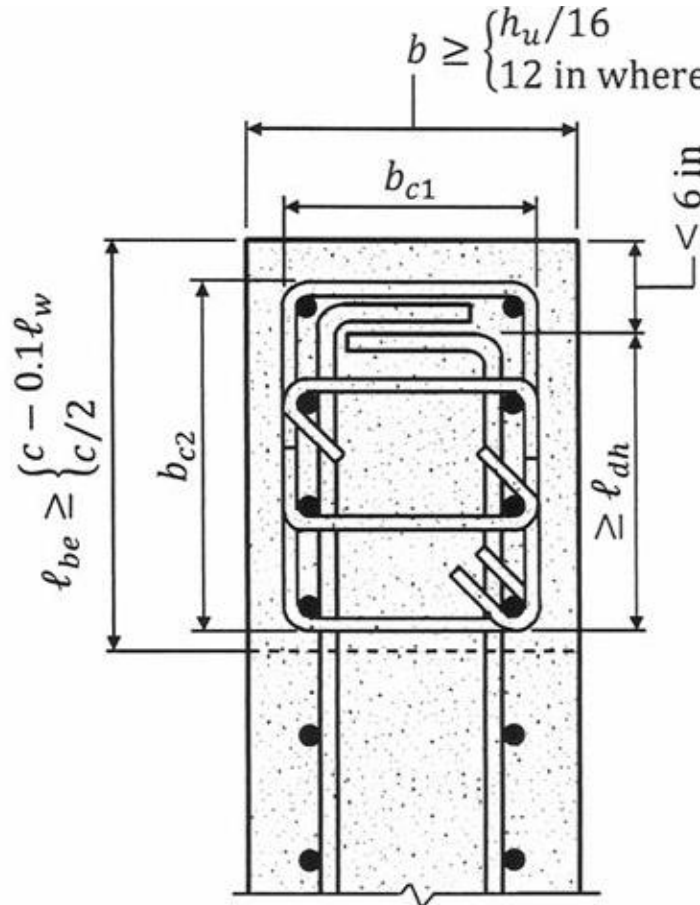
دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه) ۳- طراحی اعضای مرزی (محاسبه عرض و ارتفاع مورد نیاز)

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۴- طراحی اعضای مرزی (آرماتورگذاری) ۹-۲۰-۷-۴ اجزای مرزی در دیوارهای سازه‌ای با شکل پذیری زیاد (ویژه)

$$s \leq \begin{cases} \text{Least dimension of boundary element}/3 \\ 6 \times \text{smallest longitudinal bar diameter} \\ s_o \end{cases}$$

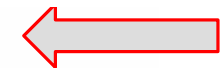
$$4 \text{ in} \leq s_o = 4 + \left(\frac{14 - h_x}{3} \right) \leq 6 \text{ in}$$

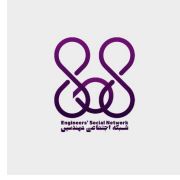
$$h_x \leq \begin{cases} 14 \text{ in} \\ 2b/3 \end{cases}$$

مشابه فواصل آرماتور عرضی ستونهای ویژه با کمی اختلاف

$$A_{sh} \geq \begin{cases} 0.3sb_c \left(\frac{l_{be}b}{b_{c1}b_{c2}} - 1 \right) \frac{f'_c}{f_{yt}} \\ 0.09sb_c \frac{f'_c}{f_{yt}} \end{cases}$$

آرماتور عرضی ستونهای ویژه
 $f'_c \leq 70 \text{ MPa}$ و یا $P_u \leq 0.3A_g f'_c$

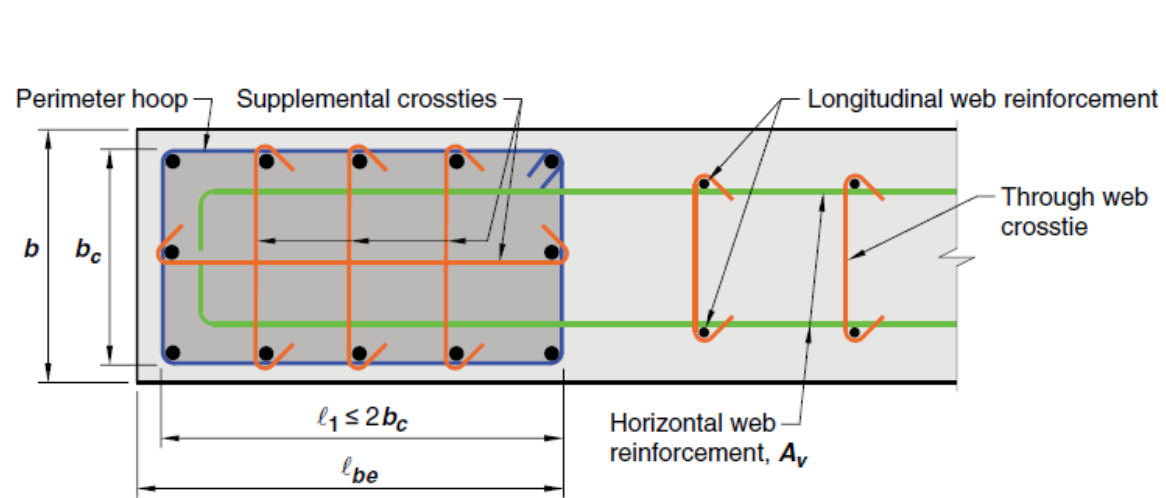

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

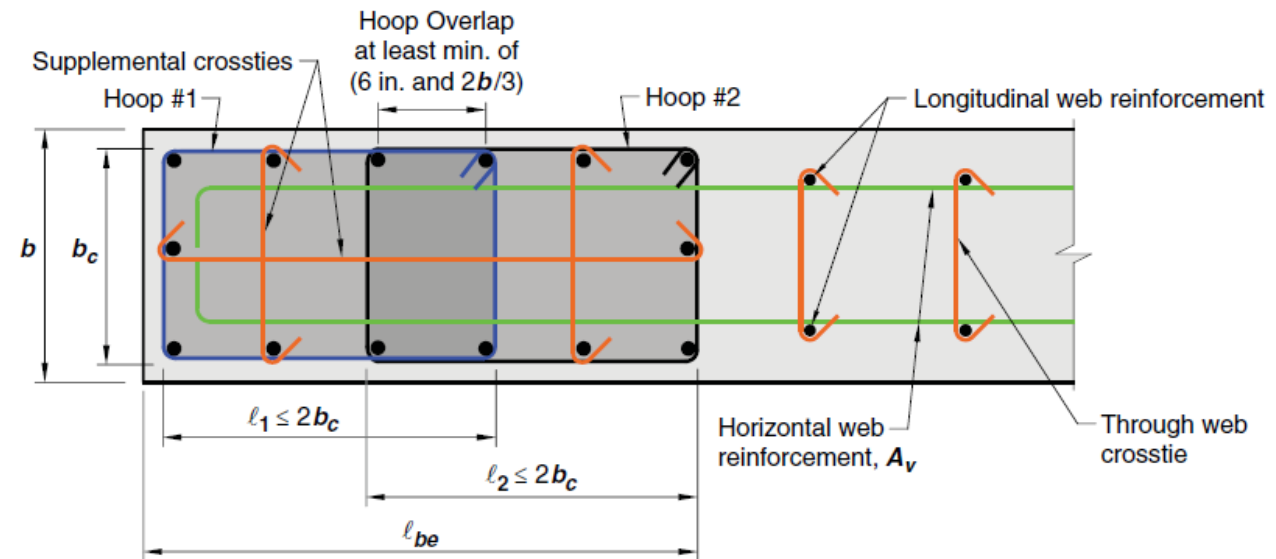
دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۴- طراحی اعضای مرزی (آرماتورگذاری) ۹-۲۰-۷-۴ اجزای مرزی در دیوارهای سازه‌ای با شکل پذیری زیاد (ویژه)

ج- جزئیات آرماتورهای عرضی باید بگونه ای باشد که آرماتورهای طولی در امتداد محیط جزء مرزی به قلابهای زلزله بر جانی در یک سنجاقک و یا گوشه یک دور گیر متکی باشند. فاصله افقی بین آرماتورهای طولی متکی به قلاب نباید از ۳۵۰ میلیمتر و یا دوسوم ضخامت جزء مرزی بیشتر باشد. طول هر ساق یک دور گیر نباید از دو برابر ضخامت جزء مرزی بیشتر بوده و طول پوششی دو دور گیر مجاور نباید از کوچکترین دو مقدار ۱۵۰ میلیمتر و یا دوسوم ضخامت جزء مرزی کمتر باشد. مقدار آرماتورهای عرضی مطابق زیر تعیین میشود:

(a) Perimeter hoop with supplemental 135-degree crossies and 135-degree crossies supporting distributed web longitudinal reinforcement

(b) Overlapping hoops with supplemental 135-degree crossies and 135-degree crossies supporting distributed web longitudinal reinforcement

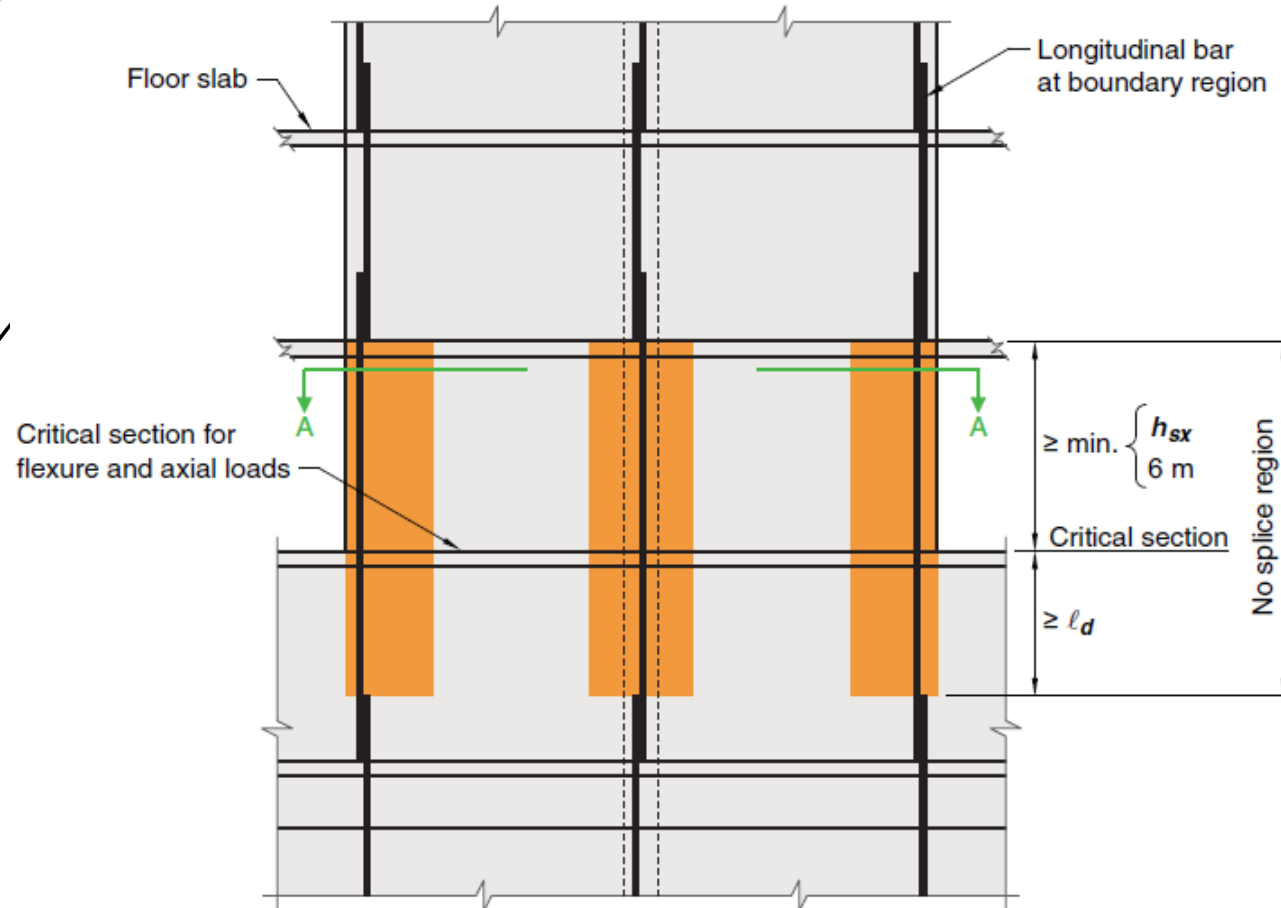
۱۰- اهمیت تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

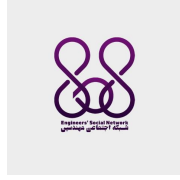
پ- در نواحی مرزی در مقاطع بحرانی دیوار که در آنها در اثر تغییر مکان های جانبی احتمال جاری شدن آرماتورهای طولی وجود دارد استفاده از **وصله های پوششی** برای آرماتورهای طولی در طولی برابر با کمترین دو مقدار ۶۱۰۰ میلیمتر و ارتفاع طبقه h_{sx} در بالای مقطع و l_d از نزدیک ترین انتهای وصله در زیر مقطع مجاز نمی باشد.

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۵- طراحی اعضای مرزی (وصله)

۴-۳-۷-۲۰-۹

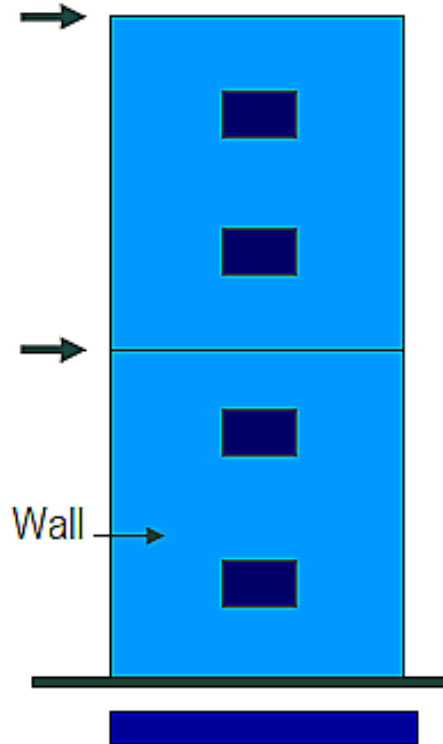

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

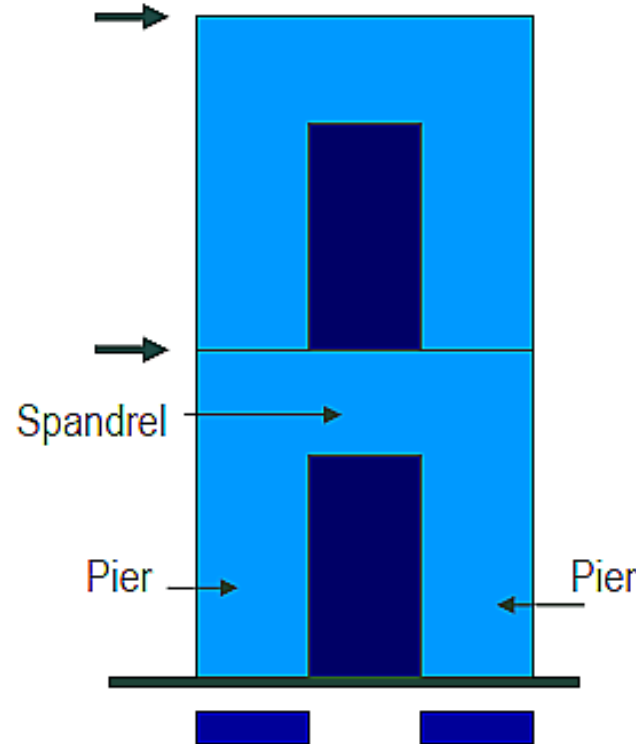
دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)

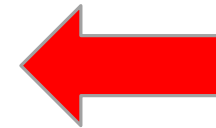
Very Small Openings
may not alter wall
behavior

Medium Openings
may convert shear
wall to Pier and
Spandrel System

برخی تحقیقات مانند پژوهش منتشر شده آقایان خالد اصلانی و امید کهنه پوشی از دانشگاه آزاد سمنان نشان می دهد که چنانچه ابعاد این باز شو کمتر از ۲۵ درصد ابعاد دیوار و در میانه سطح آن باشد، می توان از اثرات آن صرف نظر کرد. (شکل سمت چپ)

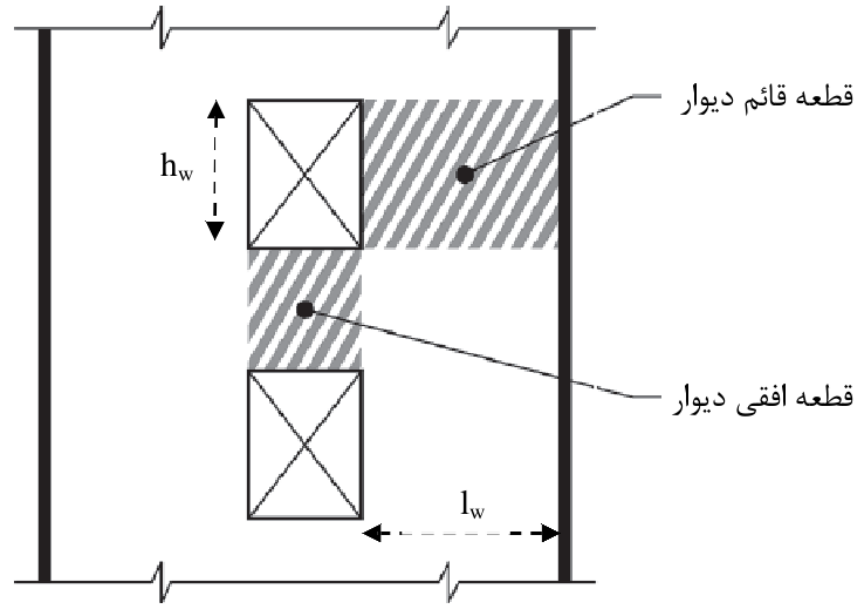

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)-

طراحی المان قائم دیوار

شکل ۹-۲۰-۱ دیوارسازه ای با باز شو

الف- در مواردی که $h_w/l_w < 2$ و یا $(l_w/b_w) > 6$ باشد، قطعه قائم دیوار (شکل ۹-۲۰-۱) باید مشابه دیوار سازه ای و با رعایت بندهای ۹-۲۰-۷-۹ و ۴-۲۰-۷-۹، ۳-۲۰-۷-۹ طراحی شود.

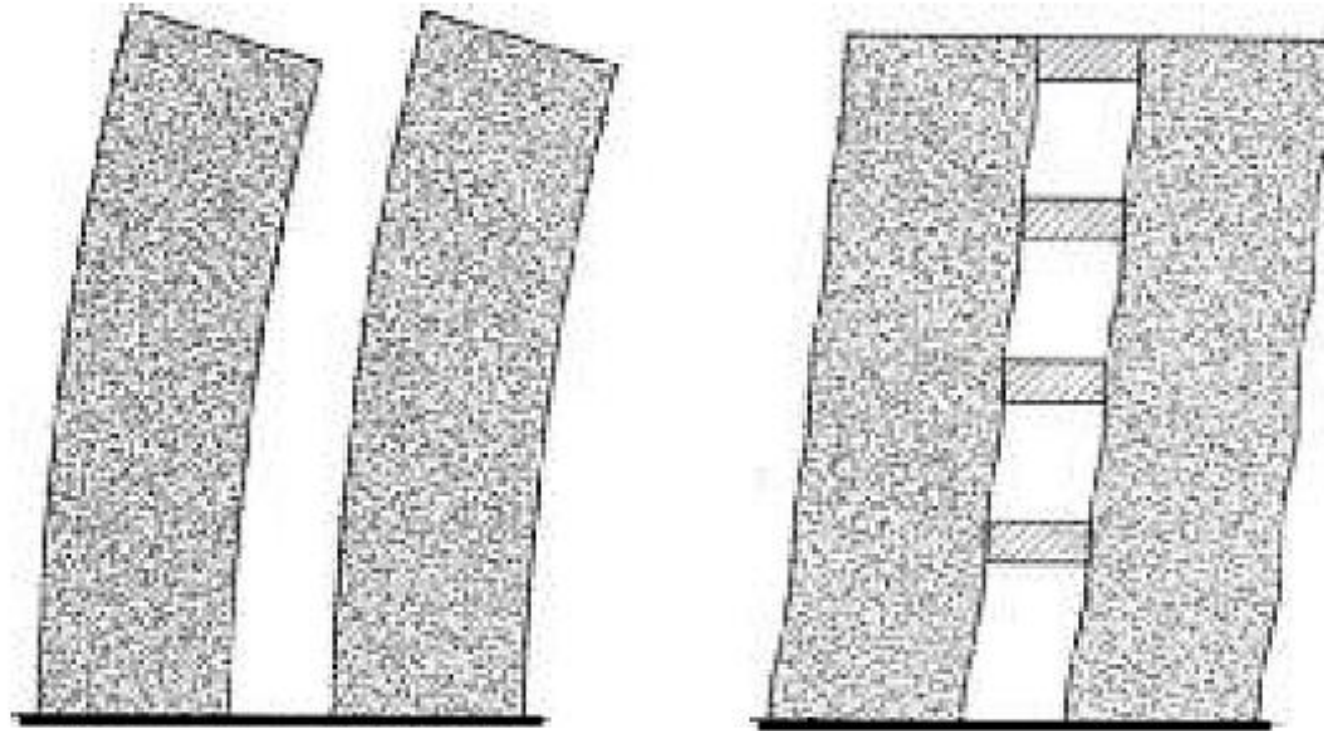
ب- در مواردی که $h_w/l_w \geq 2$ و $(l_w/b_w) \leq 2.5$ باشد، قطعه قائم دیوار یا دیوار پایه (شکل ۹-۲۰-۱) باید مشابه ستون و با رعایت بندهای ۲-۲۰-۶-۹ و ۳-۲۰-۶-۹ و ۴-۲۰-۶-۹ طراحی شود.

پ- در مواردی که $h_w/l_w \geq 2$ و $2.5 < (l_w/b_w) \leq 6$ باشد، قطعه قائم دیوار یا دیوار پایه را میتوان بجای رعایت ضوابط قسمت (ب) این بند، با رعایت بند ۱-۲۰-۷-۹ (الف) الی ۱-۲۰-۷-۹ (پ) طراحی نمود.

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای بازشو دار (کوپله)

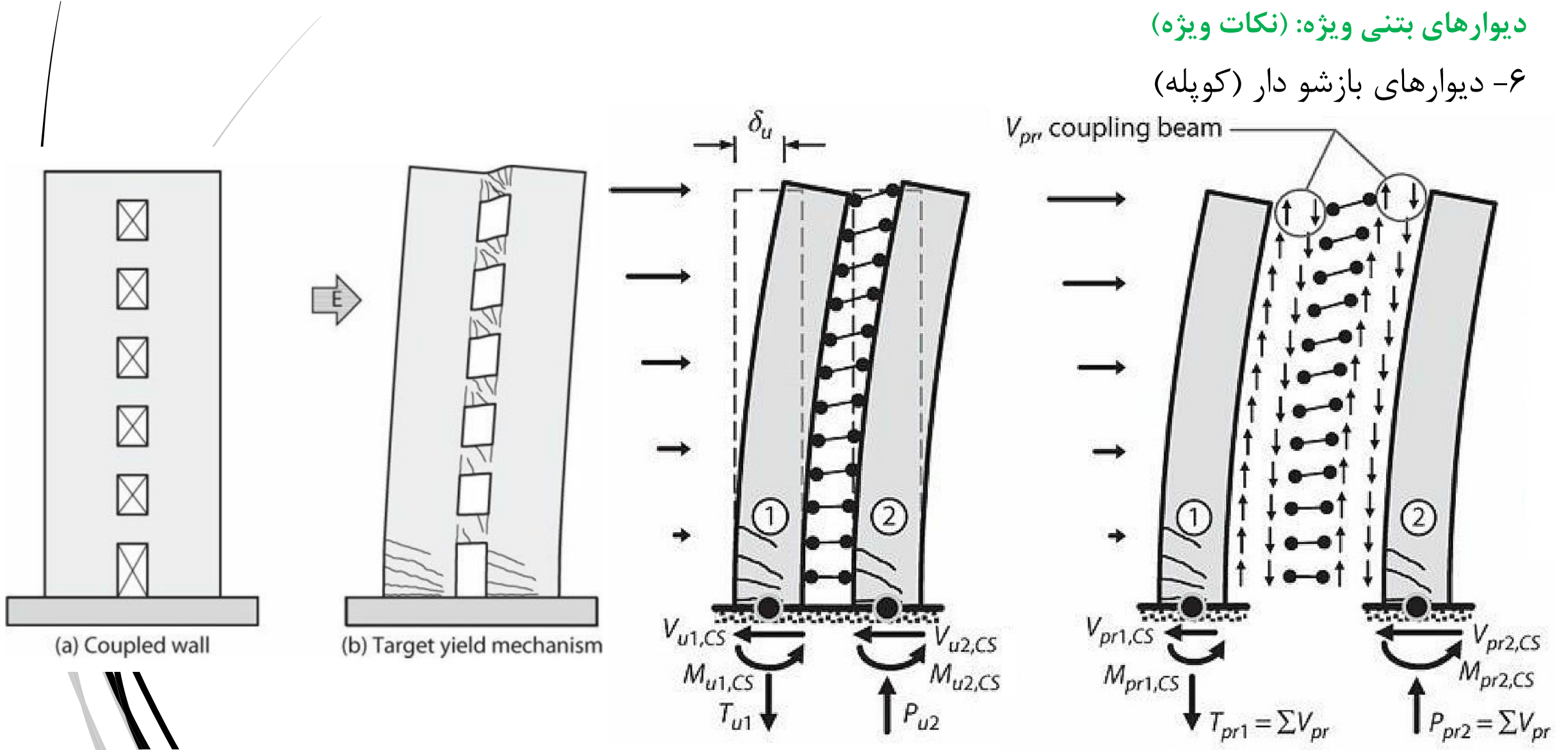
عملکرد دو دیوار برشی مجزا و کوپله

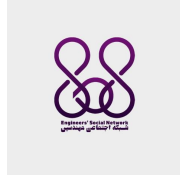

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)

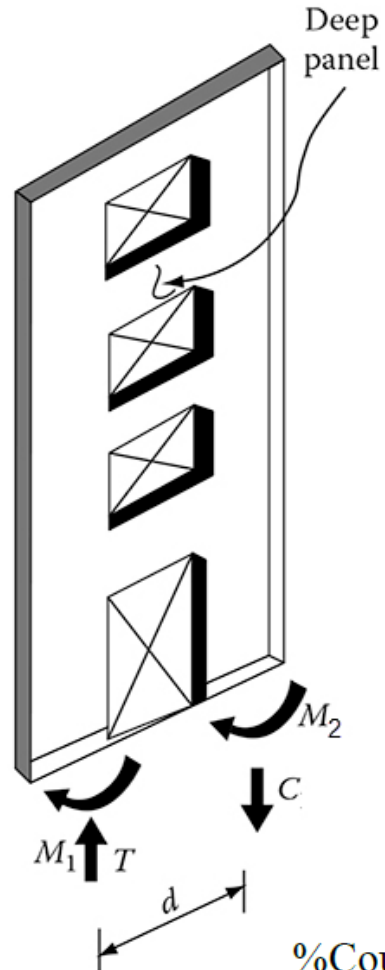

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

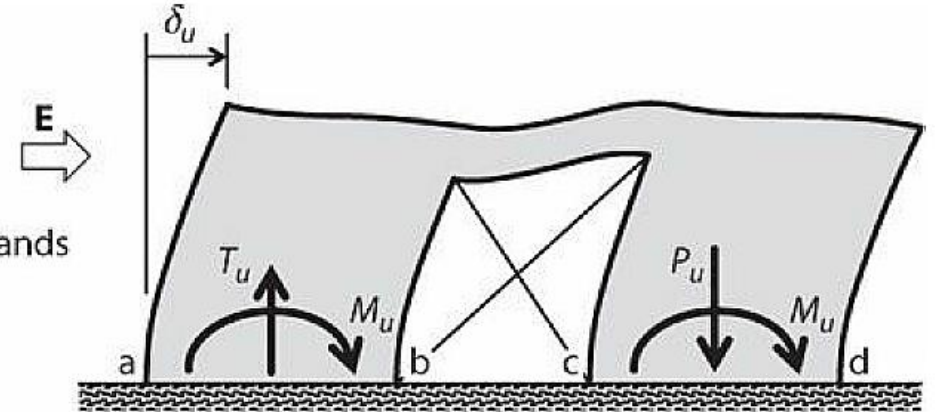
۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله) (Degree of coupling (DOC))

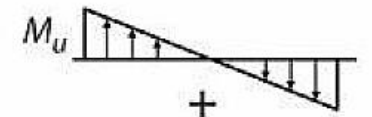
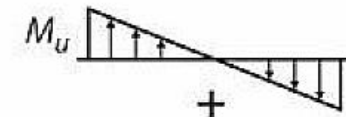
$$M = M_1 + M_2 + Td$$

total

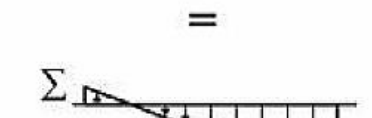
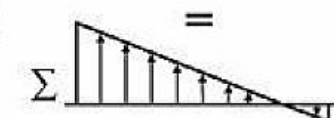
$$\% \text{Coupling Ratio (CR)} = \frac{M_{\text{wall}}}{M_{\text{total}}} \times 100 = \frac{T \times d}{E \times h} \times 100$$

(a) Wall demands

(b) Kinematically correct combinations

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)

BS EN 1998-1:2004

EN 1998-1:2004 (E)

coupled wall

structural element composed of two or more single walls, connected in a regular pattern by adequately ductile beams ("coupling beams"), able to reduce by at least 25% the sum of the base bending moments of the individual walls if working separately

A23.3-14

Design of concrete structures

دیوارهای برشی همبند کامل

Ductile coupled shear wall — a shear wall system that complies with Clauses 21.2 and 21.5 and has ductile shear walls connected by ductile coupling beams where at least 66% of the base overturning moment resisted by the wall system is carried by axial tension and compression forces resulting from shear in the coupling beam(s). This seismic-force-resisting system qualifies for a force modification factor, R_d , of 4.0 in accordance with the *National Building Code of Canada*.

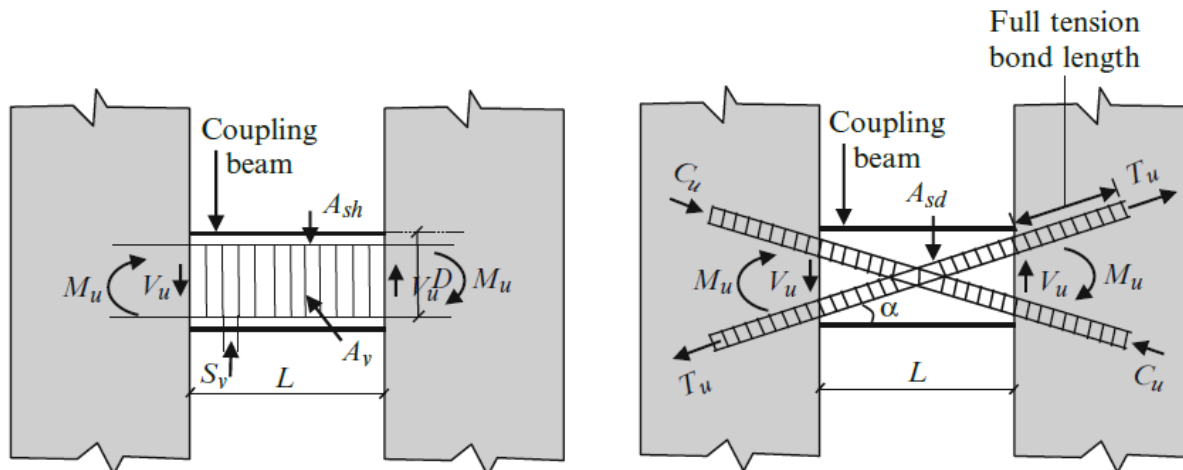
۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)

Systems	Rd	Ro	R
Ductile coupled walls	4	1.7	6.8
Ductile partially coupled walls	3.5	1.7	5.95
Ductile shear walls	3.5	1.6	5.6
Moderately ductile-fully coupled shear walls	2.5	1.4	3.5
Moderately ductile-partially coupled shear walls	2	1.4	2.8
Moderately ductile shear walls	2	1.4	2.8

همانطور که دیده شد، در آیین نامه بتن کانادا (در دیوارهای همبند کامل) این ضریب ۶۶ درصد است. ضریب شکلپذیری Rd در این سیستم ۴ (۲.۵) و برای درجه کوپلینگ کمتر (دیوار همبند نسبی) این ضریب ۳.۵ (۲) خواهد بود.
نکته: هرچه این درصد بیشتر شود طراحی تیر همبند سخت تر می شود.
(حداکثر ۷۰٪ قابل طراحی است)

در تحقیقات Harries, K. A. (2001) نیز حداکثر درجه کوپلینگ برای میلگرد گذاری متعارف تیر همبند ۰.۵ و برای میلگرد گذاری قطری تیر همبند ۰.۵۵ توصیه شده است:

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)

دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

۶- دیوارهای باز شو دار (کوپله)

Building Code Requirements for Structural Concrete (ACI 318-19)

18.10.9 Ductile coupled walls

۹-۲۰-۷-۱۱ دیوارهای برشی همبند شکل پذیر

۹-۲۰-۷-۱۱-۱ در دیوارهای برشی همبند شکل پذیر ضوابط این قسمت باید رعایت شوند.

۹-۲۰-۷-۱۱-۲ در هریک از دیوارها نسبت $h_{wcs}/l_w \geq 2$ بوده و ضوابط بند ۹-۲۰-۷ باید رعایت شوند.

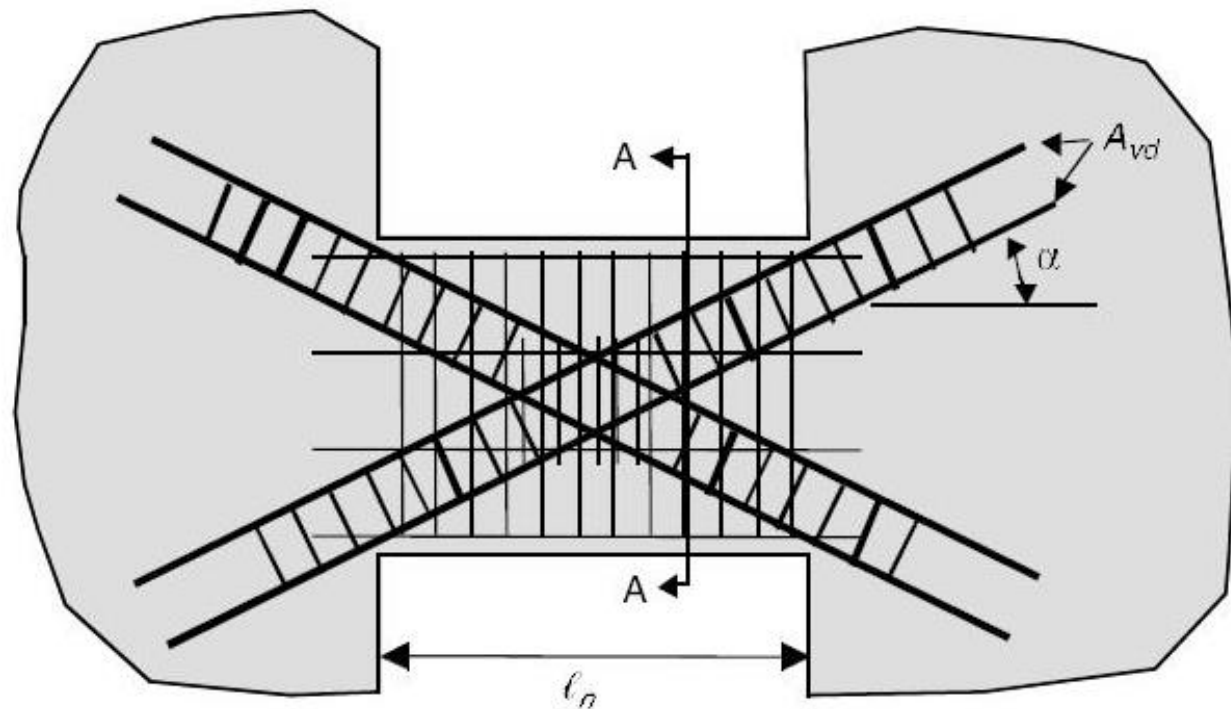
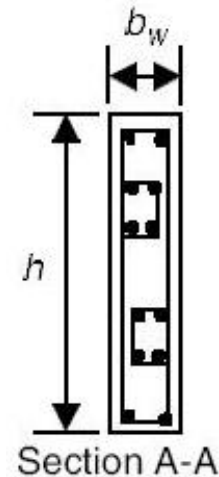
۹-۲۰-۷-۱۱-۳ در تیرهای همبند باید ضوابط بند ۹-۲۰-۷-۵ (ضوابط تیرهای همبند) و موارد (الف) تا (پ) رعایت شوند:

الف- در تیرهای همبند در تمام طبقات ساختمان باید نسبت $l_n/h \geq 2$ رعایت شود.

ب- در تمام تیرهای همبند در یک طبقه باید نسبت $l_n/h \leq 5$ برای حداقل ۹۰٪ طبقات ساختمان رعایت شود.

- ۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه)
دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)
۷- طراحی تیرهای همبند (در دیوارهای کوپله)

۲۰-۸-۵-۲ وقتی نسبت طول دهانه آزاد به ارتفاع تیر کوچکتر از ۲ بوده ($\frac{l_n}{h} < 2$) و $V_u \geq 0.33\lambda\sqrt{f'_c}A_{cw}$ باشد، تیرهمبند باید با دو گروه آرماتورهای قطری متقاطع که حول وسط تیر متقارن میباشند آرماتور گذاری شود.

۱۰- اهم تغییرات ضوابط لرزه ای دیوارهای برشی (ویژه) دیوارهای بتنی ویژه: (نکات ویژه)

جمع بندی

